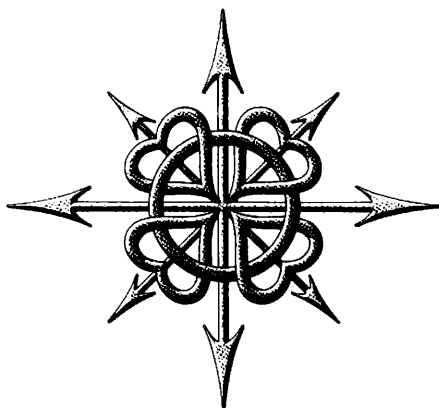

A Fordulat

A FÉNY ÜZENETE KULTURÁLIS KONFERENCIA

Konferenciaelnök: Dr. BunyevácZ Zsuzsa

IFJÚSÁGI ÉS DEMOGRÁFIAI KONFERENCIA - KOLOZSVÁR

Konferenciaelnök: Tokay Rozália

© Magyarok Világszövetsége, 2008

**A Magyarok
VII. Világkongresszusának kötetei
I–VII.**

VII.

**A kötetbe szerkesztés, s a nyomdai előkészítés
a HONLEVEL Szerkesztőségének munkája**

*Tekintettel a kötetben foglalt információ jellegére – közlésre küldött tudományos dolgozatok
– a kapott szöveget nem szerkesztettük, csupán a súlyosabb és szembeűnő hibákat javítottuk.*

ISBN 978-963-88010-0-5

***Kiadja a Magyarok Világszövetsége
Budapest, 2008.***

Készűlt a Mackensen Nyomdában

AJÁNLÁS

A MAGYAROK VII. VILÁGKONGRESSZUSÁNAK KÖTETEI ELÉ

Az alapításának 70. évfordulójához érkező Magyarok Világszövetsége 2008. augusztus 16-20 között megszervezi a Magyarok VII. Világkongresszusát, a legátfogóbb legitimitású magyar köztestületet, amelyen tizenkét konferencia keretében több mint 250 magyar és nem-magyar tudós, kutató és közéleti személyiség ad elő – kiutat keresve – mintegy 230 dolgozatot a magyar nemzet eredetéről, kultúrájáról és drámai sorsáról. Az eddigi Világkongresszusok történetében először, sikerült az előadásra kerülő dolgozatok java részét a nyitónap előtt bekérnünk, és hét kötetben, nyomtatva közzé tennünk. A kedves olvasó e kötetek egyikét tartja most kezében.

A Magyarok VII. Világkongresszusa ezer küldöttének ezeket a köteteket a Nyitókonferencia előtt átadjuk, és kívánjuk, hogy korszakos határozatokat fogadjanak el. Olyan határozatokat, amelyek alkalmasak arra, hogy a magyar nemzet életében kiváltsák azt az erkölcsi valamint szellemi fordulatot, amely elodázhatatlan, ha ez a nemzet élni akar, és amely határozatok méltóak ahhoz a nemzethez, ahhoz a Világkongresszushoz, amelyet a husz-huszonegyedik század két kiemelkedő személyisége nagy odafigyeléssel üdvözölt.

Tisztelt küldött-társak, kedves olvasók! Kérem, fogadják ajánlásként Mario Alinei professzor, a talán legismertebb európai nyelvtörténész, a monumentális Atlas Linguarum Europae alapító főszerkesztője és Ószentsége a Dalai Láma üzenetét, mely a magyarok számára – fejléces papírájának címerével is – sokatmondó.

Budapest-Kolozsvár, 2008. augusztus 6-án

Patrubány Miklós,
a Magyarok Világszövetségének
elnöke

Dear President, dear friends and colleagues of the Organizing Committee, Ladies and Gentlemen.

To my deepest regret I cannot attend this important World Congress, the organizers of which have been so kind as to nominate me Honorary President. Though I feel I do not deserve this honour, I am deeply touched by your conviction that I do.

I have learned to know Hungarian people through my studies, and I have been struck by their creativity, their intelligence and their special qualities, which are also reflected in the complexities of their language and culture.

My discovery that modern Hungarians are the heirs of the Kurgan invaders of Hungary in the Copper Age, and of the ancient founders of the Etruscan civilization, has not yet been accepted by official academies. But I have no doubt that eventually it will, and Hungarians will be recognized as the founders of one of the most original and important Bronze and Iron-Age civilizations of Europe.

I wish a great success to your Congress, and express the conviction that Hungary will occupy an increasingly important place in Europe.

Mario Alinei

Kedves Elnök úr, kedves Szervező bizottsági barátok és kollegák, Hölgyeim és Uraim!

Mélységesen sajnálom, hogy nem vehetek részt ezen a jelentős Világkongresszuson, amelynek szervezői voltak oly kedvesek engem Tiszteletbeli Elnökké (fővédnökké – ford.) kinevezni. Jóllehet úgy érzem, hogy nem érdemeltem ki ezt a megtiszteltetést, mélyen megérint az Önök meggyőződése, mely szerint megérdemlem.

A magyar embereket tanulmányaim révén ismertem meg, és megdöbbenett kreativitásuk, intelligenciájuk valamint különleges képességeik, amelyek ugyancsak tükröződnek nyelvükben és kultúrájukban.

Azt a felfedezésemet, hogy a mai magyarok azon kurgános temetkezésű népek örökösei, akik Magyarországot a bronzkorban árasztották el, és örökösei az ősi etruszk civilizáció megalapítóinak, a hivatalos tudomány még nem fogadta el. Ám nincs kétségem afelől, hogy végül el kell fogadnia, és a magyarokat el fogják ismerni, mint a bronz- és vaskori Európa egyik legeredetibb és legjelentősebb civilizációjának megalapítóit.

Kongresszusuknak nagy sikert kívánok, és annak a meggyőződésemnek adok hangot, hogy Magyarország egyre jelentősebb helyet foglal majd el Európában.

Mario Alinei

THE DALAI LAMA

MESSAGE

I am happy to learn that the 7th Hungarian World Congress entitled "Hungarians and the East" is being held on August 16-20, 2008 in Budapest. I regret my inability to accept your kind invitation owing to my other travel engagements at the time.

The efforts of The Hungarian World Congress, which first assembled in 1929, and The World Federation of Hungarians, which was founded in 1938, to keep the Hungarian nation spiritually and culturally united are highly laudable. We Tibetans can draw inspiration from your efforts as we are also engaged in a similar endeavour.

We have a special connection with Hungary through its pioneer scholar, Alexander Csoma de Koros, who authored the first Tibetan-English dictionary and grammar book in the year 1931. During my earlier visits to Hungary I was very happy to be shown some of the works of Alexander Csoma de Koros and thus becoming familiar with his contributions in bringing Tibet to Hungary over a hundred and fifty years ago. It therefore gives me great pleasure in extending my warm greetings to all the participants and to express my appreciation to the organizers of this conference. I wish you all the success.

2 August 2008

A Dalai Láma

Üzenet

Örömmel értesültem arról, hogy *A magyarság és a Kelet* címmel, 2008. augusztus 16-20. között Budapesten megrendezik a Magyarok VII. Világkongresszusát. Sajnálom, hogy ezzel a rendezvényt azonos időpontban zajló egyéb utazásaim miatt nem tudom kedves meghívásukat elfogadni.

Fölöttébb dicséretesnek tartom azokat az erőfeszítéseket, amelyekkel az 1929-ben első ízben ülésező Magyarok Világkongresszusa, és az 1938-ban alapított Magyarok Világszövetsége próbálja a magyar nemzet szellemi és kulturális egységét megőrizni. Minket, tibetieket megihlelhetnek az Önök erőfeszítései, miután nekünk is azonosak a törekvéseink.

Különleges kapcsolat jött létre közöttünk az úttörő magyar tudós, Kőrösi Csoma Sándor révén, aki 1831-ben megírta az első Tibeti-Angol szótárt és nyelvtant. Korábbi magyarországi útjaim során nagy örömet okozott, hogy megtekinthettem Kőrösi Csoma Sándor egyéb műveit is, és ekképp megismerhettem abbéli érdemeit, amelyekkel százötven évvel ezelőtt „Magyarországra hozta Tibet-et”. Ezért nagy elégtétel számomra, hogy meleg üdvözlétemet küldhetem valamennyi résztvevőnek, és kifejezhetem nagyrabecsülésemet a konferencia szervezői iránt. Sok sikert kívánok Önöknek.

2008. augusztus 2-án

A Dalai Láma

TARTALOMJEGYZÉK

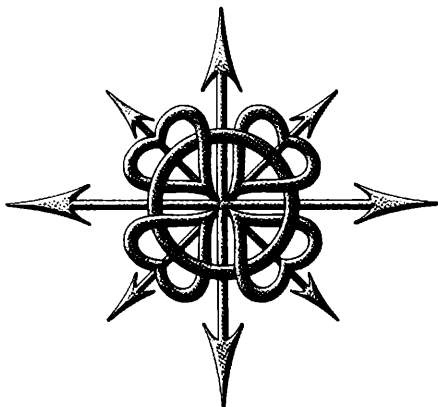
A FÉNY ÜZENETE KULTURÁLIS KONFERENCIA

<i>Program</i>	11
<i>Maté Imre: Magyar sorsproblémák és hagyományok</i>	13
<i>Nagylaki András: Lehet-e igaz magyarságot, nemzettudatot tanítani a mai magyar iskolákban?</i>	19
<i>Moldován Béla: Látható, láthatatlan és a hit</i>	25
<i>Hakk István: A Pálos-rend a magyarság életében</i>	45
<i>Gönczi Tamás: Egy látomás valósága</i>	141
<i>Dr. Grandpierre Attila: A magyar világkép a jövőépítés alapja</i>	149
<i>Gondos Béla: Legősibb templomaink a körtemplomok</i>	157

IFJÚSÁGI ÉS DEMOGRÁFIAI KONFERENCIA - KOLOZSVÁR

<i>Program</i>	161
<i>lovag vitéz Horváth László</i> , a Történelmi Vitézi Rend Északkelet-Magyarország Törzsszék Trüfletü Törzskapitánya BÁTORSÁG – v. nagybányai Horthy Miklós kormányzó üzenete	165
<i>Dr. Bakos Batu</i> , a Szent Korona Lovagrend nagymestere A Szent Korona és az ifjúság	169
<i>L. Németh Erzsébet</i> , az MVSZ elnökhelyettese Az Anyaság szentsége. Hit – Szeretet – Remény	177
<i>Zsigmond Emese</i> , a Napsugár gyermeklap főszerkesztője A vér hordja a test öröklését, a nyelv a lélekét. Életigenlő világkép és erkölcsi rend a magyar nyelvben és népi műveltségben	181
<i>Csép Sándor</i> , közíró, az Áldás, Népeség Mozgalom elindítója Népesedési riadó, avagy peregnek a 24. óra percei	193
<i>Ludányi Horváth Attila</i> , demográfiai szakértő Jelen és jövő	197
<i>Nemes Márta</i> , pszichológus Családpedagógia a nemzet védelmében	201

A Fordulat

A FÉNY ÜZENETE KULTURÁLIS KONFERENCIA

Konferenciaelnök: Dr. BunyevácZ Zsuzsa

Az előadások helye: MVSZ-Magyarok Háza, Csontváry-terem

E-mail: magyar-kulturalis.konferencia@m7vk.net

Program

2008. augusztus 18. (hétfő)

- 09:00 9:20 **Dr. BunyevácZ Zsuzsa**
Nyitó előadás
- 09:00 10:00 **Born Gergely**
A magyar címer az ósvallás tükrében
- 09:00 10:40 **Máté Imre**
Magyar sorsproblémák és hagyományok
- 09:10 11:10 Szünet
- 09:10 11:50 **Bernád Ilona**
A hit szerepe a magyar népi gyógyításban
- 09:50 12:30 **Nagylaki András**
Lehet-e igaz magyarságot, nemzettudatot tanítani a mai magyar iskolákban?
- 09:10 13:30 Ebédszünet
- 09:10 14:10 **Ádám Zoltán**
A magyar nyelv és a matematika
- 09:10 14:50 **Pörzse Sándor**
A média és a „fény üzenete”
- 09:10 15:30 **Dr. Hargitay András**
„... mindaz, amit a haza érdekében tesz az ember nem egyéb, mint Isten szolgálata”
- 09:10 15:50 Szünet
- 09:50 16:30 **Balczó András**
Szenvedésbe ágyazott gyönyörűség
- 09:10 17:10 **Prof. Dr. Papp Lajos**
Magyar Feltámadás

- 17:10 – 17:50 *Pataky Attila*
A világnak fénye...
- 17:50 – 18:00 Pár perces beszéd – a nap zárása

2008. augusztus 19. (kedd)

- 9:00 – 9:40 *Moldován Béla*
Látható, láthatatlan és a hit
- 9:40 – 10:20 *Bakk István*
A Pálos-rend a magyarság életében
- 10:20 – 11:00 *Dr. Lánszki Imre*
A Pilis üzenete
- 11:00 – 11:30 Szünet
- 11:30 – 12:10 *Gönczi Tamás*
Egy látomás valósága
- 12:10 – 12:50 *Dr. Magyar Gábor*
A magyarság életmódja a törzsi-nemzetségi társadalomban
- 12:50 – 13:30 *Dr. Grandpierre Attila*
A magyar világkép a jövőépítés alapja
- 13:30 Zárszó

Máté Imre

Magyar sorsproblémák ősi szellemiségünk vetületében

Magyar sorsról szólván, szinte kikerülhetetlenül a Himnusz sorai jutnak eszünkbe: „balsors, akit régen tép...”

A „Balsorsnak” van egy másik neve is: „hülyeség”. Nem tépi a magyart, csak arra teszi alkalmassá, hogy mások téphessék. Ez nem végzet, ezen lehet változtatni. Akkor sem végzet, ha a hanyatlás a tendenciák természetére jellemző ingadozásokkal, ezer éve töretlen.

A Nyirkai jóslatban (Yotengrit 2 196.o.) Lápikumánja, táltos szelleme arra int, hogy „minden megváltoztatható, ha nem fordultok el ISTENETEKTŐL és meg-szívlelitek az ősök intelmeit.” Az ősök intelmeit csak akkor tudjuk megszívlelni, ha ismerjük azokat. Ezért adtam közre a rábaközi táltosok szellemi hagyatékát 3 kötetben, Yotengrit címmel. A Yotengrit 4. kötetében pedig megkísértem a magyar sorsproblémákat ősi szellemiségünk vetületében vizsgálni. Mert minden elmélet annyit ér, mint amennyire gyakorlatban hasznosítható.

Az a sok zagyva szellemi táp, mely manapság nemzeti színekben az ezoterikus piacon lelhető, vak vágányra terel a szerencsésebb jövőt kereső úton, még akkor is, ha nem maszlagnak szánják. A táltos hagyomány szerint „jót akarni rosszul károsabb, mint rosszat akarni.”

Azok kedvéért, akik még nem ismerik a Yotengrit-könyveket, röviden elmondom, hogy azok a nyugat dunántúli, főleg a rábaközi táltosok által megőrzött BŰÜN (BŰHN) néven emlegetett ősi magyar vallás filozófiáját, teológiáját, liturgiáját, erkölctanát, jogrendszerét és történelmi visszaemlékezését tartalmazák és a mesterek mondásait.

(Bűnbe esni a magyar kereszténység első századaiban, hanem visszaesést az un. pogányság.)

E vallás filozófiailag, teológiailag a nősténység-hímség dualizmusára épült föl. Fundamentuma a jégkorszak emberének pragmatikus, oknyomozó sámánizmus. Az ősi magyar dualisztikus világszemlélet a társadalomfilozófia alapja is. Nyelvi vetülete pedig abban nyilvánul meg, hogy a páros testrészeket nyelvtanilag egy-nek vesszük.

A történelmi Honfoglalást megelőző századokban más vallások is teret nyertek az akkori magyar társadalomban. Például a ZARATHUSZTRIZMUS MAJD ANNAK Plebejus változata a manicheizmus, továbbá az un. mózsiás vallás, és különböző keresztény szekták: nazarénusok, jakobiták, nesztoriánusok. A buddhizmus is kimutatható. Az ősi BŰHN vallás annak elemeit is integrálta.

Röviden ennyit erről. A néprajztudomány számára fontos lehet, hogy a sámán, tudó, vagy táltos miként csomózza a gatyamadzagját, hogyan kunkorodik a csizmája orra. Számomra az volt a fontos, hogy mit tanítottak régi táltosaink.

Ez azért fontos, mert amíg őket követte a nemzet, sikeres volt. Téved, aki azt hiszi, hogy a magyar sikertelen, mert „balsors” üldözi. Nem a magyar sikertelen, hanem MAGYARORSZÁG.

Hosszú ideig voltam a MTKE (Magyar Iparosok, Kereskedők és Szabadfoglalkozásúak Egyesülete) a németországi magyar vállalkozók egyesületének elnöke. Készítettem egy felmérést arról, hogy a különféle emigrációk, csehek, szlovákok, románok, lengyelek, stb. a létszámukhoz képest milyen arányban tudnak fölmutatni a sikeres, önálló vállalkozókat. Mi magyarok magasan megelőztük a többiét. Öt és félezer több sikeres vállalkozónk volt az átlagnál. A baj tehát nem a nemzeti balsors, hanem a helyiel magyarázható.

Ha a honpolgár külföldön könnyebben érvényesül, mint itthon, akkor itthon valami, sőt esetleg sok minden nincsen rendben. A tapasztalat arra tanít bennünket, hogy hiába cserélődnek a kormányok, hiába kerül hatalomra egyik, vagy a másik párt, lényegesen nem változik a helyzet. A közigazgatás földüzzadt apparátusára a kormányváltások nincsenek lényeges befolyással...

Magyarország elsődleges problémája az, ami minden néhai gyarmaté.

A gyarmattartók szerte a világban, mindenütt olyan nomenklatúrát tenyész-tettek ki, amely csak exekutív feladatok megoldására alkalmas, önállókoncepciók kidolgozására nem. Ebből a tenyészetből kerül ki mindmáig a hivatalnokok és politikusok nagyobbik hányada.

A magyar közigazgatási apparátusa mind emellett a szocialista averzió is rányomja bélyegét a maszekkal szemben.

Ahol csak lehet, sanyargatják, lopják az idejét. A kormányzást egyébként is összetévesztik a sanyargatással, zaklatással. Mindezek összességénél is nagyobb baj, hogy összetévesztik a függetlenséget az önállósággal.

Magyarország független, de nem önálló.

A Magyarország 2000 tanácskozás tagjaként ama jelszót propagáltam, hogy „Ne napszámosai, hanem részvényesei legyünk az EU-nak.” Ezt elérendő, koncepciók sorát terjesztettem elő. Például a sok kis tőke koordinálását a multik favorizálása helyett...

A szocializmusból örökölt nomenklatúra viszont őket akarta, mert arra számított, hogy a multik gondolkodnak helyettük. Gondolkodnak is Magyarország rovására

A bajt csak tetőzi, hogy Moszkva helyére, ahonnan korábban a végső Nyet vagy Da jött, nem egy másik bábmogató kerül, hanem legalább hat-hét.

A különféle gazdasági érdekeltségek különböző irányokba húznak, de a Szétforgácsoltságot a szocialista gondolkodásmód „csökevényei” is fokozzák. A marxizmus-leninizmus dogmatikája nem ismer ellenfelet, csak ellenséget, mert nem ismer eszmei variációkat. A magyar politikai életre ez a magatartás jellemző, s ez gátolja az együttműködést kormány és opposzió között.

A mindenkori opposzió fő célja nem a mindenkori kormány hibázásainak korrigálása, hanem a kormány megbuktatása, akár az ország súlyos károsodása árán is.

Mindez pedig azért alakult így, mert a fölszín alatt működő erők meg akarták akadályozni, hogy Magyarország gazdaságilag gyorsan és meredeken lehagyja a

többi mai népi demokráciát, elsősorban az utóállamokat.

Az utóállamok, elsősorban Csehszlovákia és Románia sovinsztáit aggodalommal töltötte el a magyar „váltás”: Attól féltek, hogy Magyarország gazdaságilag nagyon gyorsan lehagyja szomszédjait és azokhoz képest nagyon magasra jut, amihez ténylegesen minden lehetősége meg is volt. Ez azt eredményezhette volna, hogy nem csak a felvidéki és erdélyi magyarság áhította volna a visszacsatolást, hanem a nem magyarok is. Ezt megakadályozandó egy út kínálkozott csak, Magyarország gazdasági lezüllesztése...

Céltudatosan épültek be ügynökeik a magyar politikába, közigazgatásba és sajtóba. A bürokrácia eszközeivel gátolják a tőkés középosztály erősödését, a politikát és a közvéleményt pedig akkor foglalkoztatják legintezivebben bagatell témákkal, amikor nemzetközileg valamire nagyon oda kellene figyelni.

Nem állítom makacsul, hogy a permanens hanyatlás idegenek műve, de hogy részük van benne, azt tudom. (A Yotengrit 4-ben megírtam, hogy honnan tudom). A költőien balsorsnak nevezett butaság játszotta a főszerepet. A rábaközi táltosok szerint az is hazaáruló, aki tehetségtelensége tudatában felelősséget vállal.

Lássuk, mit rontottak el:

1) Kikiáltották harsonák kíséretében a Köztársaságot, de elfelejtették (jobbik esetben) kijelenteni, hogy a Magyar Köztársaság nem jogi utóda a Magyar Népköztársaságnak. Nyugati bankok attól féltek, hogy a Magyar Köztársaság, amellet, hogy a Népköztársaság tartozásait nem fizeti vissza, még kártérítést is követel, amiért kölcsöneikkel meghosszabbították a magyar népnek szenvedést okozó szocializmust. Azt remélték, megegyeznek abban, hogy senki sem tartozik senkinek. Másfelől, miközben a koronát rávaskodták a címerre, elfelejtették hangsúlyozni, hogy az új Magyar Köztársaság viszont jogi utóda a Magyar Királyságnak, és várja a kölcsön adott pénzek visszafizetését, kamattal. Ha értesülesem igazak, Hitler Német Birodalma, melynek jogi utóda a Német Szövetségi Köztársaság, 40 millió dollár kölcsönt vett a magyar Királyságtól. Csinos összeg kamatos kamatokkal. Ezzel sem törődött senki. Vagy igen? Talán néhány ezrelék fejedben lemondtak róla?

2) A pénzügyi mulasztásoknál is súlyosabbak a nemzetpolitikai mulasztások. Az utóállamok bomlása elkezdődött. Szétesett Csehszlovákia. A magyar politika meg sem kísérelte a magyarlakta területeket visszakövetelni, holott azokat a Trianoni szerződésben nem egy szlovák nemzeti államnak ítélték oda, hanem egy soknemzetiségű Csehszlovák államnak. Jugoszláviával hasonló a helyzet, Kárpátalja pedig törvénytelenül Ukrajna része. Sztálin csatolta oda. Magyarország ma gazdaságilag annyira rozoga, hogy a szlovák sovinszták számárfület mernek mutogatni. Szlovákia tényleg nekilendült. Ennek oka, hogy nincs saját bürokratikus múltja. A cseh-szlovák törvény és rendeletlát nem vallotta magáénak, a magyarhoz csak azért sem nyúlt vissza, -újat írtak mindenkől, -korszerűt. Ha a problémák okait kutatva nagyon mélyre nyulunk, rádöbbenünk, hogy a szisztémával van baj. Sok társadalmi forma létezik, de alapjában véve csak két jogrend van: a) minden szabad, kivétel, amit nem

b) semmit sem szabad, kivétel, amit mégis

A táltos hagyomány szerint „mindent szabad, ami nem árt másnak.” A magyar léleknek, a magyar logikának egyaránt a tag szabadság felel meg, a magyar államrend viszont a „semmit sem szabad, kivétel, amit mégis” –re rendezkedett be. Mindenhez engedély kell. Az engedélyezés lassú folyamat, hogy a hivatalnok fontossága kidomborodjék. Ez nem is folytatódhat másba, mint korrupcióba. Ez a szisztéma a centralizált államberendezkedésekre jellemző. A centralizmus tehát nem jó.

Magyarország romlása valószínűleg akkor kezdődött el, amikor a törzsek föderációját fölszámolták. Táltos mestereim mindenestre így vélték.

Ahhoz, hogy Magyarország ne napszámosa legyen Európának, hanem élenjáró részvényese, sőt esetleg EU-n kívüli, független partnere, alapállásokkal kell megváltoztatni.

Vissza kell térnünk ősi etikánkhoz, mely szerint „mindent szabad, ami nem árt senkinek.” Ősi hitünk egy másik tétele, pedig a társadalmi szolidaritásra utal: „Ne érts, ne bánts, istápolj, segíts!”

Ha e két tételt összhangba hozzuk, eljutunk a szociális piacgazdálkodás alapeszméjéhez, és az állam sanyargató rablógazdálkodását gátló alapstruktúrához, melyben mindent szabad, kivétel, amit nem.

Távíratí stílusban fogalmazva, ha azt akarjuk, hogy Magyarországról ne vándoroljon el az ész, az értelem, hanem honi keretek között bontakozhasson ki akkor:

- 1) Új alkotmányra és új rendelettárra van szükség.
 - 2) Régiókba kell szervezni a megyéket, önrendelkezési alapon, és messze-menő kompetenciákkal rendelkező régiók által szövetségi köztársasággá kell átszervezni a centralizmusba belebénult országot.
 - 3) Az alkotmánynak és joggyakorlatnak egyaránt biztosítania kell az ön-és vagyonvédelem jogát.
 - 4) Megtiltani az ún. pártfegyelmet. A képviselő ne egy bandavezér érdekeit képviselje, hanem választóit.
 - 5) Új alapokra helyezni a népszaporulat előmozdítását, különös tekintettel azokra a nőkre, akik hivatásuk rovására vállalják az anyaságot.
 - 6) Felszámolni a fölösleges hivatalokat és meggyorsítani minden ügyinté-zést.
 - 7) Új-adó és biztosítási rendszert fölépíteni.
 - 8) Közérdekű intézmények (pl.: vasút, egészségügy) privatizálását megtiltani, de nem gátolni, hogy a szóba forgó szektorokban privátok is investálhas-sanak.
 - 9) Visszaállítani és életképesre szervezni az ország önellátó képességét, el-sősorban a mezőgazdaság területén.
 - 10) Önállóan lépni a „világpiacra”.
- Ezt a listát lehet bővíteni, lehet részleteibe hatolni. Fél órás előadásba nem lehet mindent elmondani.

A föderatív Magyar Köztársaságot azért tartom fontosnak, mert már ezer évvel ezelőtt ez lett volna a kedvezőbb fejlődés útja. Ma pedig ez a legcélszerűbb út a szebb jövő felé.

a) Elősegíteni a megbénult belső piac mozgását.

b) A tehetősebb régiók direkt segíthetnék az elmaradottabbat, mert a „köz-pont” nem tudná ellopni a pénzt.

c) Az egyes régiók jobban vonzókörükbe tudnák integrálni a velük szomszédos, „határon túli” magyarságot.

d) A régiók kereteiben minden probléma áttekinthetőbbé, tehát megoldhatóbbá válnék.

Csak nem fölülről lefelé kell megszervezni, hanem a megyék önrendelkezése alapján. A régión belül maradhatnának a megyék.

A magyar parlamentet újra két-házásra kellene alakítani. A felsőház lehetne a régiók küldöttei, az alsó házban, pedig kb. felére csökkentett létszámmal a „pártok” képviselői.

Párt, pártos, pártutó, -negatív történelmi fogalmak. Ehelyütt nem tudjuk a témát megtárgyalni, annak azonban véget kell vetni, hogy az országgyűlési képviselő ki sem mondhatta saját véleményét!

Yotengrit c. könyvsorozatam 4. kötetében e témáról részletesebben írtam, érintve a nemzetiségek problematikáját is.

A rábaközi táltosok erkölcsstanában nagyon fontos tétel a jó szomszédság törvénye. „Fogadd be a jövevényt, védelmet az oltalmad alá futót, amíg...” Amíg nem honfoglalónak értelmezi magát! A magyar politika a nemzetiségi is diletánsan kezeli. Nem integrálják a jövevényt, hanem nemzetiségnek nyilvánítják és tenyészítik! Ennek új „ország tortaszeletelés” lehet a vége!

Nagyon óvatosnak kell lennünk, mert sokan pályáznak mellénk, közénk, fölénk, sőt a helyünkre!

De mi nem adjuk, nem hagyjuk! Nem kótyavetyéljük el sem a magyar tehetőséget, sem a magyar földet, és azt, sem ami alatta van, a jövő bányakincsét, a vizet.

Minden sikerül, ha megszívleljük sikeres őseink intelmeit és politikailag, sem merevedünk meg... Ne legyünk sem a jobb, sem a baloldalon, de középen sem. Főnt legyünk, magasan!

Nagylaki András

Lehet-e igaz magyarságot, nemzettudatot tanítani a mai magyar iskolákban?

Lehet? Lehet!

Kell? Kell!

Mi kell hozzá?

**Bátorság. Kiállás. Példa. Természetesen a tudás sem hiányozhat a háttérből.
Hol lehet tanítani?**

Igazából nem a hely a fontos, mert nemcsak az iskola lehet a nemzettudat, a magyarság formálásának a színtere. Elsősorban a család, a kisebb környezet alapozza meg a felnövekvő nemzedék tudatát, erkölcsét, világnézetét. A napon-ta imádkozó, magyarságára büszke családban a gyermek már egyéves kora előtt is imára tudja kulcsolni a kezét, kétévesen már felismeri a magyar zászlót a sok közül, és így tovább. Azonban az iskola sokat alakíthat – ronthat vagy erősíthet – a család által nevelt gyermeki tudaton.

Az iskola mellett egy sor olyan intézmény, szervezet lehet, ami a magyarságtudat nevelésében szerepet játszhat. Ilyenek a különböző ifjúsági- és sportegyesületek, művészeti intézmények. Van rá példa, hogy ilyen egyesületekben a vezető vagy az edző személye, példája, tevékenysége mély magyar érzelmű fiatalokat nevelt ki. Személyes tapasztalatom, hogy cserkészvezetőként a cserkészmozgalomban mennyi fontos értéket és érzelmet lehet közvetíteni. A cserkészletben a játszva tanulás és a közösségi lét formáló hatása közelít a családéhoz. Milyen kiváló lehetőség a cserkészkezek kezében a tábori élet, ahol minden este – nomád őseink szokását felelevenítve – tábortűz mellett zárjuk napunkat. Ilyenkor akár két órán keresztül is együtt van a tábor, a csapat egész közössége: énekelünk, játszunk, táncolunk, verseket mondunk, jelenetek játékos előadásával tesszük élővé azt a történelmi kort, vagy emberi értékeket, amelyet az adott tábortűz témájaként megjelöltünk. Hiszen táboraink mindig valamilyen fontos magyar évfordulóhoz kapcsolódnak. Ezek alapján, ún. keretmese köré szervezve zajlanak a táborok. Az elmúlt években keretmeséink a következő történelmi évfordulókhoz kapcsolódtak:

1996. Honfoglalás (1100 év)

1998-99. Forradalom és szabadságharc (150 év)

2000. Államalapítás (1000 év)

2003. Rákóczi-szabadságharc kezdete (300 év)

2004. Bocskai-szabadságharc kezdete (400 év)

2006. Nándorfehérvári diadal (550 év)

2007. Arpad, Imre herceg, Szent Erzsébet (1100, 1000, 800 év)

2008. Matyas király (550 év)

Megle, a legtöbb gyermek, a felnövekvő nemzedék több mint 70 százaléka nem tagja semmilyen szervezetnek vagy egyesületnek. Az ő nevelésük a családon kívül csak az iskolákban oldható meg. De mely iskolákban van rá lehetőség, hogy nemzettudatot, magyarságtudatot adjunk át (nem pedig oktassunk!)?

Az önkormányzati iskolákban tanítók számára nehezebb a helyzet, ugyanis a rendszerváltozás óta igazi és teljes szemléletváltás nem történt. Sok iskola vezetése még a régi vonalások fiatalabb generációjából áll. Sok iskola vezetése nem nézi jó szemmel, ha valaki más szemlélettel tevékenykedik, ezt ugyanis az eredményei elárulják. Az ilyen tanárt, mivel szemlélete érezhetően bensőjéből fakad, diákjai példaként tisztelik, tantárgyait szívesebben tanulják, versenyeredményeik jobbak. A hasonló tárgyát tanító kollégák értetlenkedve és irigyledve nézik, hogy egy másik tanártársuk osztályában szívesebben tanulják a történelmet, az irodalmat, vagy lelkesebben énekelnek a heti egy énekórán, és sokan tagjai az énekkarnak. A szakmai irigység mellett az önkormányzati iskolákban a világnézeti különbség is oka lehet annak, hogy létszámleépítéskor az ilyen tanárok közül kerülnek ki az elbocsátottak, főleg, ha az illető fiatal, és még nincs végleges státusza.

Az egyházi iskolákban tanító tanárok – elsősorban a történelem, földrajz, magyar, ének és rajz szakos tanárookra gondolok – elvileg már sokkal jobb helyzetben vannak. A keresztény hit és egyben világnézet nem összeegyeztethető a baloldalisággal, a liberális szemlélettel. Egy magyar kereszténynek, akár katolikus, akár protestáns, igen erős magyar érzéssel és kötődéssel kell rendelkeznie. Ha ez hiányzik, akkor hitében, nemzettudatában sérülések lehetnek, s ezáltal a rábízott gyermekek tudatformálása sem lesz megfelelő.

Persze az egyházi iskolákban is gördülhetnek az iskolavezetés vagy a kollégák felől akadályok a tanárok elé. Ezek azonban főleg nem világnézeti vagy politikai hovatartozásból, hanem szakmai szempontból adódhatnak. Sok esetben a súrlódásokat az okozza, hogy szakmailag a hivatalos, akadémiai álláspont nem mindig egyezik a valódi, az igazi magyar történelemmel, s a kollégák, vezetők ezek alapján szólnak bele a tanár munkájába.

A magyarságtudat, a nemzettudat formálásának alapja a hiteles történelem-tanítás. A hiteles történelmet elsősorban a történelem, irodalom, nyelvtan, ének, rajz, földrajz, honismeret órákon, másodsorban a többi tantárgy kapcsán lehet és kell is tanítani. Egyetlen szaktárgy sem lehet kivétel ez alól. Minden vonalon meg lehet találni azokat a vonatkozásokat, személyeket, eseményeket, eredményeket, amelyek segítségével büszke lehet a diák arra, hogy magyar, vagy ha más nemzetiségű, akkor arra, hogy ennek az országnak az állampolgára.

A hiteles történelem megismerése önművelést kíván. Erre nincs lehetőség sem a tanárképző főiskolákon, sem az egyetemeken, hiszen azok a fennálló hatalom támogatásából léteznek, mely jelenleg nyíltan nemzetellenes. Azoknak az egyetemi vagy főiskolai oktatóknak, akik az akadémiai szemlélettel ellenkező, vagy azzal nem teljesen egyező ismeretanyagot próbálnak átadni, sok problémával kell szembenézniük, hiába állnak mögöttük a legújabb kutatási eredmények.

A magyar történelem hiteles megismeréséhez nemcsak olvasottság, nagy ismeretanyag szükséges, hanem olyan belső meggyőződés is, amely nemzeti büszkeséggel is telítve van. Hiszen csak pozitív beállítódással lehet nemzettudatot formálni! Azonban arra mindig figyelnünk kell, hogy saját nemzeti büszkeségünk ne járjon együtt más nemzetek lekicsinylésével!

Sajnálatos módon minden területen a negatív nemzettudat, a „bűnös nemzet”-szemlélet kialakítása kerül előtérbe, amely sokszor már súrolja, vagy meg is haladja a történelemhamisítás fogalmát. A legtöbb mai diák úgy kerül ki az életbe az iskolarendszerből, hogy azt a képet alakították ki benne, hogy mi egy szerencsétlen, balsorsú, bűnös nemzet vagyunk, akin mindenki át tud gázolni, s amely semmilyen meghatározó eredményt nem tud felmutatni. Ne csodálkozzunk akkor, ha egy ilyen fiatal nemzedék például a népességnövekedés szempontjából szükséges minimális szám alatt vállal vagy egyáltalán nem vállal gyermekeket. Pozitív nemzetkép nélkül nincs népességnövekedés!

A negatív történelemszemlélet alakítása már ötödik osztályban megkezdődik, ahol még mindig azt tanítják, hogy besenyők által megvert, megtizedelt vert hadként értünk a Kárpát-medencébe. A dicsó múltat egyedül az alsó tagozat olvasmányai próbálják kidomborítani. Pedig a történelemszemlélet formálásának fontos alapszintere az általános iskola. Nem a 15-16 éves középiskolásnál kell elkezdeni a szemléletformálást, az addigra már kialakult, és középiskoláskorban az újdonságként előkerülő nézetek inkább ellenkezést és vitát váltanak ki, főleg, ha a tanár személyisége, példája nem hiteles. A főiskolákon azt vallják ugyanis, hogy a tíz éves gyermek még kicsi ahhoz, hogy elmagyarázzuk neki a történészek közötti vitákat a magyarság eredetéről, a kettős vagy hármashonfoglalásról, ezért egyszerűbb tanítani a kizárólagos finnugor-eredetet, a futva történt honfoglalást. Amennyiben azonban életkoruknak megfelelően értelmes, a tudást „szivacsként” magába szívó egyénként kezeljük tanulóinkat, akkor lehetetlen eredményeket érhetünk el. Büszkeséggel tölti el a gyerekeket, ha őseik kiváló katonai és kézműves tudásáról, vagy szervezett társadalmáról hallanak. Saját tapasztalatból mondhatom: a felső tagozatos tanulók fel tudják fogni a kettős vagy hármashonfoglalás elméletét, lehet beszélni nekik a finnugor és a török elmélet vitájáról.

A hatodikos gyermekek igenis értelmesek. Szívesen hallanak nemzeti jelképeink és jelvényeink eredetéről, jelentéstartalmáról. A címerünk részei, az Árpád-sávok, a kettős kereszt és hármashalom ősi jelentéstartalma növeli a címer tiszteletét. A Szent Koronával kapcsolatos elméletekből ők maguk kiválasztják, melyik a logikusabb, természetesebb magyarázat. Ezzel szemben a logikátlan, összetakolt, össze nem illő elméleteket kiejtik a rostájukon. Rácsodálkoznak arra, hogyan is van az, hogy döntő történelmi pillanatokban pont a meghatározó, erős személyiségeket öli meg egy sebzett vadkan, míg más kortárs vadászok sohasem sérültek meg. Nem szabad tehát álszentségből nem beszélni a magyar uralkodók és vezetők ellen elkövetett merényletek valószínűségéről. Ugyanígy a sok rejtélyes öngyilkosságról, amely híres, fontos, meghatározó politikusokkal történt meg, szintén bátran kell beszélni, felvillantva annak valószínűségét, hogy ezek az „öngyilkosságok” kinek az érdekeit szolgálták.

Az Árpádok, a Hunyadiak, az erdélyi fejedelmek, végvári hőseink, Zrínyiek, Rákócziak, reformkori politikusaink, a szabadságharc vezéreinek, történelmi nagyasszonyainknak, vagy a XX. század pozitív politikusainak példája mindig jogot adhat a nemzeti büszkeségre és lehetőséget a pozitív magyarságtudat alakítására.

A tanulók első találkozása a történelmi Magyarország térképével, nagyságával folyamatosan lehetőséget ad Trianon elemzésére, ezért fontos, hogy ott legyen minden tanteremben. Nem szabad azzal hárítani az evvel kapcsolatos kérdéseket és válaszokat, hogy arról majd csak a XX. század történelménél fogunk beszélni. Trianon nemzetiségi oldalának elemzését pedig a török háborúk alatti Habsburgok táplálta magyarellenességtől kell kezdeni, és nem az 1867 utáni politikától. Ha ezekről bátran beszélünk, akkor nem kell félnünk attól, hogy diákjainkban az elfojtott kérdések, a meg nem kapott válaszok miatt kialakul a nemzetre jellemző depresszió. Ha azt látják, hogy tanárunk bátran foglalkozik ezekkel a kérdésekkel, válaszol nekik, akkor a sok negatív esemény mellett nem fog kialakulni bennük a szerencsétlen, bűnös nemzet tudata.

S ha ezek mellé még hozzáadjuk a sok pozitív, büszkeségre jogosító eseményt és személyt is, akkor nem egy szürke, komor 1100 év, hanem fényes, napsütötte korszakokkal teletűzdelt, de vérzivataroktól, szenvedéstől sem mentes történelem bontakozik ki előttük. Ezt a történelmi szemléletet tovább erősíthetik még a következők: nemzeti irodalmunk, költészetünk nagyjai és az ő életpéldájuk, nyelvünk ősisége, ősi írásbeliségünk, népzenenk kifogyhatatlan tárháza (melynek valóba nincsen párja a világon), a tudományos életben elért eredményeink, valamint legnagyobb sportolóink személyisége.

Eddig főleg a történelemben rejlő, kiaknázzható lehetőségekről szoltam. De mi van a többi tantárggyal? Azoknál szintén – ha nem is ilyen bőséges módon, de – megtalálhatjuk a nemzettudat formálásának alkalmait. Például a földrajz esetén ott van a Kárpát-medence, mint földrajzi-ökológiai-gazdasági egység bemutatása. Lehetőség van arra, hogy akár több anyag összekapcsolásával bontsuk ki a rendelkezésre álló egy leckét. A mai magyar társadalom, népesség témakörben nemcsak arról kell szólni, hány fővel fogy a magyar népesség és mikor csökken majd 9 millió alá, hanem fel lehet tárni az okokat, a családellenes politikát és gazdasági érdekeket. Egészségtan és biológia órákon a párkapcsolat témakörben nem kizárólag a fogamzásgátlásról és az abortuszról kell beszélni, hanem a házastársi hűségről, a családanyai és családapai szerepről és felelősségről, a természetes családtervezésről is. Mindezekhez a személyes példaadás nélkülözhetetlen. Hogyan beszéljen a sokgyermekes családról, a népességfogyás megállításáról, a tanulólétszám rohamos fogyásáról az, aki tudatosan csak egy vagy két gyermeket vállalt?

A magyar nyelv és irodalom, valamint az ének-zene tárgyak a magyarságtudat erősítésének másik hatalmas bázisát képviselik. Ha csak a több ezer éves, a magyar hangzókhoz és nyelvtanhoz kialakított rovásírás-ábécéről, a legrégebb magyar versünkről, a 400 és 500 év után ma is érthetően elolvasható irodalmi emlékeinkről, vagy a 200 ezer magyar népdalról van szó, a nemzeti öntudat és büszkeség fel nem ébresztése szinte bűnnek számít!

Fontos kérdés, hol lehet ilyen nemzeti öntudattal rendelkező pedagógusokat képezni? Az állami felsőoktatásban biztosan nem. Egyrészt a népfőiskolák, szabadegyetemek kell, hogy erre nagy hangsúlyt fektessenek. Másrészt nagyon fontos a pedagógus saját önképzése. Olyan szakirodalom, olyan folyóiratok, olyan elektronikus tárhelyek felkutatása és tanulmányozása, amelyek nem a magyarságot elnyomó, vagy a Kárpát-medencét kizsákmányolni kívánó csoportok által támogatott helyekről származnak. Például a magyar történelem összefoglalása kapcsán fontos lenne Virág Benedek *Magyar Századok* című munkáját elolvasni, amely még a Habsburg-befolyástól mentes oktatáspolitikai idejéből származik. (Bár megemlíteném, hogy legutóbbi kiadása sem tartalmazza a teljes művet, ami véleményem szerint már szintén jelez valamit.)

A jelenlegi politikai vezetés és a hozzá tartozó oktatáspolitikai holokauszt-tanítás túlzott erőltetésével egyrészt a magyarság „bűnös nemzet”-tudatát akarja erősíteni, másrészt el akarja terelni a figyelmet a XX. század két másik, nemzetünket sokkal jobban megnyomorító tragédiájáról, Trianonról és a bolsevik-kommunizmusról. Ezen túlmenően a XXI. század kialakulóban lévő tendenciájáról, a baloldali internacionalizmust felváltó liberális globalizmusról szintén, amelynek nemcsak a nemzetek, hanem a teljes élő környezet is a vesztese lehet.

Egy tanár 40 éves pályafutása alatt legalább 2000 diákot bocsát útjára, tanítson akár általános, akár középiskolában. Nagyon fontos tehát, hogy ma is legyenek hazánkban magyarságukra büszke, nemzetünk kultúrájában és történelmében jártas, bátor, példaadó tanárok. Mert lehetséges, hogy a hatalom elnyomása miatt munkahelyükön nem fejthetik ki nézeteiket, ám jelenlétük olyan erővel formál, hogy a rájuk bízott gyermekek és fiatalok példaképül választják őket. Ezt a gyermekkorban meggyökeresedett eszményt semmilyen hatalom nem tudja többé elnyomni.

Moldován Béla

Látható, láthatatlan és a hit

Einstein is tévedhetett

Rövid összefoglaló

Történt az 1980-as években, amikor a berlini vaskerítés még állt, és amikor a hidegháború Nyugat és Szovjetunió között folytatódott. Az akkori Franciaország vezetése világosan felmérte a veszélyt, de a túlzott észak-amerikai hegemoniát is kedvezőtlennek találta, ezért olyan magas technikai eszköz feltalálásán munkálkodott, amely Franciaországot hegemoniához vezetheti. Mivel rendelkezett kellő hagyománnyal a szubnukleáris fizika terén (*Jolie és Frederic Curie* munkássága nyomán) alkalmasnak találta az akkori francia tudósok képességét a feladat előkészítésében. Így megbízást kapott *Alain Aspect* és kutatócsoportja különböző kísérletek elvégzésére. 1982-ben *Alain Aspect* és fizikus köre egy nagyon érdekes kísérletet végzett el, amelynek alapján megállapította, hogyha egy elektronpárból az egyik elektront eltávolítja, függetlenül a távolságtól, hogy az három méter vagy egymilliárd kilométer, az elektronok tudnak egymásról. Tehát kommunikálnak egymás között. Ez viszont azt jelenti, hogy a kommunikáció sebessége jóval meghaladja a fény terjedési sebességét, mely ellent mond az Einstein által felállított, s Nobel-díjjal kitüntetett relativitás elméletének, amely a fény sebességét posztulálta maximálisnak (300.000 km/s). Ezeket a kísérleteket többször megismételték, és egészen az 1990-es évek elejéig titokban tartották, majd 1991-ben, mikor a tudományos világ tudomására hozták, a fizikusok és tudósok megfelelő magyarázatot kerestek e furcsa jelenségek értelmezésére. A *David Bohm* híres angol fizikus egy érdekes magyarázatot keresett és talált, amely a következőt mondta ki: „*hologram a való világ*”, amely azt jelentette, hogy mi a valóságnak csak egy szeletét ismerjük, amelyek a mélyben végbemenő ismeretlen jelenségeken alapszik. Azért nevezte hologramnak, mert a híres magyar Nobel-díjas tudós: *Gábor Dénes* által fölfedezett hologramokhoz hasonló jelenségekkel találkozunk.

Ismeretes az, hogy a lézersugarak segítségével elkészített holografikus felvételek háromdimenziós képet mutatnak, mintha a lefényképezett tárgyat a térben látnánk. Ha egy ilyen felvételt, lemezt darabokra törünk (pl. egy rózsza holografikus felvételét), minden kicsi darabja az egész rózsát fogja mutatni. Ez azt jelenti, hogy függetlenül a részecskék nagyságától, a részecske tartalmazza az egészet. Ez ellent mond az addig ismert fizikai elméleteknek, amely a világot az univerzumunkat részekből akarta összeállítani. Eszerint az új elmélet szerint, az univerzum nem bontható független részecskékre, hanem minden mindennel összefügg. Azt is mondhatnánk, hogy tulajdonképpen a részecskék valójában egymástól elválaszthatatlanok. Csak a látszat kelti azt, hogy egymástól elválaszthatók. *David Bohm* pl. azt mondja, hogy az agyunkban található szénato-

mok atommagjai, és protonjai direkt kapcsolatban állnak a Napban található hasonló atommagokkal és protonokkal. Tehát az egész eddigi valóságismeretünk illuzórikus, és eszerint mindez csak a mi tudatunkban jelenik meg képpben.

Hasonlóképpen *Prigam* azt állította, hogy a gondolkodás mechanizmusa is, az agy memória képessége nem a szinapszisek és agysejtek munkája, hanem hologramhoz hasonló jelenségeken alapszik. Mindezek arra is engedtek következtetni, hogy a telepatikus és parapszichológiai jelenségek is megtalálják helyüket e hologram- konstellációjában. Ezért a csodálatos új elméletért 1992-ben David Bohm és Pribram Nobel-díjat kaptak. Mindezeket megelőzve, 1973-ban, 36 éves koromban, egy szívinfarktus következtében – amikor csak úgy maradtam életben, hogy hét véletlen sorrendben egybeesett (ami abban az időben, a valószínűség számítás szerint azt jelentette, hogy a valószínűség az életben maradáshoz kisebb volt mind 1 viszonyítva a föld akkori lakóinak számához) – felfedeztem egy új elméletet.

Kétnapi kóma után, amikor megláttam a fényt, ez arra készítetett, hogy megvizsgáljam a velem történeteket, és mélyen elgondolkozzak ezeken. Különösképpen az ragadta meg figyelmememet, hogy a fénynek kettős tulajdonsága, anyagi korpuszkuális és hullám tulajdonsága van. Ezek a tulajdonságok egyszerre nem mutathatók ki. Nincs egy olyan kísérlet, amely mindkettőt egyszerre kimutassa, melyek egymásnak ellentmondónak látszanak... Ezt a tudósok rég vizsgálták és *Niels Bohr* megoldotta e dilemmát, az ő általa felállított Nobel-díjjal kitüntetett komplementaritás- elv alapján, amely kimondja, hogy az egymásnak ellentmondónak látszó dolgok nem ellentétesek, hanem kölcsönösen kiegészítik egymást. Ez nyilván megfelelt a fény kettős tulajdonsága magyarázatának, mert a korpuszkuális anyagi tulajdonság azt jelenti, hogy a korpuszkulok, fotonok egy pontból kiindulnak, egy pályát leírnak, amely pályán minden pontban impulzusuk és helyük meghatározható (determinálható). A hullám-tulajdonság meg azt jelenti, hogy a fény egy pontból kiindul és az egész térben hullámszerűen szétterjed, tehát pályája nincs. A tudós világ megelégedett ezzel az elmélettel, és a különböző kutatások tovább folytatódtak. Én abban az időben nem tudtam megelégedni ezzel a magyarázattal, mint ahogy nem tudtam megelégedni a *W. Heisenberg* határozatlansági elméletével sem, amely kimondja, hogy egy pályán mozgó részecske helyét és impulzusát ugyanabban az időben csak egy bizonyos valószínűséggel lehet meghatározni, amely a Planck állandójának „h” függvénye.

Két évig szüntelenül imádkoztam azért, hogy a Jóisten adjon betekintést csodálatos titkaiba, hogy magamnak ezt a dilemmát megoldhassam. Ennek a kitartó imádkozásnak következtében kaptam meg Isten kegyelmi ajándékát, amely elvezetett 1975-ben egy új világnépméletének megtalálásához, amelyet akkor egy többdimenziós rendszer holografikus vetületei elméletének neveztem el. Ez azt jelentette, hogy mi nem egy négydimenziós tér-idő görbületben, a Minkowszki-térben élünk, amelynek három dimenziója tér, a negyedik az idő, hanem egy többdimenziós rendszerben, ahol maga a négydimenziós térgörbület is holografikus vetületek halmaza, és az összes észlelt fizikai-kémiai, mikroszkopikus és makroszkopikus jelenségek nem mások, mint holografikus

vetületei azon jelenségeknek, amelyek a többdimenziós rendszerben találhatók. A megtalált jelenségek holografikus vetületeinek vetítési szögei, maga az elvégzett kísérlet függvénye! Ez magyarázatot ad a fény duális tulajdonságának, mert egyik kísérlet (vetítőszög alapján) megtaláljuk a fény korpuszkuláris tulajdonságát, egy másik fajta kísérlet (vetítőszög) alapján megtaláljuk a fény hullámtulajdonságát. Tehát a fénynek megtaláltuk két holografikus vetületet, amely ugyanazon jelenséget képviseli, csak a jelenség a többdimenziós rendszerben történik, a holografikus vetületeit a negydimenziós térgörbületben figyeljük meg. Ugyanez elmondható az előbb említett meghatározhatatlansági elméletéről is, (Weiner Heisenberg) ahol szintén ugyanazon jelenségnek holografikus vetületével találkozunk. Tovább menve, ez az elmélet kiegészíti De Broglie elméletét is, miszerint minden anyagi részecskének duális, anyagi és hullámtulajdonsága van. A megtalált elmélet kielégíti tökéletesen az eddig megismert összes természeti törvényeket, amelyek az anyagra vonatkoznak. Legyenek azok makro vagy mikrofizikai jelenségek. Kiderül az, hogy a makrofizikai és mikrofizikai jelenségek mélyen összefüggnek. Úgy is magyarázhatjuk, hogy a makrofizikai jelenségek, a nagyszámok törvénye alapján vektoriális összege a mikrofizikai jelenségeknek. Holografikus vetületek értelmében a következőképpen értelmezhatjuk: a makrofizikai jelenségek egybeesnek saját holografikus vetületeikkel. A mikrofizikai jelenségek amiket megfigyelhetünk, holografikus vetületei azon jelenségeknek, amelyek a többdimenziós rendszerben történnek. És amint említettük, ezen holografikus vetületek vetítési szögei függvényei az elvégzett kísérleteknek. A *többdimenziós rendszer holografikus vetületeinek elmélete* kielégíti az eddig felfedezett és megtalált fizikai törvényeket és helyet ad az eddig még fel nem fedezett jelenségeknek is, amelyek újabb holografikus vetületeknek felelnek meg. Ez az elmélet ugyanakkor kifejezi a „részben az egész” principiumát is, mivel szervesen összefüggnek a jelenségek a holografikus vetületekkel. Már a XX. század közepén voltak tudósok, akik észrevették hiányos ismereteinket a valóságról, és ezt plasztikusan a következőképpen magyarázták. Edington pl. azt mondta, hogy a jelenségek, amelyeket mi az előtérben látunk, tulajdonképpen a háttérben mennek végbe (játsszodnak le). Ezt a többdimenziós rendszert a holografikus vetületek elméletével magyarázva úgy érthetjük, hogy a többdimenziós rendszer a háttér, és a holografikus vetületek az előtér.

A többdimenziós rendszerben megtaláljuk azokat a jelenségeket, amelyet mi, mint ezek holografikus vetületei, parapszichológiai, telepatikus, telekinetikus jelenségekként észlelünk. Így magyarázhatjuk a levitációt is, mely legyőzi a gravitációt. Tehát ez az elmélet világosabban és bővebben adott magyarázatot a valóságról, az univerzumunkban tapasztalható jelenségekről, mint 15 évvel később, a David Bohm által felfedezett „hologram a való világ” elmélete.

Ezzel nem akarom csökkenteni David Bohm érdemeit, inkább hálámát akarom kifejezni Teremtő Jóatyámnak és Megváltómnak, mivel meghallgatta könyörgésem, amiben nem az anyagi jólétet, sem a jó egészséget, hanem a szellemi látás ajándékát kértem, bebocsájtást az Ő csodálatos titkai egy részébe. Ugyanakkor sajnálattal állapítom meg, hogy 1991-ben, az RMDSZ többszöri

kérésem dacára, megtagadta az anyagi támogatást, az akkor „fiókmunkaként” megírt könyvem („*Látható, láthatatlan és a hit*”) kiadására.

Talán, ha akkor ez nem így történik, és Káli Király István, aki a könyvek anyagi támogatásáért felelt, ironikusan és pökhendien nem utasít vissza, David Bohm angol tudós neve mellett egy erdélyi magyar neve is szerepelhetett volna.

Istennek hála, a Kolozsvári Református Püspökség anyagi támogatásával a Misztótfalusi Nyomda kiadásában megjelenhetett 2000 példányszámban a „*Látható, láthatatlan és a hit*” című munkám. Ez a könyv sokkal többet tartalmazott, mint amit az előbb elmondottam. Fejezeteiben rámutattam arra, amit már előttem híres tudósok felfedeztek, hogy univerzumunkban mily ritka az anyag, a makrofizikai és mikrofizikai világban egyaránt. Létezésünkben, mint a többdimenziós rendszer része, megtalálható a szellemi világ! Már a második fejezetben kimondtam azt, hogy az *anyag szellem nélkül nem létezhet*. Az egész könyvem tulajdonképpen a Szentírás kiválogatott igéin nyugszik. Célom e könyv megírásával az volt, hogy „*kibékítsem*” a természettudományokat az Isten-hittel! E kettő látszólagos ellentétét a sátán munkájának tulajdonítottam. Ezért e munkában nagy hangsúlyt fektettem az Ószövetségben megtalálható Teremtés-elmélet, és a természettudományokba belerószakolt evolúcióselméletek kibékítésére. A teremtést és létezésünket a teremtő grandiózus programjának futtatásaként értelmeztem és értelmezem, és ebben a programba próbáltam beépíteni Jézus Krisztus szerepét, a Szentlélek szerepét és a minden rossznak forrását - a sátánnak szerepét is. A munkának nehezebben érthető részeit, ahol a matematikai és fizikai nagyobb tudásra is szükség van, a függelékben bontottam ki. Kerestem azt, hogy matematikailag bebizonyítsam: a megismerés határa, amely nem a megfigyelések módszerétől, a műszaki felszereltség fejlesztésétől, ha úgy tetszik, a „*High technic*”-től függ, hanem attól, hogy egy olyan több ismeretlenes egyenletrendszerrel állunk szemben, ahol az ismeretlenek száma mindig nagyobb, mint az egyenletek száma. És ez vezetett megismerésünk határához, mert az ismeretlenek *xyz...* tartanak a végtelen felé. A felállított egyenletek száma még mindig lassabban követik ezeket.

Az egyenletek polinomokat képeznek és *K rangúak*, - tehát közelről sem lineárisak. Ha *n*-nek nevezzük az ismeretlenek számát és *m*-nek az egyenletek számát, az „*n*” mindig nagyobb, mint „*m*”. Ha mégis vajmiképpen megakarjuk ismerni (megközelítve megismerni) a valóságot, - hipotetikusan - néhány ismeretlent ismertnek kell tekintsünk, hogy az egyenletrendszer megoldható legyen! És ennek függvényében az ismeretlenek megközelítőleg ismertekké válnak.

A másik izgalmas probléma a dimenziók mibenléte volt és most is az.

A dimenziók az energiasűrűségi szintek függvényei. Minél nagyobb az energiasűrűségi szint, annál nagyobb a dimenzió értéke. Ez a gondolat Megváltónk egyik példázatából ered: amikor azt mondta, ha csak egy mustármagnyi hitetek volna, és a hegynek azt mondanátok, hogy zuhanjon a tengerbe..., úgy történne...

Világosan látható, hogy a mustármagnyi hitben sokkal nagyobb a energiasűrűségi szint, mint a tengerbe zuhanó anyagban.

A makrófizikában az energiasűrűségi szintek mindig kisebbek, mint a mikrófizikában, a szubatomi részecskéknél. Ezért van az, hogy a makrófizikában sosem haladjuk meg a négy dimenziót, míg az elemi részecskék esetében (mikrófizikában) az energiasűrűségi szintek sokkal magasabbak, így a dimenziók számai is sokkal nagyobbak.

Mindezeket saját matematikai képletek által vezettem le, aminek folytán nagyon érdekes konklúziókra jutottam, amelyek felsorolására az idő rövidsége miatt itt nem adódik alkalom. Képleteim megalkotásához, mint egy „alapkőre” bevezettem egy új, dimenzió nélküli együtthatót.

„c G h”, amely összekapcsolja a speciális és általános relativitás-elméletet a hullámmechanikával és a meghatározhatatlanság elméletével. Ennek az együtthatónak a segítségével – áttérve a sugárzások jelenségére – megengedhetővé vált a fénysebességnek a túlhaladása. Így jutottam el azokhoz a jelenségekhez (nem anyagi sugárzásokhoz), amelyeknek holografikus vetületei a mi tér-idő görbületünkben már nincsenek. Ugyancsak az energiasűrűségű szintek, és ennek kapcsán a dimenziók számának növelésével eljutottam ahhoz a megállapításhoz, amelyet a *Super string*-elmélet (a „tágulás” elmélete) felfedezői megtaláltak, hogy a *Big bang* (Ősrobbanás) után megtalálták

$t = 10^{-43}$ secundumnál, a Planck-falnál, a dimenziók száma 11 volt, ezért a demonstrációért a *Super string* felfedezői: Frank és társai Nobel-díjat kaptak. Én nem álltam meg a tizenegyedik dimenziónál, hanem alkalmazva azt a principiumot, hogy Isten törvényei állandóak és változatlanok - a *Big bang* pillanatában $T = 0$ s, a dimenziók száma 12 volt. Nem véletlen, hogy ez egy fontos bibliai szám, amely többször jelentkezik az Ó és Újszövetségben egyaránt. Amikor a tudósok nagy vitát folytattak, hogy léteztek szingularitások a Nagy Robbanás (Big-bang) pillanatában, én azt találtam matematikai képleteim alapján, hogy ezekre nem volt szükség. Nemhiába egy híres tudós-filozófus úgy jellemezte a világ keletkezését, hogy a „sugárzás” fénné fagyott, mert matematikai képleteim megengedték ennek levezetését és bebizonyítását, amely kimondja, hogy a sugárzás a megteremtett többdimenziós rendszerben óriási, frekvenciával és sokkal nagyobb sebességgel, mint a fény sebessége (óriási hordozott energiákkal) a Big-bang pillanatában fókuszálódott fénysebességgé, a fókuszálást Isten végtelen szeretete, mint egy lencse idézte elő. A Nagy Robbanást pedig a Sátán okozhatta..., mert már akkor meg akarta semmisíteni Isten munkáját. De Isten nem engedte... és szeretetét a különböző kölcsönhatásokba helyezte el, az anyagba, amely nem engedte részeire széthullani az univerzumot. A káoszából táguló kozmoszt teremtett, amelybe Szentlelke által az életet is beültette. A Big-bang pillanatában megkezdődött a harc: a végtelen szeretet és a véges gonosz (sátán) között, amely a Golgotán csúcsosodott ki, ahol Isten Szent Fia legyőzte a sátánt. Az ember szempontjából világosan kiderült az, hogy mi emberek nemcsak a tér-idő görbületben élünk, mint anyag, hanem a többdimenziós rendszerben, mint szellem és lélek. Így az embernek megadatik a szabad választás lehetősége, hogy Isten felé, vagy a sátán felé orientálódjon. Mondhatnánk, hogy legtöbb esetben nem egy statikus állapotot foglalunk el, hanem egy oszcilláló mozgást végzünk Isten és sátán között. A mi szabad akaratunkon múlik az, hogy elfogadjuk-e azt

a kegyelmet, irgalmat, hogy mindinkább a szeretet felé tolódjunk el, bár visszaesünk, oszcilációnkban a sátán felé is. De amplitudója nagyobb az oszcilációnak Isten szeretete irányába, mint az ellenkező irányba, a sátán felé. Így haladunk megváltásunkhoz, üdvözülésünkhez és megszentelődésünkhez.

Mindez Isten kegyelmének és Szent Fia értünk hozott áldozatának köszönhető, amiért csak köszönettel, hálával és dicsérrel adózhatunk. Ez vezet ahhoz az igazsághoz, hogy bármit is tegyen a sátán, mert a legnagyobb hatalom a szeretet..., Isten önzetlen és végtelen szeretete.

Amint említettük, már a teremtés pillanatában a Teremtő beiktatta univerzumunk létezésébe és működésébe: *a részben az egész principiumát*. Ezt a principiumot találjuk meg a *Szentháromság Egy Igaz Isten* egységében, ahol az Atya-Fiú-Szentléleknek elegyíthetetlen és szét nem választható az egysége. Ugyanebben a munkában elemeztem a *tahyonok* csodálatos világát! Ahol ezen részecskéknél tömege mindaddig míg nem érik el a fény sebességét, imaginárius értéket vesznek fel, amelyek a fény sebességénél valós értékévé válnak. Elvégezve a különböző számításokat, rájöttem arra, hogy a különböző sebességek függvényében $v > c$, két érdekes esettel találkozunk:

1. nagyon nagy tömegek egy bizonyos sebesség határáig óriási energia szintekkel, ennek kapcsán óriási számú dimenziókkal

2. nagyon kis tömegek még kisebb térfogattal, amely még nagyobb energiasűrűségű szintekhez vezet, és még magasabb számú dimenziókhoz.

Ezeket már úgy tekinthetjük, mint különleges fekete lyukak, amelyek nem látszanak, de ugyanakkor sugároznak. Kombinálva az előző elméleteket eljutunk a párhuzamos univerzumok létezéséhez is, és legutolsó felfedezésem az a második ábrán látható univerzális egyenlet. Megoldása nyomán, megmutat egy olyan sebességhatárt, (249500 km/s), amely megközelítőleg kétharmada a fény sebességének, ahol a négydimenziós téridő görbület-struktúra elveszti stabilitását és a részecskék sebességének növekedésével, a fény sebességének irányába, a részecske eltűnik a mi tér-idő görbületünkől, és átmegy egy másik párhuzamos univerzumba.

Így ezen a „sebességablakon” megadatik az átjárhatóság lehetősége a mi univerzumunkból egy másik univerzumba. Ez bizonyítható lesz akkor, amikor a technikai fejlettség megengedi a részecske-gyorsulásban ennek a határsebességnek az elérését.

Könyvemből kidomborodik az, hogy Isten teremtette, igazgatja és tartja fent ezt a világot, vagy világokat, az ő végtelen nagy szeretete által, amelyet nekünk embereknek Jézus Krisztuson keresztül mutat meg, és Szentlelke által gyakorol. Ez kell, legyen a Fény üzenete. A Világ Világosságának üzenete. A bomlasztó sötétségben élő magyar nemzethez és néphez, hogy Isten kegyelem, s Isten még mindig lehetőséget ad a Jézus Krisztus-i útra való visszatérésre, nemzetünk feltámadására, és újjászületésére.

Kommentár

Az energiasűrűségi szintek számításainak eredményeivel kapcsolatban.

a) A makrofizikai jelenségek energiasűrűség szintjeinek valószínűsített számítási eredményei. Láttuk hogy az energiasűrűségi szintek kiszámítása nagyon megközelítésre az

$$Y = \{ [W/V] / [W_0/V_0] \}^4 \quad \text{képletre hallgat a legjobban.}$$

A relativisztikus energiák és terek (téridőgörbület) hányadosai negyedik hatványon egy 12 fokú egyenlethez vezetnek az " $u = v/c$ " relativisztikus sebesség függvényében.

A műveletek elvégzése után az $Y = u^{12} - 2u^{10} + u^8$ egyenletet kapjuk.

Az egyenlet megoldása után megkapjuk a következő gyököket: $\partial Y / \partial u = 0$
 $u_1 = 0, u_2 = 0, u_3 = 0, u_4 = 0, u_5 = 0, u_6 = 0, u_7 = 0$ ebből adódik hogy ezekre a gyökökre az $Y = 0$ vagyis amikor az $u = 0$ a sebesség $v = 0$ ennek az állapotnak megfelelő dimenziók száma $N = 4$. A további gyökök megtalálása: $u_8 = 1, u_9 = 1, u_{10} = 1$ a $v = c$ - vel azonos.

Ebben az esetben is a gyökök behelyettesítésével az $Y = 0$ kapjuk, ami szintén az $N = 4$ dimenzióra mutat. Van azonban két gyök $u_{12} = 0.8165$ és $u_{11} = 0.8165$ ami nagyon nagy sebességre mutat $v = 244950$ km/sec gyakorlatilag a makroszkopikus világban elérni talán nem is lehet (egyelőre).

Ezekkel a gyökökkel $Y_{\max} = 0.022$ és $c^{Y_{\max}} = 1.0222$

$N = c^{Y_{\max}} + b = 1.0222 + 3 = 4.0222$ tehát ilyen sebességnél létrejön egy kevésbé stabil szerkezet téridőgörbület, mivel nem egészszámú a dimenziók száma, ami talán egy átjáró kapu lehet egy másikatá még nem ismert téridőgörbületbe (párhuzamos univerzumba)?

Mivel a közeljövőben ilyen nagy sebességet elérni még nem tudunk, nyitott kérdés marad, hogy milyen más jelenségek megfigyelésében lehetne részünk. Vajon valamikor megismerhetővé válik? Én már biztos nem érem meg! de vajon más/sem?

Miért lényeges ez a felfedezés? Azért mert a világ egyik leghíresebb tudósa, Einstein azt a képletet vezette le, hogy a nyugalmi tömeggel rendelkező részecskék, testek a Minkowsky-téridőgörbületben nem érhetik el a fénysebességet, mert akkor a tömeg a végtelent éri el, ez meg nem lehetséges. A TEREMTŐ ISTEN viszont még elméletileg sem engedi megközelíteni a fénysebességet, mint ahogy nem engedte felépíteni a Bábel tornyát. A megtalált 244950 km/sec sebességnél a részecske (nyugalmi tömeggel rendelkező test) elhagyja a mi téridőgörbületünket. Ennek a megállapításnak, amit később talán kísérletileg is majd lehet igazolni nagyon nagy jelentősége van az Univerzum fejlődésének vizsgálatában, de még a részecske fizikában is. A jelen pillanatban a neutrínók esetében még nincs eldöntve, hogy nyugalmi tömegük zero vagy nagyobb, mint zero. A tahyionok esetében viszont, amelyek csak akkor vesznek fel reális tömeget, ha sebességük nagyobb, mint a fény sebessége, más téridőgörbületből (párhuzamos univerzumból) jöhetnek. És akkor a $v > 244950$ km/sec sebességnél már a mi Univerzumunkban is kimutathatók lehetnek? A netrínók esetében viszont,

ha a nyugalmi tömegük nagyobb, mint zero, akkor a sebességük növekedésével a tömegük nőni fog. Ha ez a maximális sebesség a 244950km/sec alatt marad, akkor az Univerzumunk tömege állandóan nő, és tart a kritikus érték fele, ami okozhatja majd az univerzum tágulásának megállását és elvezethet ennek összehúzódásához. Ez az összehúzódás viszont a folytonos és fokozatos tömegnövekedéssel együtt előidézhetheti az univerzum feketelyukká való átalakulását, amelynek számtalan változata állhat elő. Még egy újabb Big-bang is lehetséges. Mindez természetesen csak a "filozofálás a mostanig ismert jelenségek felhasználásával". A jövő továbbra is megismerhetetlen, megjósolhatatlan, és ez nem is annyira rossz dolog, azonban az új sebességhatár az anyagi világban, egy izgalmas, új tudományágat nyithat meg.

Ha már én Istentől megkaptam ezt az ajándékot – a talentumot nem ásom el, hanem ha Krisztus arra kér, gyarapítom - ez keresztényi kötelesség.

Mindenképpen SOLI DEO GLORIA.

Moldován Béla

Marosvásárhely 2007.VIII.15.

A BÓLYAI ÖREGDIÁKOK SZÖVETSÉGÉNEK

Függelék

Az embert már a legősibb korából a kíváncsiság hajtotta a megismerés felé. Kezdetben csak a vele szorosan összefüggő dolgok megismerésére törekedett, majd fokozatosan a megismerés és kíváncsiság szféráját mindjobban kiterjesztette. A XX. század második felében ez több millió fényév távolságra is kiterjed. Ez a „trend” ugyanaz marad a kíváncsiság görbéjénél. Vajon a megismerésnél is? Ezt a kérdést joggal tehetjük fel. Vannak elméletek, amelyek azt tartják, hogy a megismerés határtalan, de már vannak tapasztalatok, amik azt bizonyítják, hogy a megismerésnek áttörhetetlen határai vannak.

Kezdetben az összefüggések megközelítéséhez elégséges volt egy két koordinátából álló rendszer: $y = f(x)$. A lineáris összefüggés elégségesnek tűnt ahhoz, hogy a jelenség megközelítőleg kifejezhető legyen. Idő múltával a közelítés ugyanazon jelenség megismerésére elékezett bizonyos non-linearitáshoz, egy: $y = f^k(x)$ függvény formájához. Még később ugyanazon jelenségek vagy események összefüggése még komplexebb lett. Megjelentek a többismeretlenes függvények: $y = f^k(x, y)$, amelyek rangja, a „k” mindinkább nőtt. Ez oda vezetett, hogy ugyanazon események, amelyek t_1 időben történtek és kifejezhetők voltak $y = f^k(x)$ függvénnyel, a t_2 időben nem fejezhetők ki csak $y = f^k(x, y)$ függvény segítségével.

Ha t_3 időben vizsgáljuk meg a t_1 időben megtörtént hasonló eseményt, észrevesszük, hogy az $y = f^k(x, y)$ függvény már nem jelent megoldást, a modell sokkal komplexebb lesz. A változatlanak hitt paraméterek, $x, z, \dots, j \dots$ n között is léteznek összefüggések, és nem is lineárisak, hanem „k” rangú függvények. Tehát $y = \Phi^k[x(t_1^k z_1)]_k$ függvény lesz, ahol „i” közelít a „j”-hez. Ez a természeti összefüggés a t_n időben az $y = \Phi_k^n[x(t_1^k z_1)]_k$ függvényhez vezet, ahol $n \rightarrow \infty$ (közelít a végtelenhez),

$m \rightarrow \infty$. Csak nem ismerjük a gyorsaságot, amellyel az „n” és „m” halad a végtelen felé. A függvény általános formája a következő lesz:

$$y = \Phi_m[T_i(x_n)] \text{ ahol } m \rightarrow \infty, n \rightarrow \infty, i \rightarrow \infty, j \rightarrow \infty$$

Tehát Y_c abszolút megismerése lehetetlen, mert az egyenletrendszer nem megoldható. Meg kell tehát elégednünk a valóság relativisztikus megismerésével. Ez a mi megismerésünk határa, nem tudjuk megoldani az $Y_j = \Phi_\alpha[x_n(x_v)]$ függvényt. Ez arra készítet bennünket, hogy alázatosan hajtsuk meg fejünket a Teremtő előtt, aki e függvényt szerkesztette és algoritmusát a Nagy Programba belehelyezte. Elégedjünk meg azzal a lehetőséggel, hogy konverzációt, kapcsolatot tarthatunk fenn a grandiózus komputerrendszerben a vezérkomputerrel

4. Dimenziók... vagy energiasűrűségi szintek?

Hosszú kutatások és vergődések után, Istennek hála, megértettem, hogy a látható a láthatatlanban lakozik, és az Isten örökkévalóságában. Ezt a Szentírásból már nagyon régen tudjuk: Különösen Pál apostol hívja fel erre a figyelmet: „...mivelhogy nem a láthatókra nézünk, hanem a láthatatlanokra, mert a láthatók ideig valók, a láthatatlanok pedig örökkévalók”.

Megpróbáltam elképzelni a többdimenziós rendszert a láthatatlanban. Ez lehetetlennek bizonyult. Meg kellett elégednem azzal, hogy a többdimenziós rendszer tartalmazza a négydimenziós térgörbületet vagy a téridő-kontinuumot, ahol még a mi megfigyeléseink lehetségesek. Tehát mi csak a holografikus vetületeit tapasztalhatjuk, figyelhetjük meg azon jelenségeknek, amelyek a többdimenziós rendszerben játszódnak le. A makroszkopikus jelenségeket már másképpen figyelhetjük meg. Ezek már oly módon mennek végbe a többdimenziós rendszerben, hogy ugyanakkor jelennek meg a négydimenziós téridőgörbületben is. Hogyan? Mintha a téridőgörbület egyik síkja lenne a többdimenziós rendszernek, és a makroszkopikus események vagy jelenségek egybeesnek saját vetületeikkel. Tehát a meghatározatlanon épül fel a meghatározott, a makroszkopikus jelenségek a nagy számok törvénye szerint.

A meghatározatlan, indeterminált jelenségek viszont már nem a síknak elképzelt téridőgörbületben mennek végbe, hanem „ezen felül”, a többdimenziós rendszerben, és ezeknek a téridőgörbületben csak a holografikus vetületeit észlelhetjük (korpuszkuláris vagy hullámtulajdonságát a mikrorészecskéknek) a vetítőszög-kísérlet függvényében.

Tehát a dimenziók rejtélyét az energiáknál kell keresnünk, illetve az energiasűrűségi szinteknél.

De hogyan induljunk el, milyen kritériumok alapján? Elképzelhető, hogy a *dimenziók száma az energiasűrűségi szintekkel* arányos. Melyek ezek az arányok? Minél magasabb az energiasűrűségi szint, annál több dimenziót igényel a jelenség, ami végbemegy. Az energiát mint mennyiséget valamihez viszonyítani kell. Így jutunk el az energiasűrűséghez. Mindjárt látjuk, hogy a legnagyobb energiasűrűségeket vagy energiasűrűségi szinteket a mikrorészecskéknél találjuk meg. Egy tárgynak, ami mozog, mozgási és potenciális energiája van. Ha tehát mozgási energiája van, mindjárt jelentkezik a sebesség is. Még tekintetbe kell venni

azt, hogy van gravitációs tér, vannak kvantummenyiségek, és nem kerülhetjük el az általános relativitást sem.

De matematikailag levezetni egy olyan képletet, amely az energiasűrűségi szinteket és a dimenziók számát is meghatározza, nagyon nehéz.

Még fennáll egy másik nehézség is. A makrofizikai jelenségeknél a fizikai törvények egyik határesetével találkozunk. Itt már nem kell számolnunk a kvantummenyiségekkel, és a határozatlansági relációt sem szükséges, hogy igénybe vegyük. A makrofizikai jelenségekre a determináltság = meghatározhatóság jellemző. Ezzel szemben a mikrofizikai jelenségeknél mindezekkel számolni kell.

Ezek a megfigyelhetetlenben, a láthatatlanban, a többdimenziós rendszerben játszódnak le, tehát az *energiasűrűségi szinteket* és ennek megfelelően a *dimenziókat* csak empirikus képletek segítségével számíthatjuk ki (ha egyáltalán ki-számítható?), logikai spekulációk alapján.

Nem mondtam le a dimenziók száma és a specifikus energiasűrűségi szintek összefüggéséről.

A makrofizikai jelenségeknél a fény sebessége nem léphető át. $C = 300\,000$ km/s (mert erre a relativitáselmélet kötelez, ami igazolt). A jelenségek pontosan megfigyelhetők, kiszámíthatók, tehát nem lépik át a négydimenziós téridőgörbületet, -kontinuumot. Az empirikus matematikai képlet meg kell hogy feleljen ezeknek a követelményeknek.

A makrofizikai jelenségek energiasűrűségi szintjeinek képletét a következő elgondolások alapján vezetjük le: W = energia; V = térfogat, amelyben az energia hat; $V(x, y, z, t)$ téridő; Y = energiasűrűségi szint; W_0, V_0 = kezdeti állapot.

$$Y = \left[\frac{w/V}{W_0/V_0} \right]^4 = \left[\frac{w}{W_0} \cdot \frac{V_0}{V} \right]^4; w = mv^2; w_0 = m_0 c^2; \frac{v}{c} = u \quad (1)$$

A relativikus képletek a Minkowski-térben (Lorenz-transzformációk): m_0 = nyugalmi tömeg, m = a test tömege, t = relativikus idő, x, y, z , a tér dimenziói, 0-val jelzett kezdeti állapotok.

$$m = \frac{m_0}{\sqrt{1 - \left(\frac{v}{c}\right)^2}} = \frac{m_0}{\sqrt{1 - u^2}}; x = \frac{x_0}{\sqrt{1 - \left(\frac{v}{c}\right)^2}} = \frac{x_0}{\sqrt{1 - u^2}};$$

$$y = \frac{y_0}{\sqrt{1 - u^2}}; z = \frac{z_0}{\sqrt{1 - u^2}}$$

$$t = t_0 \sqrt{1 - \left(\frac{v}{c}\right)^2} = t_0 \sqrt{1 - u^2}$$

$$\frac{w}{w_0} = \frac{m_0}{\sqrt{1-u^2}} v^2 \cdot \frac{1}{m_0 c^2} = \frac{u^2}{\sqrt{1-u^2}}; \frac{v_0}{v} = \frac{x_0 y_0 z_0 t_0}{xyz t} = 1 - u^2$$

$$Y = \left[\frac{u^2}{\sqrt{1-u^2}} (1-u^2) \right]^4 = u^{12} - 2u^{10} + u^8, \text{ ahol } u = \frac{v}{c}$$

$$Y_{\max}, \text{ ahol } \frac{\partial Y}{\partial u} = 0 \text{ és } \frac{\partial^2 Y}{\partial u^2} < 0; \frac{\partial Y}{\partial u} = 12u^{11} - 20u^9 + 8u^7 = 0 \text{ egyszerűsítve}$$

$$12u^4 - 20u^2 + 8 = 0$$

$$\text{nevezzük el } u^2 = k \text{ kapjuk; } k_{1,2} = \frac{20 \pm 4}{24}; k_1 = 1$$

$$u^2 = 1; u = \pm 1; v = c, \text{ behelyettesítve } Y_0 = 0; Y_{\max} = 0,02194$$

Az energiasűrűségi szint nagyon alacsony, a dimenziók száma:

$$N = e^v + b = 4; e^v = 1; b = 3; e^{Y_{\max}} = 1,0022 \text{ (a tér 3 dimenziója)}$$

$$N = 1,002 + 3 = 4,002 \cong 4$$

Tehát a téridőgörbületben, téridő-kontinuumban a makroszkopikus jelenségek sohasem lépik át a negyedik dimenziót. Amint mondtunk az előbbieken, a jelenségek

egybeesnek saját holografikus vetületeikkel, mert magában a négydimenziós téridőgörbületben, -kontinuumban történnek.

A *mikroszkopikus jelenségeknél* az energiasűrűségi szintek nem ilyen egyszerűen találhatók meg. Amint mondtam, tekintetbe kell venni a relativitáselméletet, az általános gravitációs állandó (G) és a fény sebességének jelenlétével (C) a határozatlansági relációt és a kvantummenyiségeket (h). Így eljutunk egy új állandóhoz: „CGh”, amit holografikus állandónak neveztem, h = a Plank-állandó.

Ily módon a következő empirikus képletet ajánlom, figyelembe véve az előbb elmondottakat.

Y = energiasűrűségi szint, N = a dimenziók száma:

$$Y = \left[\ln \left(\frac{w \cdot v \cdot CGh}{V} \right) \right]^{1/r^3}; w = \frac{mv^2}{2}; m = \frac{m_0}{\sqrt{1 - \left(\frac{v}{c} \right)^2}} \text{ (tömeg)} \quad (4)$$

$$r = \text{a részecske sugara, } V = \frac{4\pi r^3}{3} \text{ (a részecske térfogata)}$$

az állandók: $h = 6,625 \cdot 10^{-27}$ cgs.

$$G = 6,67 \cdot 10^{-8} \text{ cm}^3/\text{grs}^2$$

$$C = 300\,000 \text{ km/s} = 3 \cdot 10^{10} \text{ cm/s}$$

$$\text{CGh} = 132,5 \cdot 10^{25}.$$

Y = energiasűrűségi szint, $N = Y \cdot \sqrt[4]{Y}$ ahol N a dimenziók száma:

$$N = \sqrt[4]{(Y)^{Y+4}} = Y^{\frac{Y+4}{4}}$$

Az „idő” dimenzióján kívül legalább 4 dimenzió szükséges ahhoz, hogy átlép-jük a négydimenziós téridőgörbületet, de a jelenségek holografikus vetületei a 3+1 dimenziós „sík” téridőgörbületben jelentkeznek.

A többdimenziós rendszerben az „idő” dimenziója nem azonos a téridő-görbületben található idő dimenziójával, de ennek minden holografikus vetü-le-
tében *szimulitin* módon reprodukálódik, mintha *egy „idő”-nek nevezett tengely körül helyezkednének el* a többi dimenziók. Mindaddig, amíg a többdimenziós rendszerben végbemenő jelenségeknek lehetséges holografikus vetületeként megjelenni a téridőgörbületben, a többdimenziós rendszer e részét analóg mó-don szintén egy görbült felületnek képzeljük el. A továbbiakban láthatjuk, hogy lesznek olyan energiasűrűségi szintek, amelyek olyan nagy számú dimenzióhoz vezetnek, ahol az idő „imagináriussá”, gyakorlatilag nemlétezővé válik: ez az Isten *Örökkévalósága*, ahol a múlt, a jelen és a jövő egybeesik. A Bibliában megtalál-ható: „ott nem lesz már idő”. Az időt leképezhető többdimenziós görbült felület addig a dimenzióig tart, ahol az „ősrobbanás”, a Big Bang kezdődött ($t = 0$).

A fent megadott képlet segítségével – a számításokat elvégezve – azt látjuk, hogy a mikroszkopikus jelenségek minden esetben több dimenziót igényelnek mint 4!

A mikrorészecskéknél a számításokat elvégezve, a következő eredmények-re jutunk. Az *energasűrűségi szintek* a korpuszkulák (részecskék) esetében a sebesség függvényében nőnek, de sohasem lépnek át bizonyos energiasűrűségi szintet és ennek megfelelően bizonyos dimenziót. Így a számítások eredmé-
nyei:

- elektronok és pozitronok :
4,8–6,9 energiasűrűségi szintek
6–8. dimenziók
- neutrínó-antineutrínók:
4,85–7,77 energiasűrűségi szintek
6,5–8. dimenziók
- protonok és antirészecskék:
4,5–5,3 energiasűrűségi szintek
6–7. dimenziók
(a gyorsított protonok a fénysebességhez közel érik el a 7. dimenziót)

deutérium:

4,7-5,36 energiasűrűségi szint és ennek megfelelő

6-7. dimenziók

- trícium:

4,8-5,3 energiasűrűségi szint és ennek megfelelő

6-6,9. dimenziók

Általában a hadronok, mezonok és leptonok a legnagyobb sebesség, a fénysebesség közelében sem haladják meg a 6,7 energiasűrűségi szintet és az ennek megfelelő 8. dimenziót.

A hadronok, mezonok alapköveinek a kvarkok esetében a fénysebesség közelében megtaláljuk a 7-nél nagyobb energiasűrűségi szintet, ami megfelel a 10. dimenzióknak.

Tehát a „kvantumlétrán” a legnagyobb energiájú részecskék a kvarkok alkotói, a risonok; ezután következnek a kvarkok és a leptonok, csak ezek után jönnek a mezonok és a hadronok.

A komplex részecskék, mint a deutérium, trícium, kisebb sebességek esetében az 5-6. dimenzióban „mozognak” vagy játszódnak le a mikrojelenségeik.

A sugárzásnál át kell alakítani a képletet, mert a *fotonok* esetében nem ismerjük ezek sugarát, hogy kiszámíthassuk térfogatukat, de ismerjük a frekvenciájukat (rezgésszámaikat) és hullámhosszukat. A fotonokra ható erők egyensúlyából viszont kiszámítható egy fiktív térfogat:

$$V = \frac{2e^2}{c^2} \lambda \quad e = 4,8 \cdot 10^{-10} \text{ cgs.}$$

ahol e = az elektromos töltés

λ = a sugárzás hullámhossza

$av = c = 3 \cdot 10^{10} \text{ cm/s}$

Behelyettesítve a fenti értékeket, ezt kapjuk:

$$Y = \left[\ln \left(\frac{w \cdot v \cdot CGh}{v} \right)^4 \right]^{1/3} = \left[\ln \frac{5,67 \cdot 10^{44}}{\lambda^8} \right]^{1/3} \quad (5)$$

$$\text{és } N = Y^{\frac{Y+2}{Y-4}} \quad N = Y^{Y+1/\sqrt{Y}};$$

Elvégezve a számításokat a különböző hullámhosszú sugarakra, $v = c$

– infravörös:

$$\lambda = 10^{-3} \text{ cm}, Y = 5,4; N = 7. \text{ dimenzió}$$

– látható sugarak:

$$\lambda = 10^{-4} \text{ cm}, Y = 5,6; N = 7,26$$

– ultraviola 1:

$$\lambda = 10^{-6} \text{ cm}, Y = 5,78; N = 7,87$$

– ultraviola 2:

$$\lambda = 10^{-7} \text{ cm}, Y = 6,14; N = 7,92$$

– X-sugarak:

$$\lambda = 10^{-8} \text{ cm}, Y = 6,3; N = 8,1$$

$$\lambda = 10^{-9} \text{ cm}, Y = 6,45; N = 8,28$$

– γ -sugarak: $\lambda = 10^{-14} \text{ cm}, Y = 7,08; N = 9$

$$\lambda = 10^{-20} \text{ cm}, Y = 7,78; N = 9,83 (e = 1,3 \cdot 10^7 \text{ GeV})$$

$$\lambda = 10^{-22} \text{ cm}, Y = 7,98; N = 10 (e = 1,3 \cdot 10^9 \text{ GeV})$$

Pien nagy energiákat laboratóriumban még nem sikerült előállítani. A sugárzás lépcsője a hullámhosszat (λ -t) csökkentve:

$$\lambda = 10^{-23} \text{ cm}, Y = 8,07, \quad N = 10,16$$

$$\lambda = 10^{-24} \text{ cm}, Y = 8,17, \quad N = 10,27$$

$$\lambda = 10^{-25} \text{ cm}, Y = 8,26, \quad N = 10,38$$

$$\lambda = 10^{-26} \text{ cm}, Y = 8,35, \quad N = 10,48$$

$$\lambda = 10^{-27} \text{ cm}, Y = 8,43, \quad N = 10,57$$

$$\lambda = 10^{-28} \text{ cm}, Y = 8,52, \quad N = 10,67$$

$$\lambda = 10^{-29} \text{ cm}, Y = 8,6, \quad N = 10,76$$

$$\lambda = 10^{-30} \text{ cm}, Y = 8,68, \quad N = 10,85$$

$$\lambda = 10^{-31} \text{ cm}, Y = 8,77, \quad N = 10,95$$

$$\lambda = 10^{-32} \text{ cm}, Y = 8,85, \quad N = 11$$

$$(e = 10^{19} \text{ GeV}, t = 10^{-43} \text{ s})$$

Ez történt a Planck-időben, amely nagyon közeli volt a Big Banghez: $t = 0$ s

A Big Bang pillanatában, ha a Planck-időn belül $t = 10^{-43}$ s, ha a fizika törvényei nem változnak vagy nem változnának, a sugárzás hullámhossza $\lambda = 10^{-10}$ cm, $Y = 9,7$, $N = 12$, ez lenne a $t = 0$ s dimenzió, amikor a hordozott energia

$$e = 2 \cdot 10^{20} \text{ GeV a}$$

$$V = 5,12 \cdot 10^{-68} \text{ cm}^3, \text{ az energiasűrűség } \delta = 0,4 \cdot 10^{120} \text{ gr/cm}^3.$$

Ebben az esetben nem képzelhetünk el a fénysebességet meghaladó sebességet. Az ezzel a sugárzással elinduló rezgésidő $t = 0,35 \cdot 10^{-60}$ s. A képlet nem akadályozza meg a $v > c$ fénysebességének átlépését: ez viszont imaginárius időhöz vezet. Ugyanakkor a térfogat is imaginárius. Az átalakított képlet a következő:

$$Y = \left[\ln \frac{V^{16}}{\lambda^8} \cdot 13,17 \cdot 10^4 \cdot 10^{-32 \cdot 4} \right]^{1/3} = \left[\ln \frac{V^{16}}{\lambda^8} \cdot 13,17 \cdot 10^4 \cdot 10^{-128} \right]^{1/3} =$$

$$= \left[\ln 13,17 \frac{V^{16}}{\lambda^8} \cdot 10^{-124} \right]^{1/3} \quad \text{és } N = Y^{\frac{Y+6}{Y-4}} \quad (8)$$

$$v = 10 \cdot C = 3 \cdot 10^{11} \text{ cm/s}; \lambda = 10^{-48} \text{ cm}; Y = 10;$$

$$N = 12,40, \text{ ugrunk egy nagyot}$$

$$v = 10 \cdot C = 3 \cdot 10^{11} \text{ cm/s}; \lambda = 10^{-76} \text{ cm}; Y = 11,52;$$

$$N = 14,03$$

$$v = 100 \cdot C = 3 \cdot 10^{12} \text{ cm/s}; \lambda = 10^{-77} \text{ cm}; Y = 11,68;$$

$$N = 14,18$$

$$v = 10^3 \cdot C = 3 \cdot 10^{13} \text{ cm/s}; \lambda = 10^{-78} \text{ cm}; Y = 11,87;$$

$$N = 14,33$$

$$v = 10^4 \cdot C = 3 \cdot 10^{14} \text{ cm/s}; \lambda = 10^{-79} \text{ cm}; Y = 11,95;$$

$$N = 14,47$$

$$v = 10^5 \cdot C = 3 \cdot 10^{15} \text{ cm/s}; \lambda = 10^{-80} \text{ cm}; Y = 12,07;$$

$$N = 14,6$$

$$v = 10^6 \cdot C = 3 \cdot 10^{16} \text{ cm/s}; \lambda = 10^{-81} \text{ cm}; Y = 12,2;$$

$$N = 14,75$$

$$v = 10^7 \cdot C = 3 \cdot 10^{17} \text{ cm/s}; \lambda = 10^{-82} \text{ cm}; Y = 12,32;$$

$$N = 14,87$$

$$v = 10^8 \cdot C = 3 \cdot 10^{18} \text{ cm/s}; \lambda = 10^{-83} \text{ cm}; Y = 12,44;$$

$$N = 15$$

$$v = 10^9, C = 3 \cdot 10^{19} \text{ cm/s}; \lambda = 10^{-84} \text{ cm}; Y = 12,5;$$

$$N = 15,1$$

$$v = 10^{10}, C = 3 \cdot 10^{20} \text{ cm/s}; \lambda = 10^{-85} \text{ cm}; Y = 12,67;$$

$$N = 15,26$$

$$v = 10^{20}, C = 3 \cdot 10^{30} \text{ cm/s}; \lambda = 10^{-85} \text{ cm}; Y = 13,70;$$

$$N = 16,4$$

Ebben az esetben

$$e = 1,5 \cdot 10^{112} \text{ GeV}; \gamma = 3,4 \cdot 10^{132} \text{ GHz.}$$

Tovább menve a sebességek

$$v = 10^{25}, C = 3 \cdot 10^{35} \text{ cm/s}; \lambda = 10^{-100} \text{ cm}; Y = 14,2;$$

$$N = 16,91$$

$$v = 10^{30}, C = 3 \cdot 10^{40} \text{ cm/s}; \lambda = 10^{-105} \text{ cm}; Y = 14,64;$$

$$N = 17,38$$

$$v = 10^{40}, C = 3 \cdot 10^{50} \text{ cm/s}; \lambda = 10^{-110} \text{ cm}; Y = 15,33;$$

$$N = 18,12$$

$$v = 10^{50}, C = 3 \cdot 10^{60} \text{ cm/s}; \lambda = 10^{-125} \text{ cm}; Y = 16,2;$$

$$N = 19$$

$$v = 10^{60}, C = 3 \cdot 10^{70} \text{ cm/s}; \lambda = 10^{-135} \text{ cm}; Y = 16,87;$$

$$N = 19,75$$

$$v = 10^{65}, C = 3 \cdot 10^{75} \text{ cm/s}; \lambda = 10^{-140} \text{ cm}; Y = 17,72;$$

$$N = 20$$

A 20. dimenzióban az energia: $e = 1,3 \cdot 10^{183} \text{ GeV}$, és az ennek megfelelő tömeg:

$$m = h \frac{\nu}{\lambda} = 2,2 \cdot 10^{48} \text{ gr} = 2,2 \cdot 10^{33} \text{ GTo (GigaTonna)},$$

$$\text{a rezgésidő } t = \frac{\lambda}{\nu} = 10^{-205} \text{ s.}$$

A sebességek csökkenésével arányosan nőnek a hullámhosszak, vagy csökkennek a sugárzás rezgésszámai. Így ha a sebesség a fény sebességére csökken le: $v = C$ (a sugárzás „fénnyé fagy” – az egyik tudós szerint), a hullámhossz meg nő: $\lambda = 10^{-48} \text{ cm}$ – ez a $t=0 \text{ s}$, ami megfelel a Big Bangnek. Ez a megállapítás nagyon fontos a „szingurálítások” elkerüléséhez a „standard” elméletben. (Meghatározás a szerzőtől.)

Amint látjuk, semmi sem akadályozza a matematikai számításoknál a sebesség és a rezgésszám (frekvencia) növekedését. Mindkettő haladhat a végtelen felé, de a dimenziók száma lassabban nő és halad a végtelen felé. Például $v = 10^{100}$ C = $3 \cdot 10^{110}$ cm/s; $\lambda = 10^{-175}$ cm;

$Y = 19,14$; $N = 22,15$; az ennek megfelelő energia $e = 1,3 \cdot 10^{-262}$ GeV, behelyettesítő tömeg $m = 4,45 \cdot 10^{-38}$ gr, rezgési idő $t = 3,3 \cdot 10^{-286}$ s.

Tovább növelve a sebességet:

$$v = 10^{1000} \text{ C} = 3 \cdot 10^{1010} \text{ cm/s}; \lambda = 10^{-1075} \text{ cm}; Y = 38,43; N = 42,15;$$

az energia $e = 1,3 \cdot 10^{-2062}$ GeV; a tömege $m = 4,45 \cdot 10^{-38}$ gr; a rezgési idő:

$$t = 3,3 \cdot 10^{-2086} \text{ s}; \quad V = 4,2 \cdot 10^{-3225} \text{ cm}^3;$$

$$m = \frac{2e}{v^2} = 2ev^{-1}.$$

Látszik, hogy van egy maximuma, ahonnan a sebesség növekedésével négyzetesen csökken. A tömegsűrűség állandóan nő. Ebben az esetben

$$\rho = \frac{m}{v} = 1,2 \cdot 10^{3187} \text{ gr/cm}^3.$$

Ha feltételezzük, hogy: $v = 10^{10000}$ C = $3 \cdot 10^{10110}$ cm/s; $\lambda = 10^{-2075}$ cm akkor $Y = 39,37$; $N = 43,12$; $m = 4,45 \cdot 10^{-7956}$ gr, a tömeg majdnem 0!

Ez egy nagyon lényeges észrevétel. Ezek vagy ilyen fajta rezgések ma is léteznek, de a jelenségek olyan dimenziókban játszódhatnak le, ahonnan a négydimenziós téridőgörbületben *holografikus vetület* nem jelenhet meg. Ez a megállapítás megengedi a *párhuzamos univerzumok* létezését, amelyek alapján különböznek a mi univerzumunktól, a mi téridőgörbületünktől. Hogy hány ilyen párhuzamos univerzum létezik, ahol a sebesség meghaladja a fény sebességét, azt nem tudhatjuk, és földi életünkben nem is tudhatjuk meg soha. Ez örökre a Teremtő titka marad. Mindenesetre grandiózusak azok a dolgok is, amiket teremtő Istenünk nekünk sejtetni enged. Gondolom, hogy ezek után a világ materialista elméletét (eredetét) senki sem fogja tudni fenntartani.

Ezek a rezgések (ahol $v > c$), ha anyaggá alakulnak, akkor csak tahiionok keletkezhetnek. Megjegyzésként: a tahiionok nyugalmi tömege imaginárius értéket vesz fel. Ezért igen csodálatos lehet a párhuzamos univerzumok karaktere és az ezekben működő fizikai törvények jellege.

Meglátjuk a következő részekben, mily fontos szerepet játszhattak a tahiionok a mi univerzumunk megteremtésében, illetve mi módon használhatta fel a Teremtő e furcsa, de csodálatosan viselkedő entitásokat a világok megteremtésében.

A tahiionok világa

$$m = \frac{m_0 i}{\sqrt{1 - \left(\frac{v}{c}\right)^2}},$$

ha $v < c$ (a mi univerzumunkban),

m = imaginárius,

ha $v = c$, az m = imaginárius végtelen (ez nem értelmezhető, csak matematikai jelentősége van)

Az előbbi fejezeteknél láttuk, hogy azon sugárzásoknál, ahol a sebesség meghaladja a fény sebességét, egy olyan dimenziót érünk el, ahol az idő imaginárius!

$$t = t_0 \cdot \sqrt{1 - \left(\frac{v}{c}\right)^2} \quad \text{imaginárius.}$$

Hasonlatosan a tér koordinátái is imaginárius értéket vesznek fel, így

$$x = x_0 \cdot \left(1 - \left(\frac{v}{c}\right)^2\right)^{-1/2}, \quad y = y_0 \cdot \left(1 - \left(\frac{v}{c}\right)^2\right)^{-1/2}, \quad z = z_0 \cdot \left(1 - \left(\frac{v}{c}\right)^2\right)^{-1/2}$$

imagináriusak.

Tehát ha beszélhetnénk téridőgörbületről, az a mai ismereteinknek megfelelően csak *imaginárius* lehet. Így a tahiionok világa egészen különleges és számunkra érzékelhetetlen. Mégis, az előbbi fejezetnél bemutatott rezgéseknél $v > c$ kiszámítható a hordozóenergia és a tahiionok relativisztikus tömege, amelyek valós értékeket vesznek fel. Bizonyos sebességig a tömeg nő, azután meg rohamosan csökken. Nem ez mondható el az energiáról, amely a sebesség és a frekvencia növekedésével, azaz a hullámhossz csökkenésével állandóan nő. Látható, hogy olyan rezgések esetében, ahol például $v = 3 \cdot 10^{10} \text{ cm/s}$ és $\lambda = 10^{-2075} \text{ cm}$, a tömeg értéke nagyon kicsi: $m = 4,45 \cdot 10^{-7956} \text{ gr}$ $t = 3,3 \cdot 10^{-12085} \text{ s}$.

Ez a jelenség a 43. dimenzióban történik, ahol már az *időten-gely imaginárius*. Ezzel szemben, ha a tahiionok sebessége csak $100 \text{ C} = 3 \cdot 10^{12} \text{ cm/s}$ $\lambda = 10^{-77} \text{ cm}$; $Y = 11,68$; $N = 14,18$, a dimenziók száma (viszonylagosan) nagyon alacsony, $N = 14,18$, az előbbi esethez képest. Itt a hordozott energia $e = 20 \cdot 10^{62} \text{ erg}$ $m = 4,45 \cdot 10^{38} \text{ gr} = 4,45 \cdot 10^{23} \text{ GTo}$; a relasztivisztikus tömeg értéke nagyon nagy: $V = 4,2 \cdot 10^{-231} \text{ cm}^3$, az energia sűrűsége nagyon nagy, tömeg-sűrűsége szintén nagyon nagy: $1,3 \cdot 10^{269} \text{ gr/cm}^3$. A tahiionok világa az „ellentétek” világa; ebben az esetben a *komplementaritás* elmélete érvényesül. Az anyag sűrűsége, koncentrációja igen nagy: $1,3 \cdot 10^{269} \text{ gr/cm}^3$. Elképzelhető, hogy ez nem más, mint tahiionokból összetevődött „fekete lyukak”, amelyek mégis sugároznak. *Ilyen fekete lyukból alakulhatott ki a mi univerzumunk is.*

Önéletrajz

1936. szeptember 9-én születtem Szászrégenben, egy kisiparos - és anyai ág-ról földbirtokos családban. A második világháború apámat elragadta, 1944-ben hősi halált halt az orosz fronton, árván hagyva gyermekeit, Bélát, Erzsébetet és Károlyt. Anyámnak csak a munkás sorsban lehetett része. Istennek hála, hogy gyermekei megértették a nehézségeket, és komolyan készültek az életre. Elméleti iskoláimat Szászrégenben végeztem, a líceumot a jelenlegi Bolyai Farkas kollégiumban, Marosvásárhelyen, ahol Magnatum Laudate-val tüntettek ki, amely kitüntetés az ország összes egyetemére szabad belépést engedett. 1954-ben, az érettségi után a Marosvásárhelyi Orvosi Egyetemre iratkoztam be anyám kívánságára, de a tanév megkezdése előtt, az utolsó pillanatban, kivettem az irataimat és mindenki tudta nélkül átmentem a Temesvári Politechnica Elektrotechnika fakultására. Itt találtam meg a lehetőséget a nagyon kedvelt matematika és fizika művelésére. Az 1956-os magyar forradalmi események engem is magukkal ragadtak, aminek következtében letartóztattak, az egyetemről kicsaptak, és a börtönt csak úgy úsztam meg Isten kegyelméből, hogy a fizika tanárom, az akkori egyetem Politechnika főpárttitkára közben járt büntetésem enyhítéséért, majd visszakerülve az egyetemre, 1960-ban megszereztem az elektromérnöki diplomát, amivel kikerültem a „Büntetőszázadba”, a nagybányai „Phönix” nemesfém-kombinát alkalmazásában. Ott három évet lehúztam, majd felmondásomat beadva, átmentem az újonnan alakult Marosvásárhelyi Elektromos Üzemekhez. Ott nagyon hamar minden lépcsőt megjártam. Rövid időn belül a Műszaki Energetikai Tervezés szervező osztály vezető mérnöke lettem. Az országban, s majd külföldön is számos előadást tartottam. A hobbim a tudományos kutatás volt. 1973-ban elszenvedett infarktusom egészen megváltoztatta filozófiai beállítottságomat és életemet.

Közben két évre fölvittek Bukarestbe az Energetikai Intézet egyik kutató-tervező osztályára, majd amikor ez az osztály Kolozsváron is megalakult, végleg oda csábítottak. 1982-ben, rövid időn belül megszületik a kutatócsoport, és átkerültem a Kolozsvári Villamos Művek kutató osztályának részlegére. Mindvégig ott dolgoztam nyugdíjaztatásomig, 1998-ig. Időközben elnyertem a több specializálású diplomát, mint az energetikai rendszerek optimalizálására, magasfeszültségű túlfeszültségi védelemre vonatkozó specializálást. Tagja lettem a nagyra értékelt Nemzetközi-Energetikai „Trisantroli” szekció kutatócsoportjának. Nyugaton számos előadásról maradtam le, mivel a pártállam nem engedte meg az országból való túllépésemet. Nyugdíjazásom után különböző, mint bedolgozó, majd, mint alkalmazott dolgoztam tervező-szervező elektromos cégek-nél. Jelenleg Marosvásárhelyen lakom, Isten kegyelméből.

Legfontosabb eredménynek a könyvem megírását, első és második bővített kiadását vélem, mely 2008-ban jelent meg. Ezt tekintem életem fő művének. Civil életemben a legnagyobb jutalom három fiam. Mindezekért hálás szívvel, alázatos lélekkel vagyok Isten iránt, köszönettel Teremtőmnnek, Megváltómnak, Üdvözítőmnnek és Megszentelőmnnek, a Jézus Krisztusnak.

SOLI DEO GLORIA!

Bakk István

Miért fontos a magyar nemzet számára a Pálos-rend magyar központúsága?

A magyar Pálos-rend alapítója Özséb nevet vette fel elődjétől, aki S. Eusebius vértanúról Pannonia első ismeretes vértanúja Eusebius, Cibalis (Vincovice mellett) valószínűleg Valerianus uralkodása alatt (235-259) nyerte el a vértanúhálót.

Özséb II. András Magyarországnak fővárosában, Esztergomban született 1200-ban derék előkelő szülőktől. Özséb az esztergomi érseki egyház kanonokja lett, mint tanult egyházi ember közvetlenül érezte II. András kül- és belpolitikájának hatását. 5 éves Özséb, amikor II. András trónra lép, vele együtt a merániai család és minden rokona, barátja, aki szeretett könnyen élni, ellepte a királyi udvart. Olyan helyzet alakult ki, hogy egyszerre csak azon vették észre magukat az ország vezetői, hogy háttérbe szorúlnak. Sikerül a legnagyobb nádort (3 királyi nádora volt) Mok-ot is 1210 körül kiszorította a hatalomból. Minden előkelő helyet, javadalmazó állást kezd a Gertrudis környezete elfoglalni és az országban teljesen otthonosan viselkednek. A király a teljes királyi vagyont elajándékozta az idegeneknek. Még olyan fontos főpapi székbe, mint a kalocsai érsekség is, Gertrúd Berchtold nevű öccse kerül. A pápa által vizsgálatra kiküldött salzburgi érsek Berchtold alkalmatlanságát állapítja meg. Özséb esztergomi kanonok a politikával szemben a jámborság-, keresztény önmegtagadásnak a felebaráti szeretetnek él és a saját félrevonulásról is gondoskodott, hogy a szent magányban háborítatlanul gyakorolhassa a keresztény erényeket.

Szándékának, hogy előbb megvalósíthassa, előre nem látható akadályba ütközött, a 1244-ben a szomorú emlékü tatárpusztítás következtében.

A fékezhetetlen mongol hordák hadjáratokkal romba döntötték a vallás és a polgárosodás harmadfél századon át létesített műveit. Az erdők rengetegeit nem az Istennek élő jámbor remeték, hanem a földönfutók ezrei népesítették be.

A világi papok sokasága templomok és hívők nélkül maradtak és keresték a helyüket. De végre elvonult a vihar és a király visszatért, a városok lassan újból benépesültek. Ekkor Özséb tervének megvalósításához látott. Elhatározta, hogy elhagyja a világot, otthonát, vagyonát, önmagát és övéit, hogy alázatossággal az Úr táborába harcolhasson. Özséb atyát e szent férfiút, az isteni szeretet csodálatos módon megsegítette és a szeretet kötelékét az erények virágaival díszített, vallásos lelkülettől hevítve Krisztus akarátát véghezvinni kívánta.

1246-ban Özséb atya Vancsay érsek engedelmével a pilisi hegységbe indult néhányadmagával. Egy hármas barlangba költözött, ahol a Szent Keresztről el-

nevezett kis remetekápolnát épített. Látomása Özséb atyának, meghatározta további életét. Szétszórtan kis tüzeckéket látott, melyek végre csomóba olvadtak össze. E látványt ő így magyarázta: „*a szétszórt tüzeckék a szétszórt remetékét jelentik; illenék tehát valamint a szétszórt tüzeckék egy gomolyba mentek át, úgy a remeték is egy házba gyűjtessenek össze.*”

Méltán iktathatjuk a példák (még pedig az igazolók) közé a látomásokat is hiszen kódexeink élnek velük. Néhány nevezetesebbet Katona Lajos ismertetett példa gyanánt egy értekezésében, forrásait is megjelölve. A visiók is, mint a példák általában, vagy önállóan, vagy beszéd, tanítás, legenda függvényeként fordulnak elő kódexeinkben. (Érdy-, Tihanyi-,

Guray- (olv. Góri) Cordines-, Sándor-, Bod-, Debreceni-, Nádor-, Székelyudvarhelyi-, Kazinczy kódexeinkben).

Pilisben élt és így többször találkozott a hegység többi remetéivel. A szentkeresztí kápolna mellett 1250-ben kolostort épített, amelyet négy év múlva László király több javadalommal látott el. Arra törekedett, hogy a magyar remetéknek közös életrendjük legyen. A rend főnökének Özsébet választották.

Özséb atya, aki a legállhatatosabb volt közöttük, rendszerint ilyen szavakkal utasította őket vissza, akik hazahívták jobb körülmények közé élni újra őt: „*Halljátok szavam - mondta - jóllehet Krisztus szerette édesanyját, de szenvedésével mégis úgy meggyötörte, hogy lelkét a fájdalom töre járta át. Unokatestvérét, a különösen szeretett János evangélistát is mindent felülmúló fájdalommal sújtotta. Pedig megtehetette volna, hogy leszáll a keresztről, de nem szállt le, mert ott akart meghalni.*”

Már csak az apostoli szék jóváhagyását nélkülözte a szerzet, ezért őt társai beleegyezésével Rómába indították el. Özséb első priori provinciális, néhány testvér kíséretében elindult Rómába és Szent Ágoston szabályainak engedélyezését kérte. Ekkor IV. Orbán ült Szent Péter székén, a szentatya előtti ügyének megnyerésére Tamást, (később 50 év múlva aquinói szent) a kor legnagyobb egyházi tudósát kérte segítségül. Tamás közbenjárására fogadta a pápa Özsébet (Thomoso Dolabella (1628-35) festménye Boldog Özséb IV. Orbán pápa előtt a festmény (Czestochowában található jelenleg) és Pált, a veszprémi püspököt, szólította fel az ügyben a véleményadásra és a szabályok kidolgozására.

A veszprémi püspök 1263-ban kelt levele szerint: Szent Ágoston szabályát kövessék, továbbá a veszprémi főpásztor levelében a kolostorok neveit is közli: Szent Ilona, Szűz Mária-Magdolna (Kókúton), Szent Jakab (Badacsonyszentjakab), Szent Erzsébet (Idegsyt?) vagy (Tálod), Szent Imre (Badacsony), Szűz Mária-Magdolna Eleken, Szent Domonkos (Nagyszakácsi). Már működnek ebben az időszakban a patacsi és a szentkeresztí és dubicziai kolostor. Ezután 17 évig kormányozta Özséb a mindinkább fejlődő kolostort és 1270. január 20-án az általa alapított szentkeresztí kolostorban, társainak szívszakasztó zokogásai között halt meg.

A pálosok a rendi szabályok kidolgozásnál figyelembe vették a Szent Ágostoni regulát. A regula a szerzetesek életszabályainak gyűjteménye a keresztény életszentség megélését biztosítja közösségi életben. Krisztus követőjeként a szeretet és az igazság tökéletességére kell törekedniük. A közös élet igényli az

alázatosságot, az egyetértést és a mindenben való osztozást. A regula bemutatja a szerzetesi élet részeit. A regula később minden szélsőséget elutasít, így a túlzott aszkézist is. Rendelkezik a szerzetesek ruházatáról, ételéről és a közösségi élet rendjéről. Az imák, a közös étkezés, a böjt, az imahallgatás és bemutatja a közösségi szolgálatok területeit a könyvtári rendtartást, élelelmosztást, a beteggondozást, a szerzetesek kapcsolatát az előjárókkal. A regula a könyvekre és az olvasására szóló szabályt is tartalmazza. Szent Ágoston óhaja az volt, hogy szerzetesei egyetértésben lakjanak együtt, mindenük közös legyen, mindenki szükséglete szerint részesedjék a közös javakból, mint hajdan az őskeresztények. A szerzetesnek papi teendőket is el kell látnia, a papnak pedig szerzetes-módra kell élnie - ez volt Szent Ágoston terve, ezt akarta megvalósítani. Erről még hippoi püspökként sem feledkezett meg, azt írja a szerzetesi életéről: „Az embernek nem szabad úgy beletemetkezni a munkába, hogy fölöslegesnek tartsa iszennelmékedő szemléletét.” – hangsúlyozta Ágoston.

Az 1308. december 13-án kelt, okmányban, Gentilis bíboros, az V. Kelemen követe látogatásakor kapta meg a rend az engedélyt, hogy végleg Szent Ágoston regulája szerint szervezze meg életét. 1401-ben IX. Bonifác kiadott bullája, mely Itáliában tanuló rendtagokról is hírt ad. „3&... Megengedjük az Itália területén tartózkodó rendtagjaitoknak, hogy a divinum officiumot a római Kúria szokása szerint mondják és celebrálják.” 1474-ben Váci Pál elkészítette a magyar fordítását a regulának a Nyulak szigeti apácák számára. Szombathelyi Tamás (1476-1480, 1484-1488) aki két alkalommal is rend élén állt. A generális a pálosok számára a kötelező Ágoston-regulához állított össze önálló, az erényekre buzdító beszédeket. 1537-ben Gyöngyösi Gergely Velencében nyomtatta ki a regulát magyar és latin szöveggel, amelyekhez magyarázatokat fűzött. A regula híven tükrözi azt a lelkeséget és szellemiséget, amely segítségével a magyar pálosoknak az elmúlt időkben az életük megszentelésére kellett törekedniük. Eredetiben a regulák nincsenek sorszámmal ellátva. Szent Ágoston regulája nem a teljes liturgiáról ír, hanem az imádság végzéséről. „*Psalmis et hymnis cum oratis Deum, hoc versetu in corde, quod profertur in ore.*” A rend szellemi élete összefügg a liturgiával. A pálosok létrehoztak egy liturgikus consuetudot és ezt újra, és újra feltöltötték élettel, lélekkel és tartalommal. A „*De officiis ecclesiasticis*” műfajából merítettek. Az életük sokkal gazdagabb volt, mint amiről szabályzat beszámolhat.

Mátyás és az előkelő családok kapcsolata a pálosokkal. Mátyás király és a vezetői réteg a legmagasabb keresztényi odaadást látta a pálosokban. Mátyás királyhoz ezen kívül több szál is fűzte a lőrinci remeteket.

A tudós remeteket nagy tisztelet övezte a műveltségük miatt, melyek közül kiemelkedik a Buda melletti Szentlőrinc monostorának I. Gergely perjele.

Tisztelték Buda melletti Szentlőrincet és az óbudai pálos Fehéregyházát a Jagellók is. Bakócz érsek Fehéregyházán, a pálosoknál keresztelte meg az újszülött Lajos trónörökösöt. Anna királyné bizonyára ugyanekkor, egy mozgóoltárszámba menő drága mellboglárt adományozott a lőrinci barátoknak. (Ezt 1890 körül a feltárásnál a kolostornak 24 méter mély kútjában találták meg.)

A középkor végére az ország legnépszerűbb szerzetes rendjévé alakultak, hozzájuk tartozott tetemes földbirtok és sok egyházi kincs. Mátyás király ki-

emelkedően szerette a pálosokat. Miután 1467. január 15-én győzelmet aratott Ali bég felett, e napon - éppen Remete Szent Pál ünnepén - Magyarország védőszentjévé avatta Remete Szent Pált. Országa nagyjai, családjai többségükben pálos elkötelezettek így a Bakkok is és Mátyás királyságához is több szálon kapcsolódtak. Berendi Bak Gáspár csatában vett részt, később pap, majd szepesi prépost, 1464-ben, Bolognában tanult és Rómában, 1472-ben mondta az első misét. 1472-ben a lengyel követekkel Iglóra ment, Kázmér királyt ő általa hívta meg lakodalmára Mátyás király. Ezt a kapcsolódást a családdal tovább erősítette, hogy a király Óbudai Fehéregyházát a pálosoknak adományozta ahol az Árpád sírja volt és ennek a kolostornak az első perjele lett Bakk Mátyás. Fehéregyháza híres és kedvelt búcsújáró helye lett a fővárosnak.

Anonymus Fehéregyházáról így emlékezik meg:

„az Úr megtestesülésének 907. évében költözött el Árpád fejedelem. És tisztelesen eltemették őt annak az Attila városában kömederben alácsorgó kis pataknek forrásánál, ahol a magyarok megkeresztelkedésük után Szűz Máriának, Nagyboldogasszonynak - szentelt Fehéregyházát építették fel.”

1484-ben Bakk Mátyás óbudai perjel irányítása alatt Mátyás király a következőket mondta: *„Valóban, ezt a templomot azoknak akarom adni, akik szüntelenül Istennek és Boldogságos Szűz Máriának szolgálnak.”*

Mátyás király a rettegett pallosjoggal is felruházta a rendet. Szent László király eszményi alakja Buda népének, vallásos képzeletében is elevenen élt. Neki szentelték Óbuda város egyik plébániáját a Fehéregyháza leányegyházaként szereplő Szent László plébániát. Ezt a királyi alapítású első óbudai templomot a mai óbudai katolikus templom közelébe építették fel, s egészen 1355-ig, Óbuda első városrendezéséig, a káptalani s a királynéi városrész kettéosztásáig, Fehéregyházának filiája volt. A mai nagy-Budapest városmagjai közül a pesti Nagyboldogasszony-egyházhoz hasonló, s azzal egykorú az óbudai Fehéregyház. Mátyás idejében, aki lázadást szervez a király ellen Szentgyörgyi János gróftól független vajdának kiáltották ki. Mátyás azonban gyorsan és könnyűszerrel leveri a lázadókat még mielőtt komoly haderővé szerveződhetett volna az 50.000 főnyi összegyűlt lázadó tömeg. A vezetőket sorra kiteszi, hivatalaikból, némelyeket számúzi, vagy kivégezteti, s újból rokonát, dungelegi Pongrácz Jánost iktatja Czuczor Miklóssal Erdély vajdaságába. Ezután Moldvába nyomul, hogy megbüntesse a hűtlen István vajdát. Gyorsan halad előre, Bákót, Románt, Nyámcát fölégeti, de a ravasz vajda Moldovabányán törbe csalja alkudozás színlelésével. December 15-én az éjszaka leple alatt megtámadja a király táborát, és véres csata fejlődik ki. A király hadapródjával, Bak Istvánnal együtt elég súlyosan megsebesült. Remete Szent Pál oltalmazta a királyt és hadapródja életét a moldovai véres és alattomos ütközetben. Az ütközet után a sebesült Bak Istvánt Mátyus Sándor hadnagy a székelyföldi Hatolykára a saját házához vitte egy szekéren. Felépülését és megmenekülését Remete Szent Pál oltalmazásának tekintette. Mátyus Sándor leányát feleségül vette és Hatolykán letelepedvén, megalapította a hatolykai Bak családot és védőszentje lett Remete Szent Pál a családnak. Bakk István őse a ma élő Szentkatolnai ágnek. Remete Szent Pál már 541 éve oltalmazza a Bakk családot.

Mátyás király időszakában jelenleg már biztosan adatolható magyarországi kolostorok száma 69. Pálos kolostorok találhatók Európa több országában is többek között Ausztriában, Horvátországban, Portugáliában, Spanyolországban, Lengyelországban stb.

A Buda melletti Szent Lőrinc lesz a főkolostor. A XIV. század legelső éveiben a János-hegy s a Hárs-hegy nyergén, királyi parancsra az akkori Nádor faluban egy új monostor építésébe fognak, Remete Szent Pál szerzetének, a pálosok számára. A monostorépítésre egész Magyarország odafigyel. Magyar alapítású pálos monostor épül fel 1300-1304 között.

Később nemzetközi főkolostorrá vált és a magyar művelődésnek is egyik fellegvára lett. A későbbiekben fejlődésben a Pannonhalmi apátságot is túlszárnyalta, és temploma vetekedett a Mátyás templommal. 300 rendtag talált otthont a falai között. A templomot pazarul épített oldalkápolnák sora övezte. Közülük a legdiszesebb a Remete Szent Pál-kápolna volt. Ebben őrizték a Nagy Lajos adta Remete Szent Pál ereklyéket. Baldachinos szarkofágját vörös márvány koporsóval üvegfedéssel védték a zárandokoktól. A remekmű szépsége lenyűgözte a kortársakat. „*Kupolája árnyékában elsápadnak az antik csodák.* „

A szultáni követ, amikor meglátta a tumbát, így kiáltott fel: - *Valóban a nagy Isten tanította őt (készítőjét ti. Dénest). Nem ember!*” A Buda melletti Szentlőrinc monostora sokkal több volt, mint egyike monumentális műemlékeinknek. A Buda melletti szt. Lőrinc-i építőmesterek építik meg a gótikus Magyarország mintegy száz vidéki pálos kolostorát.

De ők faragják meg templomaik köveit, szobrait, szenteltvíztartóit, a templomaikba temetkező előkelőségek sírköveit. S ami a leglényegesebb: ők látják el színes üvegablakokkal, sőt orgonákkal is az ország valamennyi pálos kolostorát. Itt dolgozott a kor legnagyobb magyar világi építésze is Kassai István.

A pálos kolostor - Hadnagy Bálint leírása szerint (1507) - csodás gyógyulásoknak, rabokért való hatásos imáknak színhelye. A Buda melletti Szentlőrinc monostori könyvtára csereviszonyban állt Mátyás könyvtárával. A pálosok rendszeresen dolgoztak Mátyás király könyvesházának. Itt volt a Bibliotheca Corviniana íróháza, scriptoriuma.

Mátyás király uralkodása alatt a még jobban növekedtek a pálos kolostorok minden téren: szerzetesi fegyelemben, szellemiekben és anyagiakban egyaránt. A sírkápolnát 1525 szeptemberében - a monostorral együtt - a törökök semmisítették és több darabra törték Dénes képfaragó remekét, a vörös márvány sírkövét. A Remete Szent Pál koporsó néhány darabját ma a Budapesti Történeti Múzeum őrzi.

Néhány pálos kolostort szeretnék bemutatni az ország különböző pontjairól.

Pécs-Szentjakabhegy alapítási időszaka Gyöngyösi Gergely alapján a pálos szerzők 1215-re datálták. A biztos pont, amikor a kolostor adásvételét bonyolították le: 1234. 1250-ben csatlakoztak az Özséb-féle pilisi kezdeményezéshez.

Köveskút Salföld vagy Kókút alapítása 1263 előttre datálható. Működése a XVI. századig tart. A kolostor titulusa Szűz Mária-Magdolna.

Újhely, vagyis Sátoraljaújhely építése a XIII. században kezdődött, kora gótikus a stílusa. 1258-ban IV. Béla a pálosoknak. 1530-1562 között elnéptelene-

dett, újra felépítették, 1626-ban Alaghy Menyhért lerombolta. Az újkorban a piarista rend birtokában kerül, ők részben újjáépítették. Kriptájában nyugszik Csepellényi György az ellenreformáció mártíra.

A Pozsony feletti Mária-völgyi kolostor alapítása 1377-ben Nagy Lajos király idejében történt. Boltozata 1471-ben készült. A Mária-völgyi kolostor a Buda melletti szt. Lőrinc pusztulása után a rend központja lesz, és máig kedvelt zárándokhely. Barokká alakított gótikus templom a háttérben látható.

A pálos kolostorok építése tipikusnak tekinthető, hogy egy adott korban (kápolna, templom, búcsújáróhely) a környék remetéi gondozzák és odatartozásukat jogilag is igyekeznek rögzíteni. A hagyományos, középpudvaros kolostor a templom falánál nem fért el, ezért gyakori, hogy a nyugati traktus messze kinyúlt a templomhomlokzat síkja elé pl. Mindszent, Szentpál, Tálod, Újháza, Köveskút, Vázsony esetében. A szabályos kvadrum keleti részén sokszor kiemelt helység volt, ilyen a káptalanterem, perjel-kápolna. Általában ez a keleti traktus volt emeletes. A rend építkezési műhelyei mindvégig befogadó szerepűek voltak. Átvették és közvetítették az adott kor meghatározó építkezéseinek elemeit, erre jó példa a Mátyás-korban befogadott késő-gótikai szerkezet és formakincs továbbközvetítése a környezetükben lévő kisebb építkezésekre, ezzel megszilárdította a magyar késő-gótika egyes elemeit. A középkori pálos építészet hazai jelentőségét nem lehet elvitatni.

Ma Budapesten található pálos alapítású templom az Egyetemi Templom, Kisboldogasszony Templomigazgatóság. A pálosok barokk templomát a kor mestere, Mayerhoffer András építette 1722-1776 között. 1776-ban felszentelt Kisboldogasszony (Egyetemi Templom) a magyarországi barokk egyik legszebb alkotása.

Buda visszafoglalásának idejében 1686-ban költöztek újra Pestre a pálosok, ekkor az egykori mecsetet néhány szomszédos házzal megvásárolták. A Pálos-rend történetei a templom műalkotásaiban is visszatükröződnek az ő lelkeségük ihlette meg a művészeket. A rendházuk már 1715-1744 között a külső munkálatok a kapu és a két torony és a belső berendezések később csak 1770-ben készültek el.

A Pálos-rend 1786. évi fölосzlatása után a templom az egyetem tulajdonába került. A főhomlokzata három részre tagozódik a háromszögű oromzat csúcsán a pálos címer, a tornyok háromszög között jobbra Remete Szent Antal baloldalon Remete Szent Pál áll. A gazdagon faragott kapu vezet az egyhajós, kétoldalt kápolnák sorával kísért belső térbe. A dúsan faragott kapu felső körívében egy teljes alakú indián szobor fafaragvány látható.

Johann Bergl és Conti Antal Lipót festőművészek munkái a barokk freskók. A főoltáron Mária és a kis Jézus ábrázolása megegyezik a Márianosztrai főoltár ábrázolásával. Sekrestye felőli oldalán a három oszlop között Remete Szent Antal áll, vele szemben Remete Szent Pál, pálmaháncs ruhában. A két szent pálos ábrázolása a szent remetességben visszatérő motívuma és tipikusnak mondható a pálos templomokban.

Országunk Mátyás király időszakában a pálosokkal nemcsak az építészet alapjainak remekeit tették le, hanem a különböző egyéb szellemi alkotásokat is,

mint a kódexek írását, melyhez tradicionálisan fenntartották az ősi írásunkat, a rovásírást.

A magyar rovásírás nemzetünk egyik különleges kultúrkincse, amelynek története a népünk eredetéhez nyúlik vissza. A pálos rovásírás tulajdonképpen az eredeti magyar (székely) rovásnak a rendházakban némileg átalakított, talán „literátusabb” változata.

A különbség főként abból áll, hogy a magyar (székely) rovásírás – keleti írásmód szerint – jobbról balra folyik, míg a pálosok ezt nyugati, balról-jobbra haladó írásmódra váltották fel. Ezt az írást a rendházakban kb. a XVI. század végéig használták. Eredete igen régi időkre vezet vissza, rokonságban van a türk rovásírással. A székely rovásírásban még olyan ősi betűjegyek is fellelhetők, amelyek más, közel keleti írásokkal mutatnak hasonlóságot, ősbírók a türk rovásírás betűinél is.

A székely rovásírás a XVI. századra komoly újravirágzásnak indult, s különösen Erdélyben, a székelyek körében általánosan használt volt. Az elnevezése a középkorban szittya/szkita-írás volt, s csak a legutóbbi időkben nevezték el székely-rovásírásnak. Olyan mértékben elfogadott volt, hogy Székelyföldön még a XVIII. században is tanították iskolákban. A XIX. században elkezdődött a rovásírás tudatos kutatása. A székely-rovásírás iránya többségében jobbról-balra haladt, de a legrégebbi időktől kezdve vannak emlékek, amelyekben az írás balról-jobbra irányú.

A székely rovásírással fennmaradt emlékeink között a legszebbek a középkori vallásos szövegek, amelyek az akkori kiejtést rögzítették. Igazi irodalmi élmény a XVI. században leírt Miatyánkot és Hiszekegyet elolvasni, s csodálatos, hogy a rovásírással, sokkal egyértelműbben tudták leírni a beszélt nyelvet, mint az akkori latinbetűs írással. A pálos rovásírás az eddig megtalált emlékek tanulsága szerint a XIII. század második felében alakult ki – ezt követően egyházi irányzattá vált, és manapság döntően templomok felirataiban bukkan fel. Ennek az írásmódnak különlegesen sok emléke maradt meg Dél-Amerikában. A magyar pálos-szerzetesek ugyanis ismertek voltak a középkorban úgy a spanyol, mint a portugál királyi udvarban, ezért magyar pálosokat hívtak Dél-Amerika belső részeinek felfedezéséhez és az indiánok megtérítéséhez is. Az atyák gyakran barlangokban laktak ott is (hasonlóan a Pilis hegységbeli lakhelyeikhez), s a barlangok falán nagyon sok magyar nyelvű, balról-jobbra haladó felirat maradt fenn. De levelezéseikben, térképek feliratozásánál szintén használták a pálos-rovásírást. Helyüket később jezsuiták vették át, de a közöttük lévő magyar jezsuiták még egy darabig használták ezt az írást is, sokszor latin írásmódjukkal vegyesen. Hazánkban – a valós nemzeti történetkutatással párhuzamosan – reneszánszát éli a rovásírás-kutatás, illetve a régi, sokszor évezredek rovásírással emlékek felfedezése, értelmezése.

A dél-amerikai Cerro Pelado barlangban. 1500 körül vésték a sziklába. A számokat arab számokkal írták rá (bizonyítva mai számaink eredetét). Ezeket a számjegyeket a kettőspont (két, egy vonalban álló hurok) után figyelhetjük meg. Felirata: született 1473-ban.

„A Pálos térképeket a Magyar Piarista Tartományfőnökség levéltárában már a XVIII. században őriztek térképeket. A levéltár 1808-ban befejezett leltárköny-

ve szerint az egyik „divisio” címe „Cupra, Mappae, etc.” volt és ilyen tételek voltak találhatóak benne:

„Mappae generales non illuminatae”, „Mappae particulares per nostros distinctae adnexo earum elencho”. (Sajnos ez az elenchus ma már nincsen meg.) 1920/1922-ben Jászai Rezső a gyűjteményt alaposan átrendezte, bővítette és „Térképek és képek, a tervrajzok és rajzok” címmel a For. 000-4. polcon helyezte el, de részletes jegyzéket nem készített hozzá. Erre csak 1989-ben került sor, amikor Dóka Klára és Csányi László a magyarországi egyházi levéltárak térképkatalógusainak készítése közben különböző helyein (nem csak a For. 000-4 alatt) található térképeket és ezeket pertinencia szerint rendezték. A térképek katalógusa nyomtatásban is megjelent (A rendi levéltárak térképeinek katalógusai. Pálos és piarista térképek, összeáll. Dóka Klára, munkatárs Csányi László, Bp., 1991 Magyarországi egyházi levéltárak térképei, [16]). Akkor összesen 197 kéziratos és nyomtatott térképet találtak. 2002 elején azonban utóbbiak, tehát a nyomtatott térképek profilisztizálás céljából átadásra kerültek a rendtartomány Központi Könyvtárának, ahol addig is nagy számban őriztek a levéltár nyomtatott térképeihez hasonló korú, jellegű, sőt sokszor azokkal azonos térképeket. Így a levéltár állományában mindössze 56 kéziratos térkép és 2 kéziratos atlasz maradt. Ez azonban kiegészült a rendezési munkák közben előkerült újabb 42 darab kéziratos térképlappal és 3 darab atlisszal, amely a gyűjtemény átrendezését is szükségessé tette. (Az 1991. évi, illetve a jelenlegi katalógusról külön konkordanciajegyzéket Dóka Klára és Csányi László készített.)

A pálosoknak újvilági (amerikai) térítéseikről állít majd emléket a Pilisi Pálos Passió. A Bakk Endre Kanonok Alapítvány szervezésében kívánjuk megvalósítani Pilisben a passiót, ahol 1250 óta működött a Boldog Özséb által alapított magyar pálos rend. Az 1991-ben létrejött alapítványt a székely primor Bakk Endre kanonokról nevezték el és azért jött létre, hogy a Kárpát-medencében feltámassza a passiójáték hagyományait. Magyarországon, Budaörsön 67 évi szünet után került bemutatásra a passió, míg az erdélyi Csíksomlyón 222 évi szünet után indult újra. Az alapítvány ezirányú munkáját a pálos Fráter György méltó erdélyi utódja, Tempfli József nagyváradi megyéspüspök segítette.

Az anyaországban, Spányi Antal fehérvári püspök megyéjében ez lesz a második passió-előadás mely életre kelhet mindannyiunk örömére. Az Európai Passió Szövetség hozzájárult a magyar passiók újraindításához. Ebben elsődlegesen Maurice Clos Franciaországból, Josef Lang Németországból, Franz Miehl Ausztriából, André Pesleut Belgiumból, Antonio Filippi Olaszországból nyújtottak segítséget. A passió latin szövege Hadnagy Bálint műve 1511-ben íródott. Csonka Ferenc fordításában Árva Vince atya bocsátotta rendelkezésünkre.

Hadnagy Bálint írását megelőzte Csanádi Adalbert pálos költő magyar nyelven már megírt Úr szenvedés története. Ez sajnos elveszett, ellenben mintáját és forrását adta a munkájához a szerzőnek. A passió szövege és a hajdani nagy tudású, mély hitű pálos atyák egyéb írásai is tanúsítják a Szűzanya, a Magyarok Boldogasszonya iránti szeretetüket.

Ez az előadás - Krisztus szenvedés- történetének örök érvényű mondanivalóján túl - egy megemlékezés országunk és ezen belül a pálos atyák hit- és nemzet-

építő múltjáról. Arról a rengeteg szenvedésről, amit népünk a történelem folyamán átélt és mindezek ellenére is megtartotta keresztény hitét. Egyben üzenet, hogy csak egymás értékeinek megbecsülése, kultúrájának elfogadása, közös érdekeink felismerése és az összefogás segít a tragédiák elkerülésében.

Nem véletlen, hogy mottóként †Márton Áron (1896-1980) püspök történelmi értékű szavait választottuk: *„Egyedül Mária anyai Szívének a végtelen jósága által remélhetjük, hogy kegyelmet, alkalmas segítséget és oltalmat nyerünk mostani bajainkban. A világot még mindig vad viszonyok marcangolják és a gyűlölet tüze égeti, mint saját gonoszságának áldozatát. Kihez fordulhatnánk máshoz oltalomért? A Szűzanya nemcsak mennyei fényben tündöklő Boldogasszony, hanem nagy pártfogónk is, aki ezer éven át csodálatosan oltalmazta népünket.”* Márton Áron is megtartotta az ősi magyar Mária-tiszteletet, ami a Pálos-rend által kapott hangsúlyozott helyet az katolikus egyházban.

Mátyás korában 27 kolostor titulusa Szűz Mária. Többségében a Mária kegyhelyeken építik fel a kolostoraikat. A rend életében központi helyen áll a Mária-tisztelet. A tisztelet kifejezésekképpen fehér ruhát hordanak, a rózsafüzert imádkozzák, kiemelten tartják meg a Mária-ünnepeket és a szombati böjtöt. A Festic-kódex, Czech-kódexek amely mindkettő pálos munka tartalmazza gyakorlatilag az Officium Beatae Mariae Virginis teljes fordítását. Ave maris stella két különböző variánsát. A szombati Mária officiumoknak a nyári vesperását. stb. A Boldogságos Szűz tiszteletének, amint a misealpítványokról is látszik, főként a kolostorok voltak tűzhelyei. Végül a Szűz iránti nagyfokú bizalmat tükrözi a sok Mária patrocinium. 1331-ben templom épül az Irgalmas Anya tiszteletére, búcsújáró helyek és a Sárlos Boldogasszony tiszteletére szentelt monostorok Gyulafehérvár, Kalodva, Monyokerék, Terebes, Tokaj, Told, Villye és Mária-völgy stb. A „Visitatio Marie” ünnepet a ferencesek vezették be 1263-ban, a világi egyházban, 1389-ben lett kötelező. A pálosok a konstitúciók tanulsága alapján már jóval az általános elterjedés előtt ünnepelték ezt.

Boldogságos Szűz tiszteletére választotta Kolombusz a hajójának nevét, amit Santa Mariának nevez. A Santa Maria névről: Mária Jézus anyja (Szűz Mária), Mária az Újtestamentumban viszonylag kevés helyen szerepel.

Kolumbusz Kristóf (1451-1506) Cristóbal Colón, Cristoforo Colombo kezébe jutott Paolo Toscanelli levele és térképe, melyet V. Alfonso portugál királynak írt az Indiába vezető útról, melyet nyugat felé tartva is elérhetőnek vélt.

Ilyen irányú tervet terjesztett II. János portugál király elé, de elutasították a javaslatát. Kolumbusz 1485-ben, felesége halála után ezért átköltözött Palosban, a La Rábida kolostorba.

A pálos szó spanyolul azt jelenti veretés. A „szent remete szerzetnek” a pálos rendre jellemző a remetesség hármasság jellege: az imádság, a magány és a vezeklés szerete határozhatjuk meg a tevékenységét. A vezeklést (veretést) a későbbiekben a regulák szabályozzák.

1492. augusztus 3-án futott ki a Palos kikötőjéből három hajóval Kolumbusz, a Santa Mariával, melyen személyesen parancsnokolt, a Pintával melyet Martin Alonso Pinzón irányított és a Ninával Vincente Yáñez Pinzón vezetésével. Kolumbusz kettős hajónaplót vezetett a legénység megtévesztésére és megnyug-

tatásukra. 1492. október 12-én éjjel pillantják meg az első amerikai szárazföldet Guanahanit. San Salvadornak, Szent Megmentőnek keresztelt el. 1492. december 25-én, Szentestén, a Santa Maria zátonyra futott, átköltözött Kolombusz a Ninára.

1493-ban átvették a magyar rend konstitúcióit, reguláját. Felvételüket is ebben az évben hagyta jóvá VI. Sándor pápa. Kezdetben 4 évenként, később minden nyolcadik évben küldte el a tartomány követeit a Buda melletti Szentlőrinc-i nagykáptalanra. Ugyanakkor a rendfőnök a testvéreket kötelezte, hogy Szent Jeromos kolostorában örök időkre misét mondjanak Nagy László váradi alispánért.

A portugál tartomány historikusának, Henricus a Santo Antonionak adatai alapján 22 rendházukat említi a szerző.

Az Úr 1490-ik évében, virágvasárnap utáni kedden Mátyás király meghalt.

1492. október 12-én Kolombusz az Újvilág földjére lép. A kísérete élén megcsókolja földet, imádkozik. A világtörténelem legnagyobb eseménye ez a nap. A magyar pálosok Amerikába így jutottak el, ezen nem kell csodálkoznunk, hiszen ez a rend volt a legméltóbb arra, hogy Izabella királyné a pálosokat hívja és küldje téríteni Amerika földjére, Kolombusz hajóira. A portugálok már 1464-ben csatlakoztak a magyar rendhez. A spanyol testvérek eredeti nevük *Fratres de Hispania* volt.

A Lisszaboni Állami Levéltárban őrzik Szombathelyi Tamás generális búcsúztató beszédét, amit a Portugáliába távozáskor 123 pálos atyának mondott.

Barcelonában pedig megtalálható magát a büszkén „magyar királyi vér lezármazottjának” tekintő Katolikus (Kasztíliai) Izabella (1451-1504) meghívólevelének másolata, melyben a következő szavakkal kér pálos hittérítőket Fráter Tamás magyar rendfőnöktől:

„Küldjön újabb munkásokat az Úr szőlőjébe, mert valóban munkásokra lesz szükség, akikre nehéz testi munka vár”.

VI. Sándor pápa (Rodrigo Borgia) (1431-1503) (Roderick de Borja y Doms) megbízásából többször mennek Amerikába, hogy ott hittérítést végezzenek a pálosok, akikre kezdetben ő bízta Amerika krisztianizálását. Magyar főpap volt Borgia Rodrigo aki kardinális korában egri érsek és péterváradi apát is volt, így jól ismerte a pálosokat. Hunyadi Mátyás nevezte ki a kardinálist péterváradi apáttá, hiszen fején a Szent Koronával apostoli királyi uralkodó volt, aki egyébként, tudottan jó kapcsolatban állt a pálosokkal.

Spanyolország és Portugália szembefordult egymással, és megint VI. Sándor kéri fel a pálosokat, hogy csillagászati eszközökkel húzzák meg a határvonalat a két veszekedő hatalom között. Ennek következményeképpen jött létre a 1493-ban Inter caetera kezdetű bulla ennek nyomán jön létre a 1494-ben a tordesillasi egyezmény, amely Kolombusz felfedezése után kelet a felé nyomuló portugálok és a nyugatra tartó spanyolok között egyezséget kellett teremtenie. A Zöldfoki-szigetektől nyugatra, a 371 mérföldnyire jelölték ki a határvonalat. Ezt a pápai vonalat később a portugál király nyomására végül a 46. nyugati hosszúsági fok felé tolták el. VI. Sándor pápa meghozta döntését az újonnan felfedezett földek felségjoga tekintetében. 1501-ben a bulla, a „Los Reyes Catholicos” kezdetű,

nemcsak igazságot tett az új hódítások tekintetében, hanem kereszténységet is rendelt az Új Indiákba. Bullája alapján tisztán kiolvasható, hogy magyar Pálos-rend szerzetesi voltak Amerika első hithirdetői.

Az Úr 1503-ik évében meghal Sándor pápa. A bazilika altemplomából rövid idő múlva átszállították pápa földi maradványait a spanyolok által Rómában emelt nemzeti kegyhelyre, a Santa Maria di Monserrato-templomba.

A spanyolok elfoglalják Guatemalát. Guatemalában, ahol a pálosok éltek, húzódik egy hatalmas hegyvonulat, ebben vannak a remetefülkék, barlangok, amelyek falain még ma is elég sok rovásírásjel található ezek a sajátos pálos rovásírás elemei. Argentínától egészen Bolíviáig és Peruig is eljutottak (természetesen a mai ország neveket használom).

Pizzaro és katonái is találkoztak a magyar atyákkal, zavarták is őket a tevékenységükben, ezért kisebb szigetekre igyekeztek áttelepíteni a frátereket. 1559-ből is vannak emlékek Dél-Amerikában, de már 1560 után nyomuk veszett. Meg kell emlékeznünk még a pálosok dél-amerikai térítő tevékenységéről. Amerika felfedezése után még a spanyol virreynatusok idején (1495) mentek pálosok Dél-Amerikába, ahol a latin-amerikai spanyol gyarmatokon a keresztény kultúra alapjait vetették meg. Különösen a satubali remete Szent Pálról nevezett rendháznak jutott nagy szerep ezekben a térítésekben. Ennek a rendháznak a lakói eleinte a Földközi-tenger vidékén térítettek. Katolikus Izabella spanyol királynő kérésére a satubali spanyol provinciális küldött ki először Dél-Amerikába hittérítőket.

Pedro de Mendoza conquistador az első laplalai virreynatus 14 hajóval ment Dél-Amerikába s mindegyik hajóján egy-egy magyar pálost vitt magával. Szent hivatásuk teljesítése közben azonban a vad guerandi és guarani indián törzsek mészárolták le őket. A spanyol udvar annyira ragaszkodott a pálosokhoz, hogy eme kísérlet után ismét újabbakat küldött a térítő munka folytatására. A magyar pálosok Argentínában és Paraguayban kolostorokat is alapítottak, melyek más szerzetek birtokában még ma is megvannak. A Dél-Amerikába került pálosok történetére vonatkozó értékes levéltári anyag is van ezekben a kolostorokban.

Más adatok szerint Diaz de Solis három karavelláján, a „Mar Dulce” partjain, 1515-ben más adatok szerint Pedro de Mendoza hajóin is pálosok voltak. Buenos Aires első parcellázási térképén találkozunk Mathe István nevével. Nem sokkal később V. Károly kancellárja, a magyar Maximilianus Transylvanus volt az első, aki a világnak beszámol Magellán útjáról, ami a magyaroknak nemcsak Ibériával való kapcsolatára utal, hanem a kozmogóniai tudásáról is számot ad.

Az első pálos-szerzetesek után Amerika krisztianizálását a jezsuiták vették át.

A kutatási nehézségek a jezsuita terítők esetében jelentősek: Szabó László, az Argentínában letelepedett magyar újságíró, aki évtizedeken át kutatta a Dél-Amerikában fellelhető magyar vonatkozású dokumentumokat Magyar múlt Dél-Amerikában (1519-1900) című könyvében a következőket írta: „A magyar jezsuita hithirdetők működésének felderítése, tisztázása sok akadályba, néha csaknem elképzelhetetlen nehézségbe ütközik. Mindenekelőtt figyelembe kell vennünk azt, hogy a katonai mintájú szervezetbe tömörült rend, amelynek mű-

kódése jóformán az egész akkor ismert világra kiterjedt, tartományokra volt beosztva, mint ahogy ma is. Minden tartomány élén egy tartományfőnök, a provinciális állt. Mivel Magyarország nagy része török hódoltság alatt volt akkoriban, magyar tartomány nem létezett. A nyugati és a felvidéki vármegyéket magában foglaló Királyi Magyarország a jezsuiták ausztriai tartományához tartozott. E tény következtében minden Spanyol- és Portugál-Amerikában működő magyar jezsuita, ausztriai németként volt nyilvántartva. Családnevük, akárcsak a német, cseh vagy horvát hittérítőké, legtöbbször elferdítve fordul elő, vagy tudatosan latinositódik el, hogy a bennszülött világi papság esetleges bizalmatlanságának vagy féltékenységének elejét vegye”

A latin-amerikai levéltárakban erre vonatkozó dokumentum csak elszórtan található, talán többet árulnának el az európai jezsuita archívumok, bár a Jezus Társaság dél-amerikai hittérítő tevékenységének szomorú fináléját ismerve még ebben sem reménykedhetünk túlságosan. Amit mégis tudunk a különböző nemzetiségű - köztük magyar - jezsuita misszionáriusokról, azt elsősorban nekik maguknak köszönhetjük, hiszen időnként levélben tájékoztatták feljebbvalóikat, otthon maradt hozzátartozóikat az amerikai indiánok körében eltöltött hétköznapijaikról és munkálkodásukról, feljegyzéseiket, rajzaikat vagy egy-egy kiadásra szánt mű kéziratát is sikerült Európába juttatniuk. /Lacza Tihamér: Magyar jezsuiták Latin-Amerikában. / Szentmártonyi Ignác tulajdonképpen nem is hittérítőként, hanem a portugál király udvari csillagászaként és térképészeként került Brazíliába. Hazafelé Bécsen át utazott, ahol audienciát kért Mária Teréziától, és beszámolt a császárnőnek brazíliai működéséről, s nyilván tizennyolc évig tartó raboskodásáról sem hallgatott. Egy ideig Csáktornyan, unokaöccse házában élt, majd Belicán lett segédlelkész egészen 1793. április 15-én bekövetkezett haláláig. Feljegyzései, térképei valószínűleg valamelyik portugál levéltár eldugott részében porosodnak. A magyar jezsuita tanár, 1745-ben magyar pálos nyomokat fedezett fel, naplójában beszámolt arról, hogy az egyetem könyvtárában rovas jegyzeteket is talált a pálos vonatkozású könyvek között. A fennmaradt pálos anyag egy részét a Mappa Antiqua c. térképet a Nagyszombati Egyetem másoltatta le ez ma Vinland Map néven ismert.

A dél-amerikai Cerro Pelado barlangi feliratokat 1500 körül vésték a sziklába. 1910-ben fedezték fel a Cerra Póllilla nevű röghegységben (amely nevét a paulillákról, vagyis a pálosokról kapta) a barlangi rajzokat, amelyeket az ott élő pálosok rajzoltak fel.

Jól rekonstruálható mindaz, ami a pálosokkal is történt az újabb kutatási eredmények publikálásáig: „egy magyar jezsuita rend tagjának visszaemlékezései” c. mű munkából a legtávolabbi indián településeket is felkereste, megtanult számos indián nyelvet és nyelvjárást, amely tulajdonképpen előfeltétele volt a sikeres hittérítő munkának, annál is inkább, mert voltak olyan redukciók, ahol tucatnyi különböző nyelvet is beszéltek az ott letelepített indiánok. A magyar jezsuita részletes feljegyzéseket készített, ezeket jól sikerült rajzokkal, valamint térképvázlatokkal egészítette ki Éder Xavér Ferenc latinul írt munkáját, amelynek címét (*Descriptio provinciae Moxitarum in Regno Peruano*) magyarra így fordíthatnánk le: A Perui Királyságban lévő Moxitania tartomány leírása.

A 289 sűrűn teleírt oldalt kitevő kézirat eredetije a budapesti Egyetemi Könyvtár Pray-gyűjteményében található. Ebből készített 1791-ben egy meglehetősen szerény kivonatot Makó Pál budai apát, aki valójában nem is Éder eredeti szövegét, hanem a saját magyarázatait adta közre. Ez a kiadás majdnem száz évvel később, 1884-ben spanyolul is megjelent La Pazban, de maga az eredeti szöveg (illetve fordítása) teljes terjedelmében mind a mai napig nem jutott el az olvasók bő köréhez.

Pálosok a krisztinalizálásnak azt a formáját követték, hogy a "Fiú isteni személyéhez való egyedülálló közelség miatt a pálosok embersége maradéktalanul eltelik a kegyelem teljességével és bennük így a kegyelem mintegy belső és természetes forrásból fakad, az emberségük a második isteni Személyben való azonosulásukban „áll fönnt"

Az Atyák, így a pálos atyák szerint is Krisztus *hyper anthropon anthropos* (Hitvalló Szt. Maximusz, Damaszkuszi Szt. János), vagyis az átlagember fölé emelt ember). Krisztus követőit a megszentelődés célja vezette, így a pálos atyákat a krisztusi igazság terjesztése.

A pálos Regula szerint 5. pont: „*Noha a legelső feladatunkban saját megszentelődésükben megegyezünk a többi szerzetesi intézményekkel, Rendünk tagjai mégis másoktól eltérő módon kell, hogy a célt megvalósítsák és pedig az Úr Jézus követése által Első Remete Szent Pál példája nyomán. Krisztuskövetésünk állandó állhatatos és mély legyen, szemmel tartva Remete Szt. Pál, mint az Úr Jézusé mintaképének személyét, erőnyeit s ehhez igazítva minden belső és külső cselekedetünket, s festő módjára, aki egy képet akar lemásolni; Nissai Szt. Gergely szavai szerint: „Minden ember saját életének művésze.” A művész az akarát, a színek az erőnyek a kép az Úr Jézus.*"

Ők a gyarmatosításban nem vettek részt, barlangokba húzódtak, elvonultan éltek, mint kezdetben, a Pilisben s a térítésben a kereszténység hű követői voltak. Főleg az indiánok között jártak, és emléküik ma is él fehér atyáknak nevezik őket úgy, mint a Pilisben. A felfedezést, a hódítás követte, amely történelmünk legnagyobb népvándorlását, kultúrák keveredését hozta létre. Európa és Amerika között a magyar pálosok építették fel a keresztény hidat.

A pálosok számára végzetes volt a török hódítás, hiszen így a bázisukat a független és erős magyar államot veszítették el. Mátyás király úgymint Magyarországon 1484 után a Szent Pál Remete Rend tagjainak a Szent Jobb monostori apátságot adományozza a Várad püspökének jóváhagyásával. A pálosok országos és Európai népszerűsége erőnyeik, tudásuk, szorgalmuk és rendíthetetlen hitbeli munkásságuk felerősíti a Szent László király monostorát.

Így a tudás és a műveltséggel felerősített monostorban lakó szent-jobbi remetéknek az 1498-ban az országgyűlés kérte az új királyt, hogy a szent jobbi konvent hiteles-helyi pecsétjét kapják vissza. De a pecsétet úgy látszik valamilyen ősi jogszokás szerint csak apát kezébe kívánták adni és kérték a királyt, hogy a remetétet távolítsa el és az apátságot állítsák vissza. A pálosok azonban maradtak és így a szent-jobbi konvent hiteles-helyi pecsétjét nélkülözniük kellett a szerzetesek ezért nem csüggedtek, hanem erélyesen hozzáálltak a monostoruk és a birtokviszonyaik rendezéséhez. Szatmár megyében is voltak részirtokai a rendnek.

Az új uralkodó erdélyi vajda Szapolyai János is pálos elkötelezett volt, úgy, mint apja Szapolyai István. A keleti országrész királya I. János (1487-1540) akit 1526-ban, magyar királynak választottak, de elhunyt. II. Lajos sógorának, Habsburg Ferdinándnak pártja Pozsonyban ezt a választást semmisnek mondta ki és királlyá választotta a Spanyolországba született és nevelkedett 23 éves Ferdinándot. János király uralkodásában a sok zavaró körülmény megtette a magáét. V. Károly, noha felismerte a soha vissza nem térő alkalmat a legjobb diplomatái egyikét, John Wese lundi püspököt indította Szapolyaihoz tárgyalásra. A tárgyalás ezúttal Váradon folyt Szapolyai János új, ideglenes székhelyén, vezetését új emberre bízta a király Czibak Imre utódjára, a pálos szerzetesből váradi püspökké emelt (Martinuzzi Utjesenovics) Fráter Györgyre.

A tárgyaláson a Fráter György a következőket mondta, amit Wese kiábrándultán hallgatott 1536-ban.

„Nem szolgálná az ország érdekét, ha Budát a császár kezére adnánk. A szultán a császár legnagyobb ellensége. Ha megtudja, hogy János Budát, amit tőle kapott, és az ő jóakaratából tart birtokában, kiszolgáltatja az ellenségnek, felháborodásában azonnal ostrom alá venné a várost, és seregei rombolva és pusztítva özönlének el az egész országot. S minthogy a császárnak mind a két keze a francia királlyal van elfoglalva, idejében nem jöhetne az ország segítségére. Ferdinándtól ezt még kevésbé lehetne elvárni. Úgy, hogy mindent elveszítenénk, amikor éppen az ország biztonságát szeretnénk megalapozni.”

Belső ügyekben már jó két esztendeje ő volt a leghatalmasabb szavú magyar politikus. Fráter György pálos kolostor rendfőnöke, váradi püspök, esztergomi érsek az önálló Erdély megteremtője és kormányzója, ő az, aki János királyt rábírja az 1514-iki kegyetlen törvény eltörlésére, s visszaadja a jobbagynak a szabad költözködés jogát. Fráter Györgyben találta meg Szapolyai a támaszt. A pálos barát rövid pár hónap alatt rendezte az évtizedek óta csódból csódba bukácsoló kincstár helyzetét.

Erdélyben jegyezték fel... „OMNIBUS MORIENDUM EST”

„1551-ben őszén Erdély és a Tisza-vidék kormányzója, a király helytartója, Magyarország főbírája és kincstartója még mindig pálos rendi György barát, a nagyváradi püspök a római pápa bíborosi méltóságra emelte, kit Ferdinánd király Esztergom érsekévé tett. Hetvenedik évében járt a bíboros, de alig látszott ötvennek. Pesty Gáspár titkár éveket töltött Fráter Gregoriusnál.”

1551. december 16-áról 17-ére virradó éjjel Erdélyben, alvinci kastélyában meggyilkolták Fráter Györgyöt, a magyar történelem legnagyobb politikai lángelméjét. A római anyaszentegyház bíborosát, Erdély vajdáját és kincstartóját, váradi püspököt.

„Karddal szúrják át, lelökik, döfködvé a keblét”

Még látja, hogy Vas Ferenc kivont karddal ront a gyilkosokra, kik húséges apródját hét tórdöfessel sebesítik. Aztán nem lát többé semmit. Egy százsz naplóíró szerint rémítő vihar dühöngött, s ml az évszakra nézve meglepő volt, sűrű záporfellegek, nagy villámlás és mennydörgés között vonultak el Alvinc fölött, 17-én pedig reggeltől estig szivárvány volt az égen.

A váradi szolga, azaz Fráter György Esztergom prímás-érseke, Ferdinánd királyhoz írott levelet így írja alá: „servitor waradinus' vagy „Frater Georgius episcopus waradiensis. servitor waradiensis.”)

Bethlen Farkas így ír György barátáról Erdély történetében: *„December havában castaldo császári hadvezér a terv végrehajtását az olasz Sforza Pallavicinire (...) és Andrea Lopezre bízta. Maguk mellé vettek négy spanyolt és halk léptekkel behatoltak a Barát szálláshelyére. Elsőnek (...) Marco Antonio Ferrarit, Castaldo íródeákját bocsátották be (...) Jelezte, hogy Castaldotól hozott levelet, amelyet a vezér Ferdinánd királyhoz szándékszik küldeni, kérve, hogy aláírásával szíveskedjék megerősíteni azt.”*

A bíboros még mindig a breviáriuma fölé hajol. A mai napra rendelt kötelező olvasmány Özsébre vonatkozik. Az új rend remete életű rend megalapítójáról. Fráter György ma is az ő kámszójukat viseli; s Esztergom érseke, Magyarország bíborosa legelső rendtársra, Özséb kanonokra emlékezik. Erdély vajdájának a Részek kormányzójának meg kell szakítania az ünnepi meditációját.

György barát nem lévén tudatában semmi álnokságnak, tüstént megragadta a tollat... Ekkor Ferrari kivonta a tört (...) Ez, megrémülve a váratlan támadástól, segítségül hívta Boldog Szűz Máriát, s hatalmas erővel megragadta Ferrarit, és az asztal legtávolabb; ülőhelyére dobta. Pallavicini (...) mikor meghallotta a zajt, berohant, kardot rántott, és fejét egészen az agyig kettévágta. Mivel még mindig nem terült el, Campeggio törös botjával átszúrta, így ölte meg a barátot, aki utolsó szavával ezt mondta: *„Testvérek, mit követtem el, mit vétettem?”*

Istvánffy Erdély történetében arról ír, hogy a barát jobb fülét, Mercado spanyol solymármester levágta. György barát fülével Ferdinánd király öfelségét ajándékozta meg. A vértől elborított holtteste több hónapig hevert eltemetetlenül. Vas Ferenc Fráter György apródja életben maradt. Amikor felocsúdott levánszorgott a faluba, ahol a lakosok ápolták. Gyógyulása jó két hónapba került. Akkor vitt hírt a gyulafehérvári barátoknak, kik eljöttek a bíboros-éresek teteméért. 1552. február 25-én temették el a gyulafehérvári székesegyházban, ami testéből megmaradt.

A bíboros hátrahagyott vagyonát 300 ezer aranyra becsülték. Bethlen Farkas ennek a vagyonnak egyedül azt a részét, amely Szamosújváron volt, többre teszi 250 ezer magyar forintnál, melyhez még hozzáad 872 font nyers aranyat, 2387 font nyersezüstöt, húsz nagyobb

aranykupacot, erdélyi bányákból kitermelt, folyók iszapjából kinyert aranyrudat, melyek állítólag 17 fontosak voltak, valamint egy tömegbe olvasztott 466 font ezüstöt. Négyezer Lysimachos aranypénzt, melyeknek mindegyike 4 magyar aranyat ért, különféle, igen nagy aranyedény, kelyhek, tányérok, nyakláncok, gyűrűk, lábmosságok, és 24 mosdásra használt tál. A berendezés is királyi fényűzésről árulkodott a szamosújvári olaszbástya erődben. Remek, udvarhoz illő szobrok, szőnyegek, takarók, nagyszámú külföldi bunda, 300 nemes véru trákiai ló, sügyboglárok, nyergek, fegyverek. Nemesebb fajtájú kancák ménese. Később vizsgálatot rendeltek el. A vizsgálat azt is kiderítette, hogy Alvincen 11 858 arany, egy aranykigyó tele Lysimachos arannyal, 248 Lysimachos arany, 200 török arany, nagy értékű gyűrűk, keresztek és egyéb drágaságok voltak egy

ládában, melynek hollétét csak a bíboros, váradi püspök tudta. Fráter György hűgának tanúsága szerint váradról egy éjszaka pénzzel teli ládákat vittek el egy hatosfogatú szekéren. A kincsek eltűnését bizonyítja - írja Horváth Mihály a váradi püspök életrajzában - „... az üres zsebbel jött Giovanni Battista Castaldo császári hadvezér két év múlva Erdélyből távozván összeharácsolt vagyonát ötven társzekere szállította el Nagyszebenből. A zsoldosvezér emlékérmét vevetett a maga képmásával, és ezt vésette rá: *Transylvania capta = A meghódított Erdély.*”

Fráter György az 1506. esztendőben tette le fogadalmát Remete Szent Pálról nevezett rendbe. A ládi pálos kolostorból indul el vezéreszméjével, megmenteni egy pusztuló hazát. Senki sem tudja őt erről az útról leteríteni. Vitában nem lehet meggyőzni vagy legyőzni egy nép vágyainak inkarnációját.

A kor legnagyobb államférfijának a pálos bíboros Fráter Györgynek hagyatéka:

„Bennünk, magyarokban ma is él az a régóta belénk gyökerezett tulajdonság, hogy senki hatalmát nem akarjuk elviselni, s inkább valamennyien elpusztulunk. pedig ha épségben fenn akarunk maradni, ezt feltétlenül ki kell irtanunk magunkból”.

Erdély kifosztása és a bíboros meggyilkoltatása miatt a súlyos nemzetközi elítélésre reagálva I. Ferdinánd magyar, cseh és német király panaszlevele bátyjához V. Károly császárhoz:

„Nem hiszem, hogy valaha is ekkora szegény és gyalázat érte volna a Birodalmat...”

György barát nemzeti egysége álom maradt csupán. De soha nem adta fel a küzdelemét, küzdött haláláig. A lángeszű Fráter Georgius sírkövén ez olvasható:

„OMNIBUS MORIENDUM EST” (Mindenkinek halandó)

Erdély után a lengyel földön felerősödik az első ősi magyar Mária-tisztelet, a Boldogasszony, a rend által kapott hangsúlyozott helyet az egyházban – ennek első komolyabb jele 1352-ben a Márianosztrai rendház alapítása – majd az onnan 1382-ben Csensztuchovába /Człstochowa/ kiment 16 pálos atya Opolei László nádorral kolostort alapítottak.

„A rend megújulása a XVII. század 30-as éveiben két lengyel rendből származó rendfőnökek, név szerint P. Marcin Guskowicznak (1632-1636) és P. Mikolaj Sateszwszkinnek (1640-1646) volt köszönhető. Ez a reformtörekvés gyakorlati alkalmazása azonban éppen a lengyelországi rendben ütközött nehézségekbe. A lengyel pálosok új utakon kívántak járni reformtörekvésükben, olyanon, ami a szláv lelkeségnek és a lengyelországi életfeltételeknek jobban megfelelt volna.”

„A kolostorok megszüntetésének fokozódó veszélye, a lengyel pálosok elkülönési törekvése és a lengyel király, Stanislaw August Poniatowski követelése idézte elő, hogy a lengyel rendtartomány 1784-ben a magyar anyaországtól és rendfőnökétől különvált. VI. Pius pápa pápai rendeletével a lengyel rendtartomány meglehetősen nagy önállóságot és függetlenséget nyert.”

„A 1786-ki romboló villámként csapott le Remete Szent Pál szerzetére: II. József ezen évében törölte el a magyar szerzetet is miáltal a főállott 37 kolostornak in-

góságaiból tíz millió, a szerzet javaiból kétszáz háromezer hatszáz huszonkilec forintnyi jövedelmet szerzett. Az összesen 381 főből álló részint tanítói, részint lelképásztorságból nyert, vagy pedig szűken kiszabott nyugdízéből tengeté életét jobb sorsra méltó életét.

Ez lett a gyászos vége az egyetlen magyar szerzetesrendnek akkor, midőn ismét virágzásnak látszott indulni. Amit a Lajosok és Mátyások, s a haza vallásos nagyjai sok éven át fáradoalmasan szereztek, azt II. József egy tollvonással semmivé tette!"

II. József 1790. január 26-án visszavonta a főként a szerzetesi életet sújtó rendelkezéseinek többségét. I. Ferenc 1802-ben kiadott rendelete értelmében a bencéseket, cisztereket, premontreiket visszaállította.

A császár 1804. március 28-án így ír: „A pálosok visszaállításáról el kell tekinteni.” Ennek oka a pálosokat jellemző magyar szellemiség továbbá a Vallásalap sem akarta visszaadni a pálosok vagyonát.

Lipót programja sem kedvezett a magyar Pálos-rend újragondolásának a különböző kormányzati formák ötvözése, a titkos társasági kultúra egyes elemeinek beépítése a politikai gyakorlatba és a kompromisszumokat kiegészítő politikai zsarolás. Lipót megkötötte a magyar nemességgel az alkut, de egyben olyan titkos társaságot hozott létre, amely más társadalmi erőket próbált mozgósítani, mindenekelőtt az elégedetlen városi polgárokat és a parasztokat.

Lipót ezeknek a politikai térből kirekesztett elemeknek országgyűlési képviselőt akart biztosítani, hogy sakkban tartsa a nemességet, amely az államtársadalmi érdekek képviseletében lépett fel.

Lipót kamatoztatni akarta a szerb-magyar és a magyar-román ellentéteket. Így hozta létre pl. a szerb kancelláriát. Ebben a légkörben született a Suplex Libellus Valachorum is.”

1845-ben Szcitovszky János hercegprímásnak, a rend konfráterének kezdeményezésére, 1864-ben négy pálost és két klérust küldött Péliszentkeresztre Kneflinski Máté Czesztochowából. Szcitovszky János halálával ez a kísérlet is megghiúsult. A Monarchia alatt a pozsonyi országgyűlésnél a magyar rendek többször is kérték az uralkodót ill. uralkodókat a rend újbóli legalizálására, de sikertelenül. Ugyancsak sikertelenül végződött a pálosok 1902-ben történt nagyváradi letelepítési kísérlete. 1918-ban Markievicz hívott magyar ifjakat a lengyel noviciátusba. Bodó Gellért felszentelt pap pálos szerzetes akart lenni, de nem engedték meg, hogy fogadalmat tegyen. Ő és Benedek nevű társa hazaérkeznek fogadalom nélkül, és jelentkeznek Zichy Gyulánál aki mint kalocsai érsek megkezdte a tárgyalásokat a pálosok érdekében. Mások is fogadalom tétel nélkül érkeztek haza, mert a rend lengyel vezetői nem támogatták a magyar törekvéseket, ezért nem bocsátották fogadalomra az ottjártakat. Így az addigi próbálkozások, hogy magyarokat a lengyel noviciátusban neveljenek sikertelenek maradtak.

1934-ben – országos ünnepség keretében vehették át a Lengyelországból, érkező Csensztochovából /Czenstochowa/ lengyel pálos atyák a gellérthegyi Szikla-templomot. Az ünnepélyes beiktatás május 21-én volt, a ház perjele P. Raczynski Kajetán noviciusmester lett. A pálosok iránt óriási volt az érdeklődés, nagyon sok volt a jelentkező, de érdekes módon csak heten öltöztek be.

1989 után fordulatot vett országunkban is a Pálos-rend története örökölvé a sajátos múltbéli hagyatékokat.

Előzményként: 1950. október 7. és december 5. között az országban el kellett hagyniuk a szerzetesházakat a rendtagoknak.

A nagy reményekre, az eredeti „magyar Pálos-rend” visszaállítására jogosító kezdeményezést az ország eljövendő szomorú sorsa határozta meg. A világháború és utána a kommunista diktatúra fél évszázada újból megsemmisítette ezeket a reményeket.

A tagok toborzása titokban folytatódik, ekkor alakult a „klandesztin” pálosok szervezete, Árva Vince atya lett ennek vezetője. A „klandesztin” fiatal pálosok tanulmányozták a rend történetét, közös lelkigyakorlatokat tartottak „fehér napok” néven.

Titokban éltek a pálos hivatást, fogadalmat tették Árva atya kezébe. Miután Bolváry Pál noviciusmestert letartoztatták 1961. február 7-re virradó éjszaka, P. Árva Vince atya rendíthetetlenül vitte tovább a „klandesztin” pálosok vezetését. 1982. augusztus 22-én kinevezte P. Koscielecki Lőrinc a rendfőnökének P. Árva Vince atyát.

dr. Lékai László bíboros, prímás, esztergomi érsek 1985. december 16-án kelt 155-6/1985 sz. leiratával kinevezi Árva Vince atyát posztulátornak, jóváhagyta a 1983-ban megjelent pápai Dekrétumnak megfelelően, a márianosztrai Egyház-község kérését.

Ezt megelőzően a levéltári kutatásai közben fedezi fel, hogy nem az Ósi Boldog Özséb által alapított Pálos rendben van, hanem abban, amelyet 1784-ben Szaniszló lengyel király a magyar tartományról leválasztott. Ez a leválasztás két évvel előzte meg II. József rendeletét, amely a magyar Pálos-rendet hivatalosan megszünteti. Árva Vince atya Istentől kapott küldetéséből a Boldog Özséb alapította Ósi Pálos-rend újjászervezését, tartja élete céljának, ugyanakkor Boldog Özséb szentté avatását.

A hivatalos kánoni eljárás megindítására 1986. január 18-án került sor az Esztergomi Bazilikában ünnepi szentmise keretében, melyet a bíboros, prímás, esztergomi érsek úr mutatott be.

Az Istenben boldogult Bíboros Főpásztor kérésére a Sacra Congregazione per la dei Sancti, 1514/986. szám alatt, 1986. ápr. 18-án Palattini bíboros prefektus aláírásával jóváhagyta a kanonizációs vizsgálat lefolytatását.

A rendszerváltozás után Árva Vince atya a lehetőségeket kihasználva felélesztette, és újból működésbe hozta Márianosztrán a pálosságot a Sziklatemplomot, melyet jelenleg a lengyel vonalú pálosok használnak. Magyar egyiptológus Vörös Győző a Théba-i ásatásai közben rábukkant egy sziklabarlangra, ahol olyan Pantokrátor Krisztus-ábrázolást fedeztek fel, amilyen Szent Koronánkon is van; az kopt eredeti falfestmény kopt keresztények munkája a IV. századból. Ennek másolatát a Gellért-hegyi Théba-i kápolnában helyezték el.

A mi időszakunkban így kapcsolódott össze újra, immár harmadszor Théba, Remete Szent Pál a magyarokkal és a Pálos Renddel. A magyar eszmélés, a jobbat érdemlő magyar társadalom felébresztésének elengedhetetlen kelléke kellené, hogy legyen a nemzetközileg ismert, magyar alapítású szerzetesrend magyar

központúvá tétele, leválasztva a mesterségesen ráerőltetett lengyel vezetésről. A magyarságnak fontos, hogy a hit meggyengülésének általános folyamatában a magyar kereszténység megerősödjék, öntudatunk felerősödjön.

Árva atya Rómába felterjesztette a titkos pálosok névsorát, hogy elismerjék szerzetesi voltukat. A Szerzetesi Kongregáció 1989. május 20-án elismerte. Zárogondolatként:

A rendre jellemző a remeteség hármasság jellege: az imádság, a magány és a vezeklés szeretete. A szerzetesek a példát védőszentjüktől, Első Remete Szent Páltól merítik, aki Istent a sivatagi remeteségben szolgálta évekig, s így méltán kapta a remeték atya címet. Az ima vezeti el őket a legmélyebb istenismeretre a krisztusi magatartásra törekvés, a megszentelődési cél a tökéletességre irányul, ezzel érhető el a méltó szolgálat az Úr előtt.

A Konstitúció 47. cikkelyben megfogalmazva:

„Rendünk kezdetől fogva végzett apostoli munkát is, ami kezdetben tanúságtételből, tanításokból és imádságból állott. A történelem folyamán az Egyház rendelkezéséből apostoli munkában vesz részt: az igehirdetésben, a szentségek kiszolgáltatásában, saját templomainkban; sőt missziós és tanítási feladatot vállal. Rendünk tehát mindig nyitott volt az Isten népe szükségleteinek és az idők jeleinek felismerésében. Helyesen megértve tehát rendünk jellegét az elmélkedő és tanúságtévközpontú imádságos életet buzgó lelkipásztori munkával egyesítjük.”

Árva Vince atya ennek a szellemiségnek megfelelően 2008. február 8-án kelt levelében kérelemmel fordult Németh László SVD, a Magyar Püspöki Konferencia a titkárához, melyben felvázolta, hogy a posztulátori feladatot az felsorolt tartalommal elvégezte eleget téve a Dr. Lékai László esztergomi érsek felkérésének egyben jelezte az aktori szerepet betöltő bíboros úr elhunytára tekintettel szükséges, hogy aktorként Rómában megfelelő képviselője legyen az ügynek és a püspöki konferenciát tartotta megfelelőnek erre a feladatra.

A magyar Pálos-rend alapítójának Özséb kanonok, oltárra emeléséhez a szükséges anyagot 22 éves munkával összegyűjtötte Lékai László néhai bíboros, prímás, esztergomi érsek úr által reá ruházott posztulátori feladatát teljesítette.

Erről és az elvégzett munkáról valamint a szenttéavatás készre jelentéséről továbbá a Pálos-rend sajátos helyzetéről tájékoztatta Özséb XVI. Benedek pápát.

A további levelezésekből kiderült, hogy a nyilvánosság kizárása mellett a lengyel vezetés érintett tájékoztatása nélkül a magyar katolikuság érzelmeinek megsértésével Boldog Özséb szentté avatásának hatáskörét magukhoz vették. Egy lengyel új posztulátor személyében. Érdekes és külön vizsgálendő kérdés miután a lengyel pálosok 1784-es leválásukkal új utakon kívántak járni, hogy ennek ellenére mennyire van lehetőség egy rendfőnöknek felülmenni egy bíboros érsek intézkedését. Másrészt a kánonjogi szabályok szerint a szentté avatási eljárás kezdeményezésére az az egyházmegye illetékes, ahol az érintett személy kifejtett tevékenységet vagy ahol a sírja található. Szükséges egy közvetlen kapcsolat a kezdeményező és érintett személy között.

Kétségtelen a lengyel barátaink által alapított rend, gyökerei a Boldog Özséb által létrehozott rendből erednek ugyan, de mégsem tekinthető az 1786-

ban megszűnt magyar jogutódjainak, hiszen a kongregációjuk a működésüket *Congregatio polona Fratrum Ord. S. Pauli. i. Erem* néven VI. Pius engedélyezte *Apostolicae Sedis Auctoritas* című brevével.

Ilyenformán a közvetlen összefüggés a szentté avatásban érintett személy és a lengyel rend között nincs.

A pálos szerzetes elsősorban nem magáért, hanem nemzetéért, hazájáért imádkozik és vezet. Mária országának egyetlen magyar alapítású rendjét, amelyet az apostoli királyság és a Szent Korona védett, vissza kell állítani magyarországi központúvá, hiszen magyar Pálos-rendben, az ifjúság kapaszkodót, vagyis hitet nyerhet újra az elkövetkezendő időkben.

Why is it important for the Hungarian nation to have a Hungarian based Pauline order?

The founder of the Hungarian Pauline Fathers, Özseb, whose name is probably derived from the first Pannonian martyr, Eusebius gained martyrdom under the rule of Valerianus (235-259).

Özséb/Eusebius requested permission from Cardinal Vancsay to form the Pauline Order due to his disappointment of the Andrew II and Béla IV's leadership after the destruction caused by the Tatars.

A vision of his work confirmed everything for him and the order's main centre was established and built in 1250. The monastery was built in Szentkereszt (Holy Cross) and Eusebius became the first Father Rector.

Eusebius, under Thomas Aquinas' support requested permission to adopt the Rule of St. Augustine from Urban IV, which was not received and documented until 13th December 1308.

The Pauline Fathers are the only Hungarian order of monks founded in Hungary itself.

After the death of Eusebius the Hungarian Paulines spread rapidly, and the generosity of King Matthias, who was the most famous Renaissance ruler of the time and possessor of the Holy Crown, supported the order.

The order also obtained Fehéregyház, where Árpád the Magyar Chief, who settled Hungary is buried, thus enabling the order to guard Árpád's tomb.

At this particular monastery, Mátyás Bakk became the first provost, who also has relatives living in Székelyland to the present day. In that time there were up to 69 monasteries, although later the number reached 170 in the Hungarian region.

On 15th January 1467 the day when the king defeated Ali Begh St. Paul the Hermit was made a Hungarian patron saint by the king. The name giver to the order, St. Paul the Hermit became defender and protector of the king both internally and the whole region.

Not only were scholars invited to the country by the king, but also church leaders, which explains how Rodrigo Borgia Archbishop of Eger and Abbot of

Petervárád became prelate of Hungary. Incidentally, he also became Pope Alexander VI, and during his time Queen Isabella of Spain, relative of the House of Árpád Kings requested the Paulines to travel to the New World with Columbus.

On October 12th 1492, Columbus landed in America, and according to Alexander IV, we can clearly see that the Hungarian Pauline Order were the first spreaders of the faith, and were also the first bridge builders between Europe and America.

Pauline monasteries could also be found in many European countries such as Austria, Croatia, Portugal, Spain, Poland and many others besides.

The Pauline Fathers from all their monasteries had to meet at a convention, which took place near Buda at a place called Szentlőrinc (now Buda Szentlőrinc). The provost, the superior of and two delegates all the monasteries in each diocese arrived at the meeting every fourth, or rather every eighth year at the main monastery in Hungary.

The Ottoman invasion of Hungary was fatal for the Pauline order later on, as the powerful independent base of the order was lost.

The meeting of the order was moved to the monastery at Máriavölgy due to the destruction of the main Szentlőrinc monastery by the Ottomans.

The country split into three and in the eastern region a new king was chosen, John I, who had previously been the voivod (leader) of the same place.

In the western region the younger brother of Charles V was crowned, and became King Ferdinand.

King John, who was struggling with many difficulties, requested the help of provost Brother György, who was made voivod of Transylvania, and who at that time was also cardinal and bishop of Várád, as well as being treasurer and the most well known politician. He negotiated with Bishop Wese, who was the representative of Charles V and Wese tried to convince him to hand over the eastern region.

Brother György, (Bishop of Nagyvárad, Voivod of Transylvania, Cardinal and Archbishop of Esztergom) in virtue of his responsible position was unable to bring about a decision which would have been against the nation's interests. Neither corruption or bribery, nor treason could change his mind.

György's ambition to reunite the country did not come true, due to the historical situation of the region. Only Transylvania's independence could guarantee the avoidance of the Ottoman invasion.

After the unsuccessful negotiation, Charles V and King Ferdinand, members of the Habsburg family murdered Brother György Alvincen Martinuzzi on the night of December 16th, 1551.

The news of the murdered Archbishop of Esztergom shocked Europe.

Along with the murder came the looting of Transylvania's treasures.

With the invasion of the Ottomans, the Paulines moved to Poland. And due to the increasing strength of the Polish Paulines a split from the Hungarian order took place in 1784. The Polish king Stanislaw August Poniatowski had caused the break away process by his claims. That is why the diocese of the order separated from Hungary, as well as the Father Rector in 1784. The beginning of Pope Pius

VI's breviary "Apostolicae Sedis auctoritas" stated that the Polish diocese of the order is separated from the main Hungarian one.

Franz Joseph II dissolved all religious orders, including the Paulines in 1786.

Although, the dissolution act of 1786 was withdrawn in 1790 it did not include the Paulines.

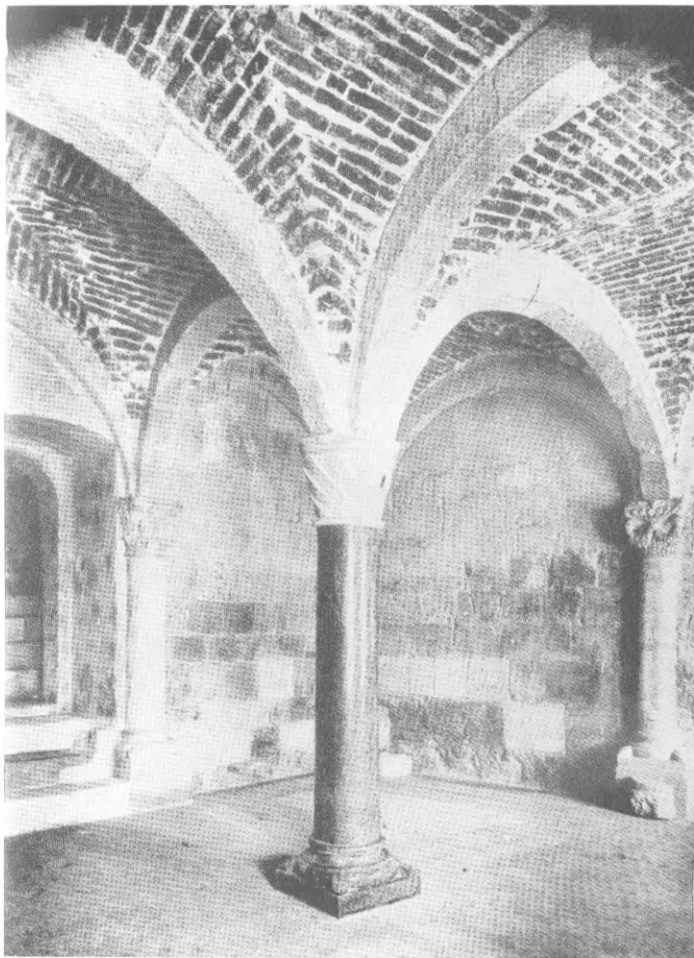
The order tried to re-establish itself in 1864, 1902, 1918 and in 1934.

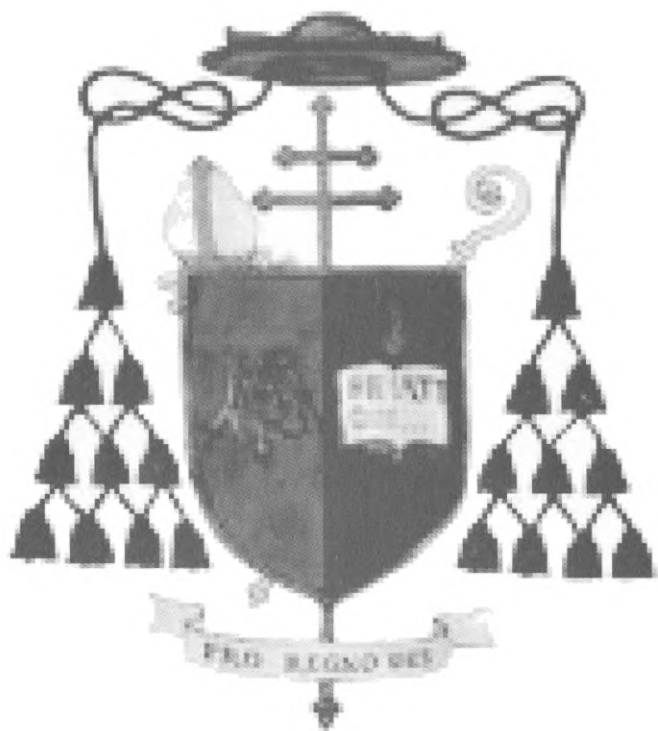
Then in 1989 through Fr. Vince Árva of Pilisszántó the order was re-established, and the beatification process of Blessed Eusebius was pushed forward. Not only this, but he also hopes that the Polish order's rule of the ancient order will cease and a new Hungarian leadership and centre will be established.

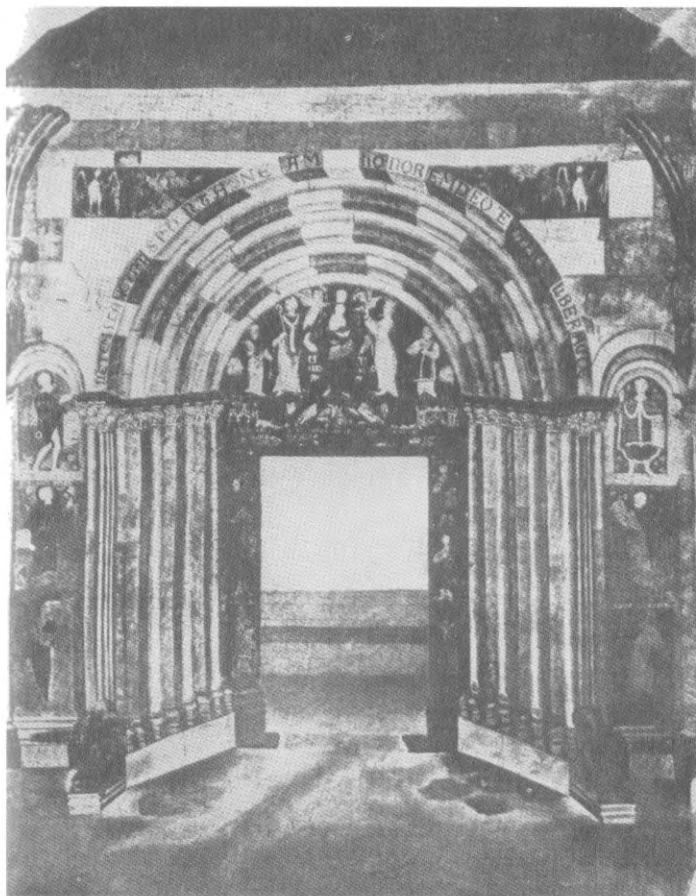
On February 8th, 2008 Fr. Vince Árva sent a letter to Pope Benedict XVI giving an account the work involved in the beatification process of Blessed Eusebius, and the other necessary documentation required in the process.

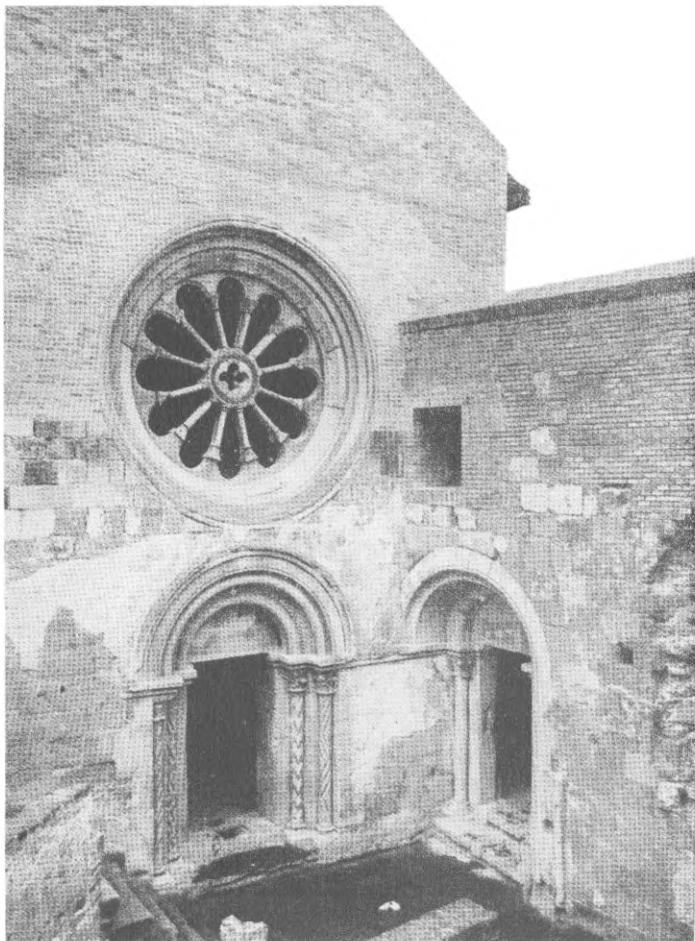

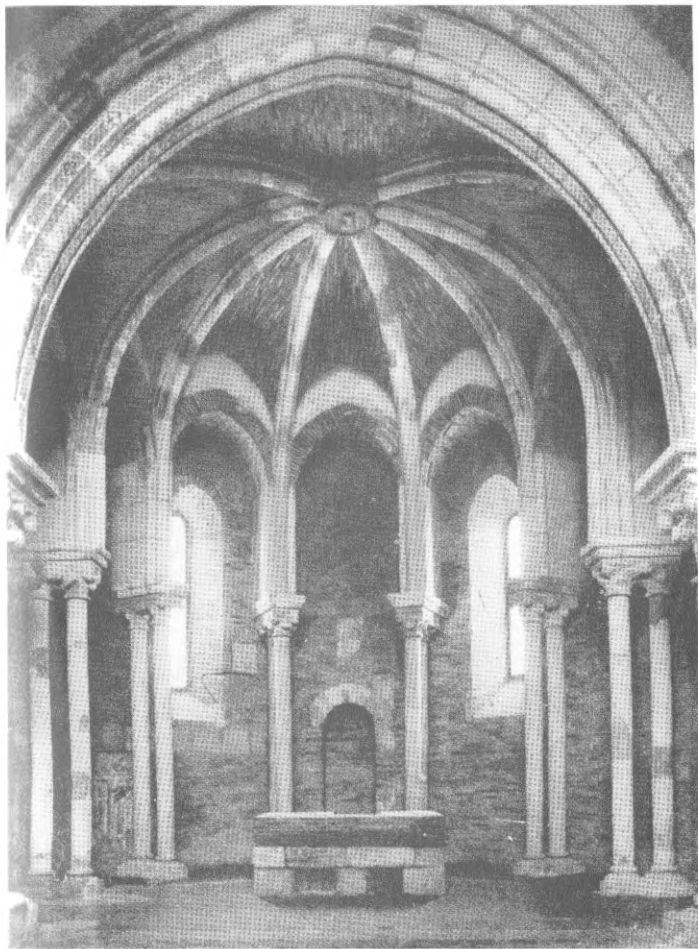

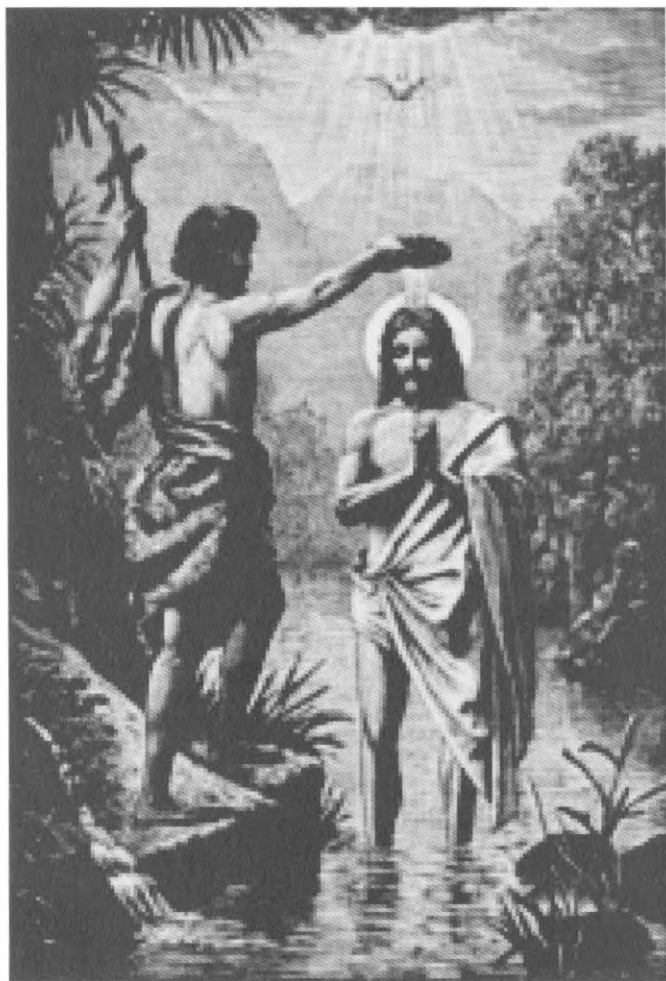

agybol. tehát nemely napon az
 sorprot igen meg szarattanát wala
 es senty nem akara neky segellenij
 az az. az betegnek. De zent margit
 azzon mene az priorissához. es meg
 bere az porissat engedelmességet
 hog ew bannye az zegen betegél.
 Az porissa kedeg neky meg engede.
 es hagyja hogy egy tarsot wegyen
 vele. Zent margit azzon kedeg huj
 wa el vele Soror alinchat aypau
 peter urnak lejjanyat. Myporon
 el mentenek volna mind ketten.
 Tahat zent margit azzon fel emele
 az agybol az zegen wegy ween be
 teget evnen bejeuel. es true egij
 samel zetre egy ~~tenet~~ ~~zereuue~~
 es tahat az nagy dolossagert. es
 weer hasnat. es wetesneft wala
 tassagaert Soror alincha fel felu
 re wona maggat. elnem zenwed
 hete az nagy dolossagot. Ezeket
 latuan zent margit azzon. Monda
 az sorornak. zereben ahyamfya
 harte elnem zenwedhetewd menijel

Dugo new doctor kedeg új mód/hog az imadság ez/
 hog az elmenet nem nemü aioritatoffág/hu zar-
 mazic az új zivnet kuanfágabol/ **Cassiodorus**
 new doctor kedeg új mód/hog az imadság/kegos/
 es alazatos elmenet istenhoz való iarulattü/bizon-
 hituag ioremenségnec/es zent zecetetnet erosfége-
 nel **Sent** bernard doctor kedeg mi legon az imadság
 eköppen vegrezi el módna az imadság ez aioritatoff
 zuel istenhoz való igekozes/es konyozes/mindon
 gonosságnac el tanoztatnsáert/es mindon ionac
 netesiert **A**zert új vegreztet el az zent doctorac az
 zent madfagnac mi voltat/es immat zolone azon
 madfagnac dueretuol/es az ó nag haznalattürol/
Azert az zent madfagnac haznalattü elmeit
 mindon vilaki aioritatoffággul teztet/mindon ve-
 zedelmtül meg zabadevtül reshiet/es leloknet tocsá-
 gat meg vigasztul embxnet eletet meg hozertü/hadlu/
 es masfodaftu diadalmat/es gozedelmet vezon/ordo-
 goket el tanoztat/embxnet zinet/es elmeiet meg
 velagoförtü/istēnet zecetettü fel geriet/ellenségnec
 ellene meg erosert/istēnel való edoskodesft ad/istēnet
 haugiatul meg otalmazi istent meg engedtel/az

Vrnak neuuebe kezdetik az ze-
 nth barlaaminak elethe kerom
 azért en ky eze irtam mind az
 okat kyk ez konuecket olvasandok
 hojzeretettel olvasak mert igon zep
 Az zenth barlaam: kynek
 elefete az tyztollettos dam-
 ascenus ianos doktor: zereit-
 tel orue zedoggette: es megh-
 irta: az zenth iosafath ky-
 ralth: ysteny malazth vben-
 ne Cellek egduen: az possan-
 sagnak allapattarol: az for-
 gztien hyre terithe imellet-
 ten: fepen: Mikoron forgonse-
 gos india: forogztien barátok-
 kal tellies uona: feltamada
 ep neminemg battalmas kyr-
 al: kynek neuieuala auennit:
 ky az forogztienoketh: ielosten

Traditio I

ANNO TATIO
NES IN REGVLAM
DIVI AVGVSTINI

Episcopi, hungarico ser-
mone luculentissime
donatum, in gra-
tiam fratrum ece-
lesiastici ordinis
Santi Pauli
primi etc
mice.

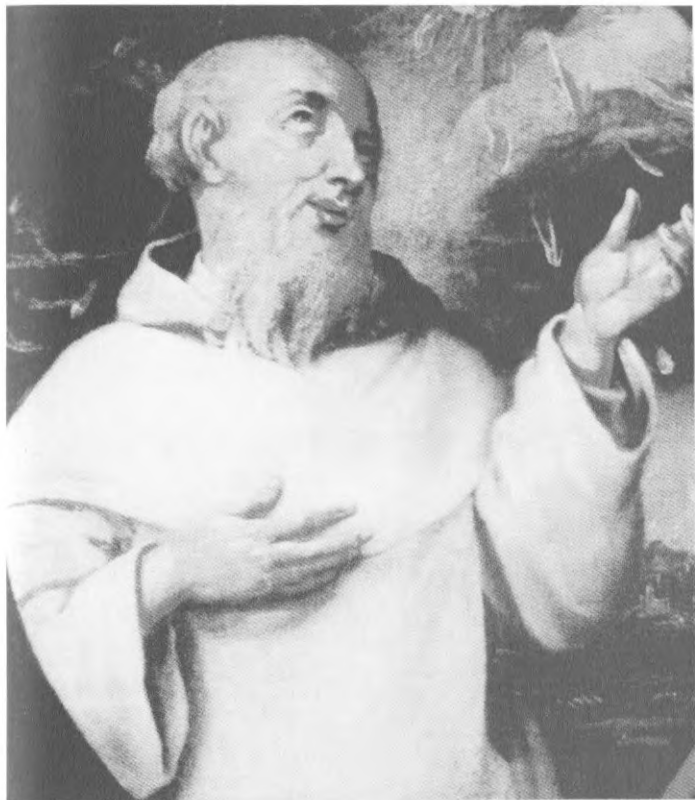

INCIPIT
REGVLA BEATI
AVGVSTINI
EPISCOPI.

Hic titulo insignitur regula
hæc professionis nostræ cõ-
mendata ab auctore, p̃ se il-
le excellens ecclesiæ doctor
qui totũ orbem illustravit

sua sapientia, Quæ quia particulatim
maxime infensu excerpita est ex sacris scri-
pturis, quæ tota Christi est, secuta Chri-
stipotius dicenda, qui spiritum excitavit
in beato Augusti, et eam iuxta formã
apostolicam præscribat regulam.

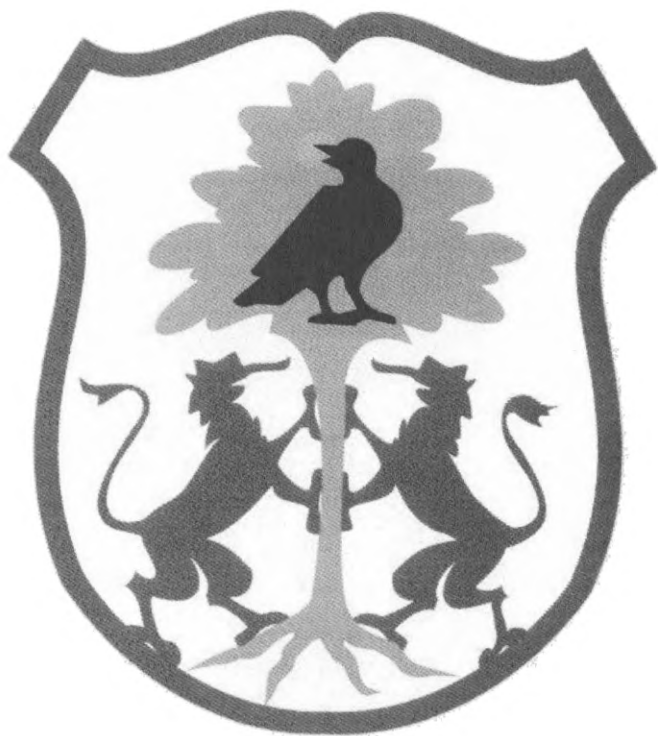
Ante omnia, fratres charissimi, dili-
gatur deus deinde proximus.
Quia ista duo præcepta sunt prin-
cipaliter nobis data.
Zetkõnes atamásai mindenneknek
deyte yetetellek isen, annakutã

ESZTERGOMI BOLDOG ÖZSÉB
AZ ŐSI PÁLOSREND ALAPÍTÓJA †1270. január 20.

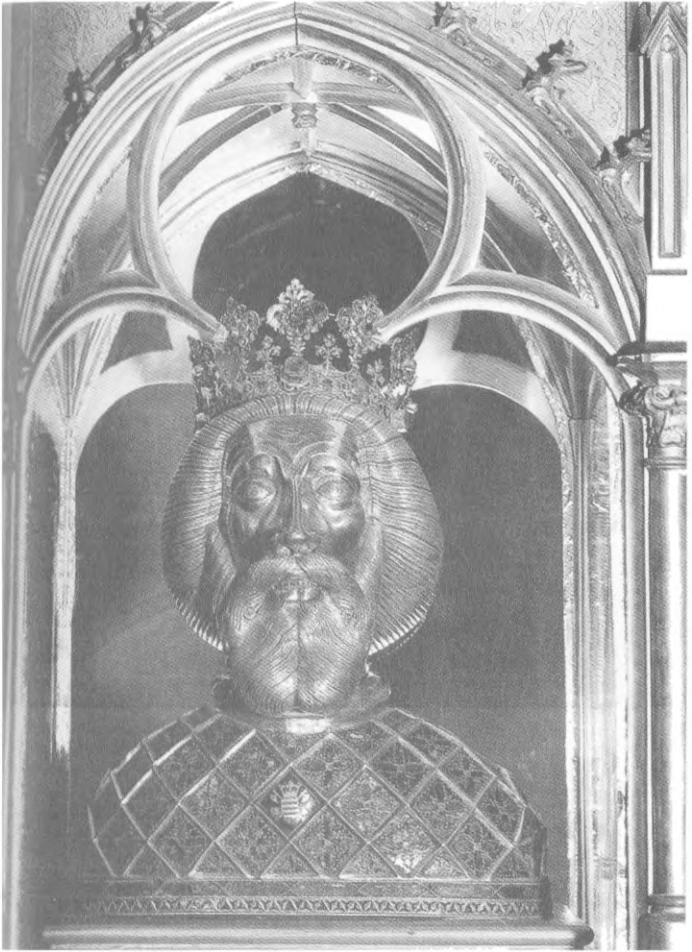

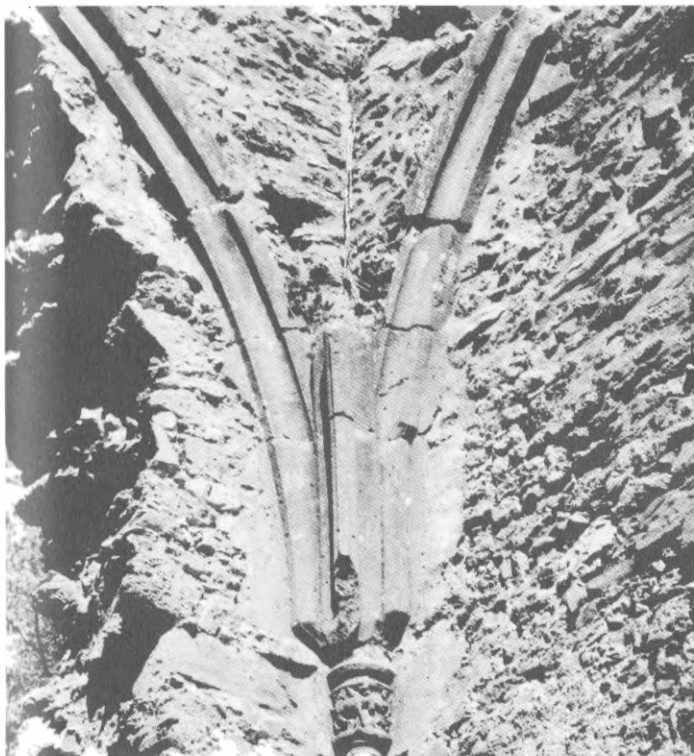

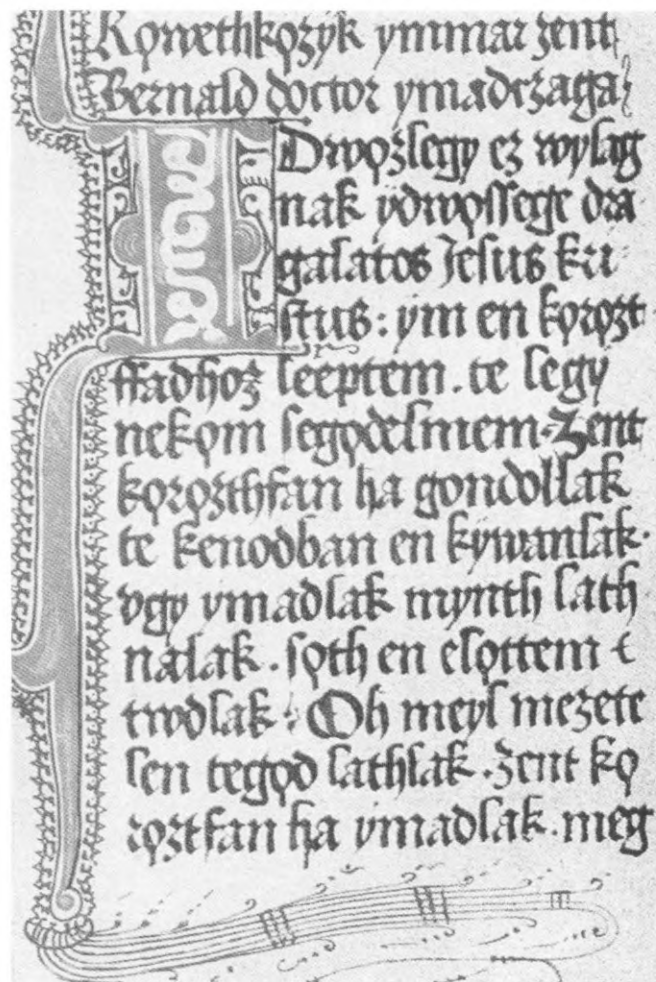

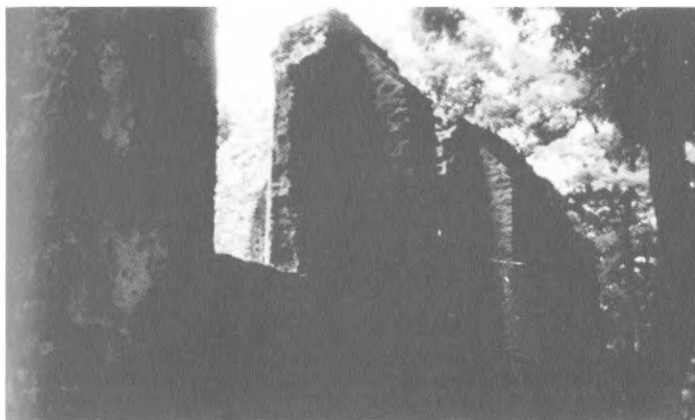

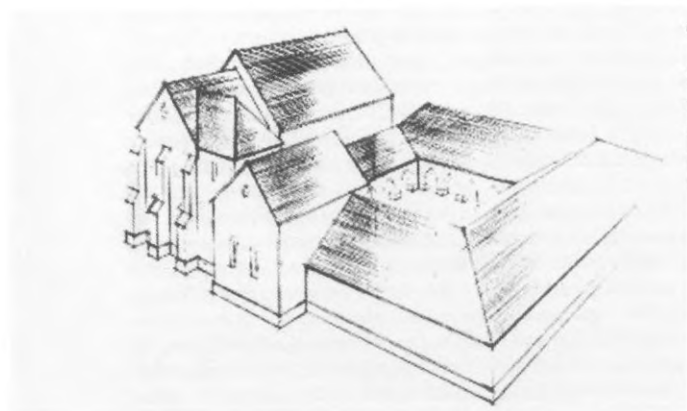

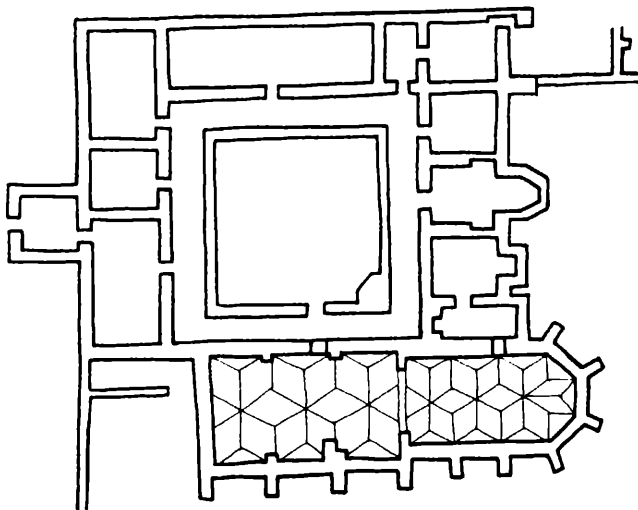

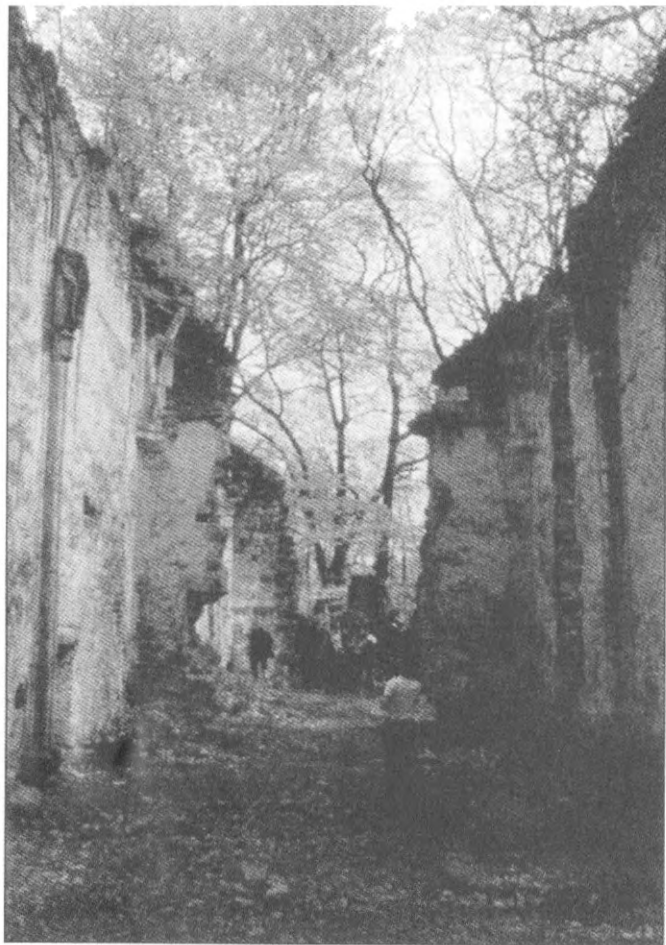

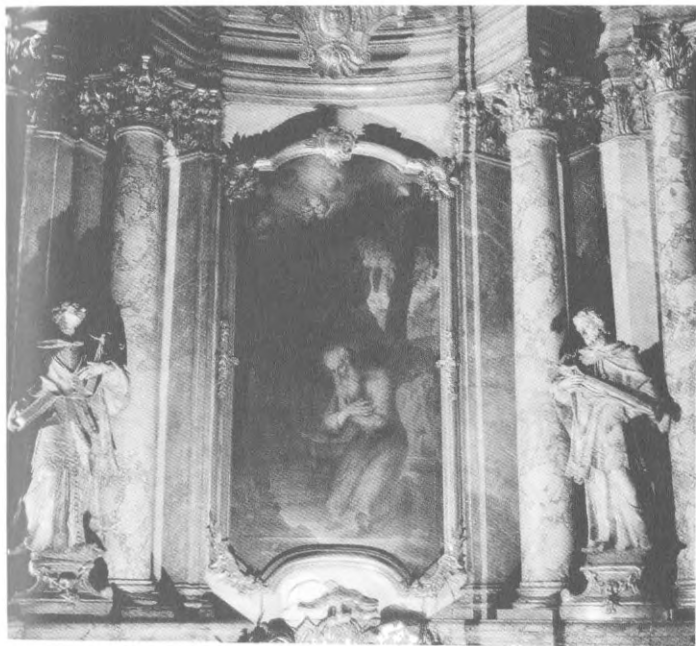

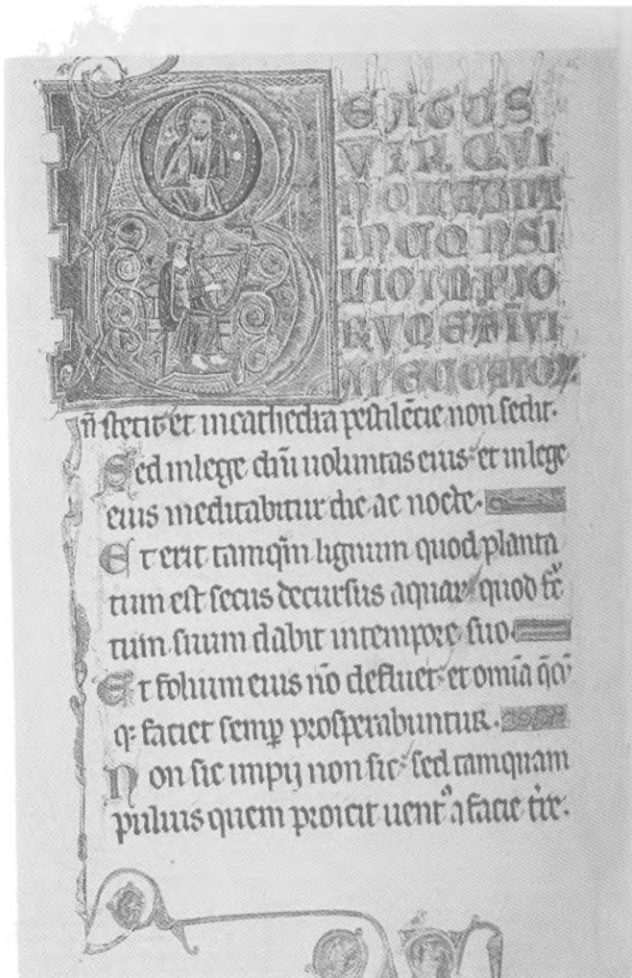

Remete Szent Pál és Antal
(A. Dürer -1504)

SZÉKELY-MAGYAR rovásírás

MAGYAR ADORJÁN ÁLTAL

†	Λ	⊖	3	3	†	H	↑	X	4	4	←
GY	G	F	É	E	D	CS	C	B	Á	A	
∪	D	∪	4	⊖	Λ	Z	◊	1	†	X	
O,Ó	NY	N	M	LY	L	VÉG K	KÖZ K	J	I,Í	H	
M	⚡	⊗	X	Y	I	Λ	H	Y	H	4	3
V	Ü,Ú	U,Ú	TY	T	SZ	S	R	ZS	Z	P	Ö,Ő

* * V X V III III III

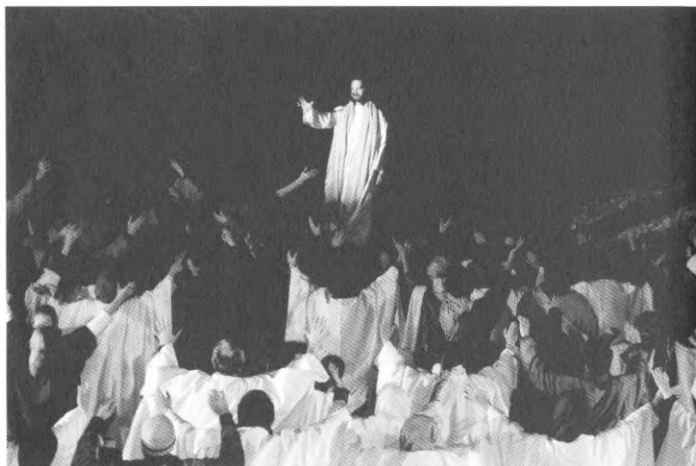
1000 100 50 10 5 4 3 2 1

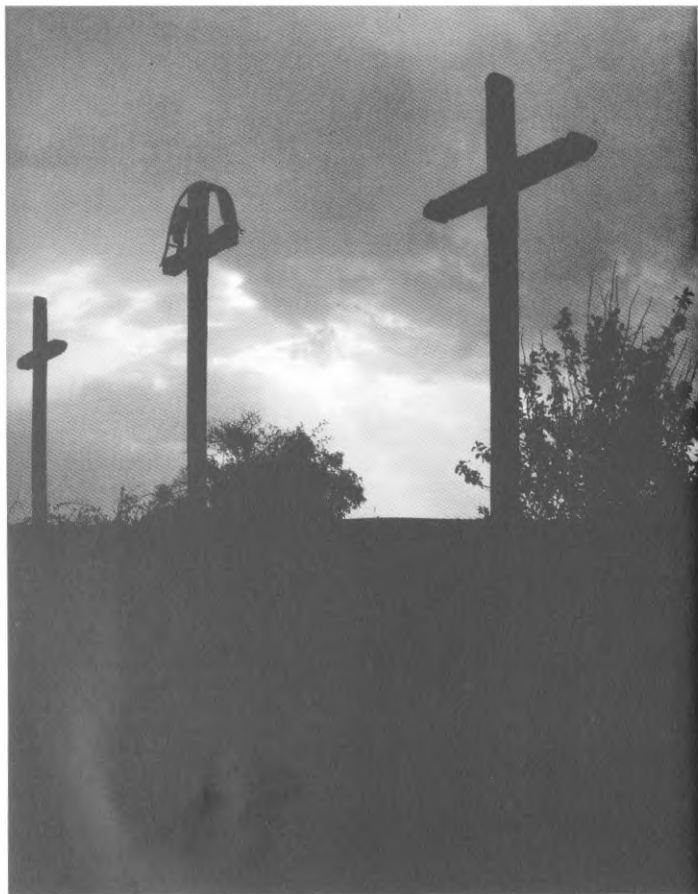
GALGÓCI
TARSOLYLEMEZ

KISKUNFÉLEGYHÁZI
TARSOLYLEMEZ

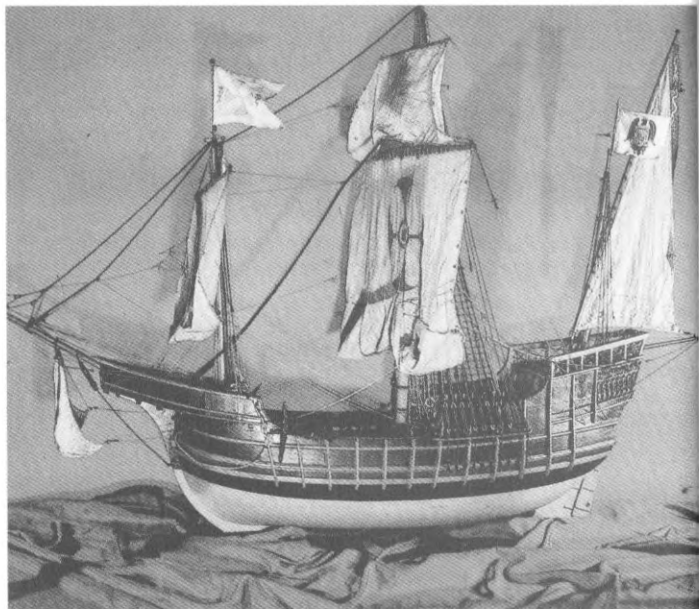

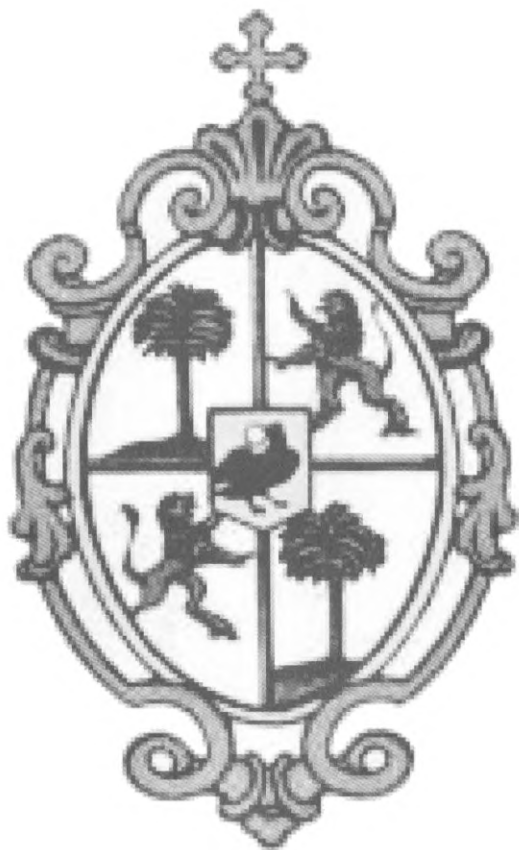

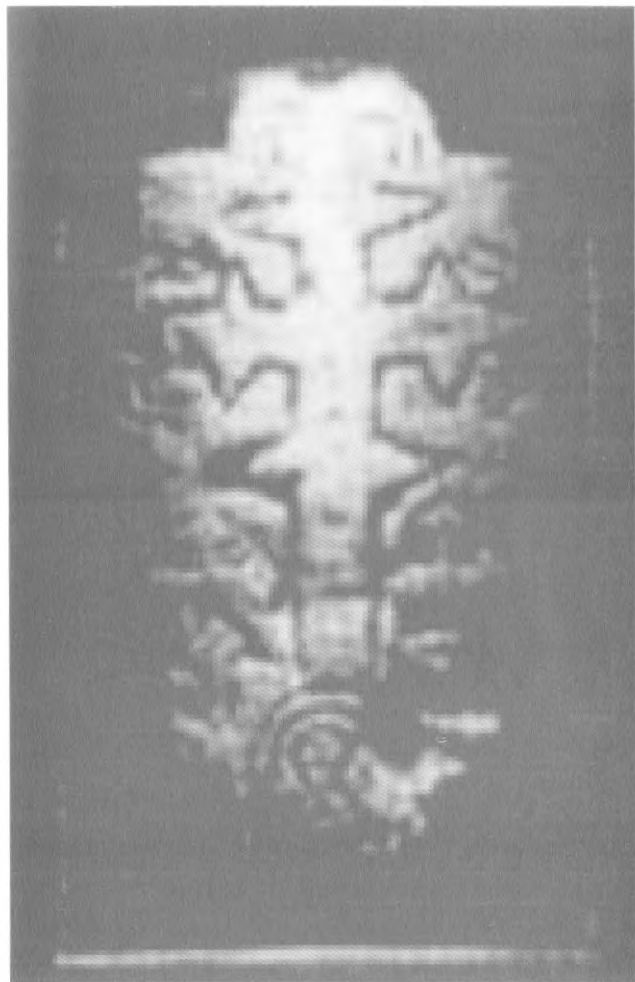

Copyright 2003 John Dagenais

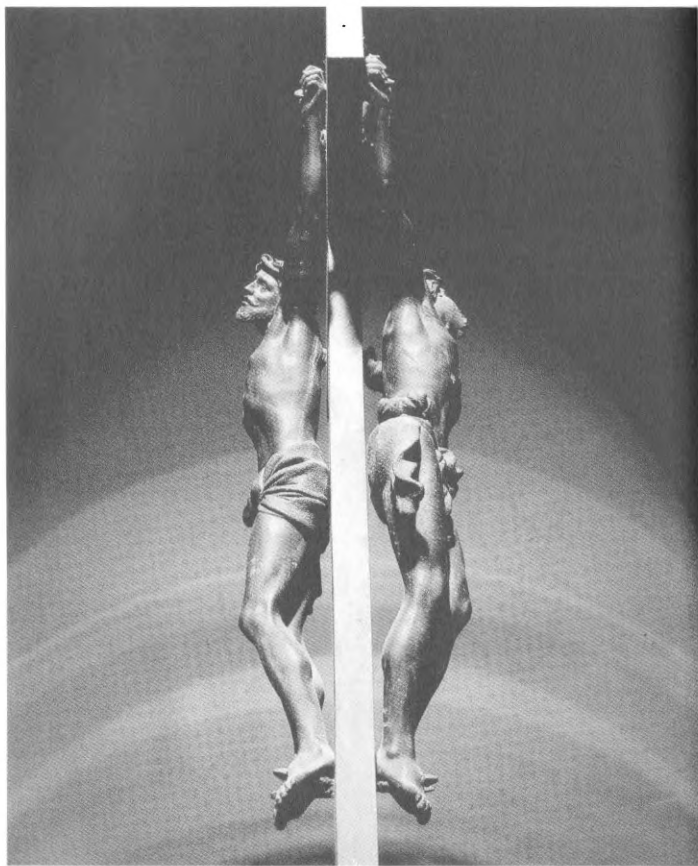

Y H 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200

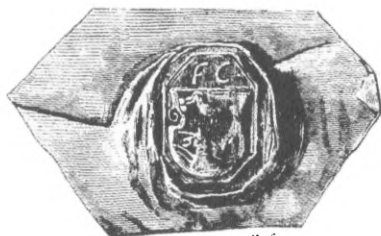

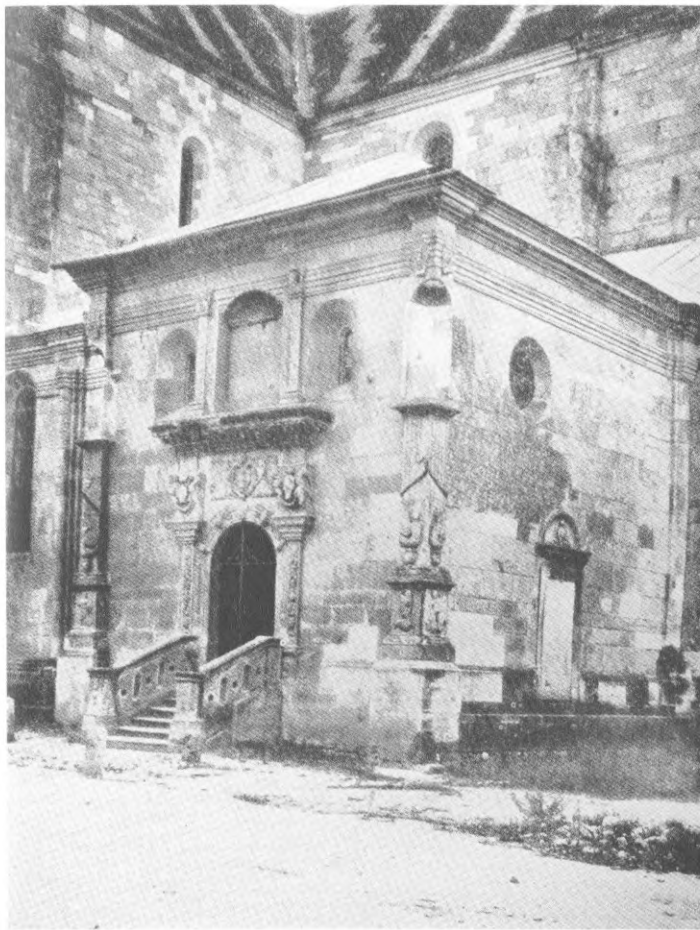

Архетип
матри

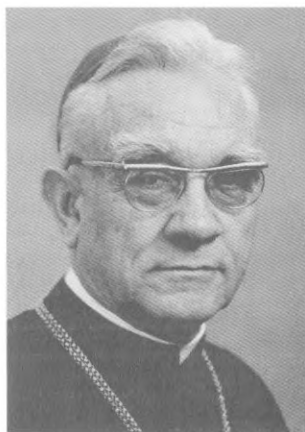

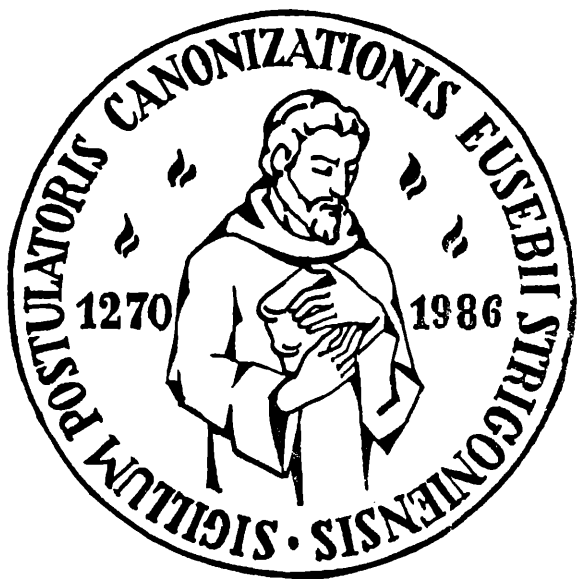

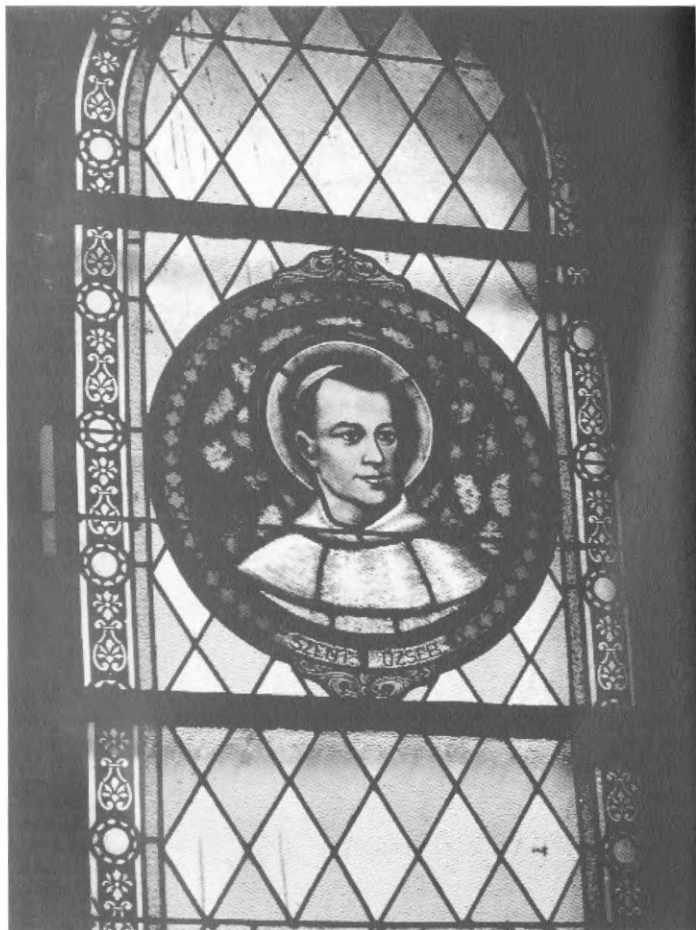

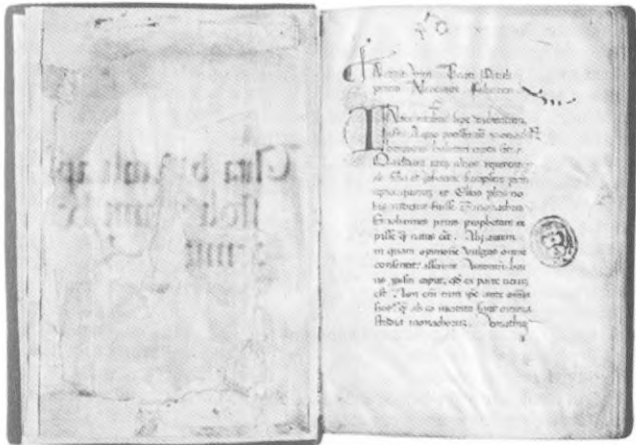

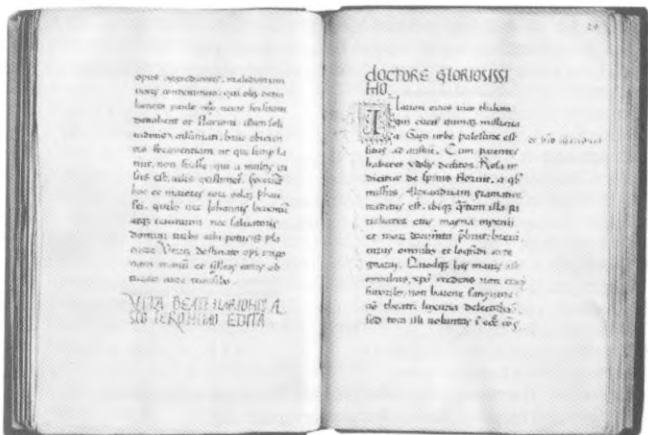

Les Enlumineurs

Les Enlumineurs

1. Boldog Özséb.
2. Esztergom altemplom
3. II. András Aranybulla pecsétjének elő- és hátoldala
4. Esztergom. Terem a királyi palotában XII. sz. vége
5. Kalocsa érseki címer
6. Esztergom. Egykori székesegyház főkapuja
7. Esztergom Vár és várkapolna bejárata XII. sz.
8. Esztergom. Várkapolna szentélye. XIII. sz. eleje
9. Özséb látomása
10. Érdy-kódex
11. Guray kódex (Góri)
12. Kazinczy-kódex
13. János és Jézus
14. A kereszten Jézus
15. Orbán pápa
16. A regula csíksomlyói példánya címoldal-
-Szent Jeromos pálos munka
17. Boldog Özséb 70 évesen
18. A regula csíksomlyói példányának 1. oldala
-Szent Jeromos pálos munka címoldal
19. Remete Szent Pál képe a magyar Szent Koronán
20. Pálos címer barokk
21. Pálos címer régi
22. Szent Pál a Szent Koronán
23. Remete Szent Pál és Boldog Özséb az Anju-legend. oldalán
24. Szent László hermája (ereklye tartója)
25. Budán előkerült faragott zárókő Remete Szent Pál
26. A Buda melletti szentlőrinci kolostor maradványainak feltárása az 1890-es években.
27. Pannonhalma főmonostori templom
28. Pálos kolostor boltív részlet
29. Czech kódex 1513-as hasonmás, 43. lap
30. Pécs-Szentjakabhegy pálos kolostor rom.
31. Salföld pálos kolostor rom Veszprém-ben.
32. Újhely pálos-piarista kolostor és templom
33. Pozsony feletti Mária-völgy
34. Tálod pálos kolostor
35. Újháza pálos kolostor
36. Köveskút pálos kolostor 1880-ban
37. Vázsony pálos kolostor
38. Vázsony pálos kolostor alaprajz
39. Vázsony pálos kolostor rom
40. Egyetemi Templom Kisboldogasszony Templomigazgatóság
41. Egyetemi Templom Kisboldogasszony palmaág
42. Mária Jézussal ugyanaz az ábrázolás mint Márianoszt.

43. Kapu indiánokkal
44. Remete Szent Pál
45. Dürer Remete Szent Antal és Pál ábrázolása
46. Csanádi Adalbert pálos munka
47. Székely-magyar rovás írás
48. Pálos rovásírás részlet a 1500-as évekből
49. Tradíció
50. Hadnagy Bálint pálos író
51. Budaörsi passio részlet
52. Pilisi Pálos Passió
53. Kálvári domb
54. Márianosztra főoltár
55. Kolumbusz Kristóf
56. Palos Iberiai-félsziget
57. La Rabida kolostor
58. 3 karavella
59. Santa Maria
60. VI. Sándor
61. Santa Maria modellje
62. Kolumbusz és a katolikus királyok
63. Pálos címer Spanyolországban
64. Santiagói kereszt
65. Pilisszántói kereszt
66. Santiago compostella
67. Nagyszombat
68. A dél-amerikai Cerro Pelado barlangi felirata 1500 körül
69. Krisztinalizálódás
70. Szent László fejereklyéjének tarója
71. Fráter György pálos ruhában, háttérben a pálosságra utaló pecsétje
72. Fráter György bíboros
73. Fráter György aláírása, pecsétje
74. Gyulafehérvár
75. Szamosújvár Martinuzzi kapu
76. Sajólad pálos kolostor
77. Jasna Góra
78. Scitovszky János hercegprímás címere
79. Pálos szerzetesek Gellért hegyen 1930-as évek
80. Körmenet a Gellért-hegyi pálos kolostornál, 1930-as évek.
81. Feth Jolán goblenje
82. Lékai László esztergomi érsek, bíboros
83. Egyetlen magyar pálos
84. Árva Vince atya posztulátori pecsétje
85. Práter utcában emelett emlékkút a pálos
86. Szent Özséb

Gönczi Tamás

Egy látomás valósága

Mélységet nem hoz az elismertség – lehet játszadozni Cioran vitriolos bölcsességével. Különösen igaz ez akkor, ha Csontváry Kosztka Tivadarra, arra a sajátos sorsú, látásokkal, sejtelmekkel, látomásokkal, nem utolsósorban küldetéstudattal megáldott magyar festőművészre gondolunk, akinek ma sincs őt megillető helye sem a nemzetközi, sem a magyar művészet pantheonjában. Az elismert „művészek” sokasága mélység és tartalom híján ott lebeg az elismertség zavaros vizének felszínén, pénzzel teletömve, hatalomtól támogatva. Míg Ő, Csontváry Kosztka Tivadar, a Naputat végigjárt kiválasztott ismeretlen maradt. Ahogy Szigethy Gábor finom érzékenységgel papírra vetette az Önéletrajz bevezetőjében:

„Harminc év szakadatlan munka a batyuja, barangol Európában, Afrikában, étlen-szomjan festett, álmodott. Hátán a festőládája: belülről perzselő magány. És most nincs ember, aki értené, miért indult el a megsejtett birodalomba; keresztülverekedve magát a sivatagon, túlélte a tenger háborgását, nem riadt vissza semmi földi viszontagságtól, megteremtette a Naput boldog birodalmát: Tarajkát, Taorminát, Baalbeket- És egyedül dldergett napfényországban...”

Hiába levelezett miniszterekkel, hiába merült el a mítosz, a hagyomány, a megőrzött mese aranybirodalmában, képeinek, gondolatainak, tetteinek mélységet nem értették, vagy nem akarták érteni. Látszólag hiába vállalta a kiválasztottak „nagy és nehéz sorsát”. Hiába vette fel a versenyt a legnagyobbakkal. Hiába próbálkozott bejutni az egyetemes művészet legnagyobbjai közé, felvállalva az elhivatott látó és szellemi vezető szerepét hanyatló nemzete számára. Megvilágosodása által hiába tárta fel az ősi napkelet spirituális, ősvallásban rejlő, az Örök Világosságban megőrzött mítikus Napjának Fényes Világát. Hiába hozta emberközelbe azt a szellemi napot, amelynek világosságáról írja János evangélista, hogy:

- „A világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség nem fogadta be azt.”
János I/5,

- „Az igazi világosság eljött, volt már a világba, amely megvilágosít minden embert.”

János I/9.

Számtalan kitérővel, látomás és mindent feladó önmegvalósítás gyötrelmes, embert, lelket próbára tevő útján haladt önmaga által kijelölt gigászi „naputján” a magyar ősműlt, az elvesztett Napváros, Baalbek felé, míg meg nem találta azt. Hányatott életében végigfestette az „elemek nagy útját”. Festett madár-, állat-, emberportrét. Próbálgatta, hogy hogyan is festhetne hitelesen, belső fénytől megvilágítva felhőt, követ, teremtsében, koronája a mennyben, ágai számtalan világokba hajlanak bele. Megragadták a természet megjelenült istenes csodái. A

Jóistentől kapott élő táj és annak megannyi varázsa. A színek, a halhatatlan élet és nem utolsósorban a nemzet múltjának elfedett, eltakart ősi titkai.

Már korai műveiben is érezhető az a sajátos látásmódból születő keresés, ami a színek és a kompozíció belső egyensúlyának kutatásában nyeri el ezerarcú véglegességét. Itt nem elég a látvány képpé alakítása, a mondanivaló egyszerű rögzítése. Többről van szó – olyan híradásról, ami végleges arculatát akkor találja meg – amikor a Nagy Motívum mozaikjai, a széttört múlt fáradságosan összeillesztett fényszilánkjai a múltat megvilágító emlékként állnak össze a Nagy Műben – Baalbekben. Csontváry ezt a nagy Motívumnak nevezett belő útratalálást kereste, mígnem a megsejtés, a belső látás vezetésével rá nem talált.

A keresésnek helye van. Ez a hely ott van, ahol a nemzet „aranyos” ősi, dicső hagyományai leledzenek. Ez a múlt nem vész el minden nyom nélkül. Az ősi múlt emlékei némán is beszélnek, csak vallatni kell az ősi nyomokat. Amik Csontváry szerint magyarul beszélnek. A festő beszélteti az ősi múlt emlékeit, amik a természet csodálatos, fenséges környezetében találkoznak velünk a festő képein.

Mindennek megértéséhez a századforduló magyar múltkutatásával kell kezdeni, ami igencsak más volt, mint manapság. Ekkor még a nemzet számára nem volt tilos az ősi „napos” eredet megismerése. Nem volt kímélve, kiszámolva, kijelölve az a mások által választott út, amin mennie kellett a nemzetnek, ha akarta – ha nem. Megvoltak még a nyomok, láthatóak voltak még a „szabad színek”, ahogy nagy festőnk fogalmazott. Magára a magyarok nyelvére, mint különös, archaikus jegyeket viselő ragozó nyelvre nem mint elfogdott unikumra nézett rá Európa és a világ. Hanem kereső csodálkozással kereste annak ősi gyökereit. És aki keres, az természetesen talál is...

Elég, ha átfutjuk a 19. sz. kutatásának ez irányú történet vagy kezünkbe vesszük Érdy Miklósnak az USA-ban kiadott, remek kétnyelvű könyvét A sumir, ural-altáji, magyar rokonság kutatásának történetét. Ebben a kötetben csodálatosan kirajzolódik a később már készakarva elföldelt, betemetett kutatási irány és az elszalasztott lehetőség hatalmas és múltvesztéssel együtt járó példátlan kudarca. De ennek ellenére a régi kutatók neve még nem dobott végleg a múlt szemétdombjára. És így még rekonstruálható annak az útnak az iránya, ami akkor hajdanán az élő Nap ritusát kegyelmi ajándékként megkapó, „csontvárban” lakozó egykori patikust, a későbbi zseniális gondolkodót és festőt Csontváry Kosztká Tivadart a Nap útjára vezérelte. S ezt az utat Vele együtt végig is járta.

Ennek a példátlan Napútnak legmagasabb pontja ott található a Baalbeki naptemplom romjainál, ahol a festő hozzákezdett a „nagy momentum” megfestéséhez. Míg infernális alvilágba vezető útja ott vette kezdetét annál az 1919-ben megásott tömegsírnál, amibe a nemzet e kivételes tehetségű, látó festőjét jutalmazta egy küzdelmes, napúton járó magyar élet ajándékeként. De mindez nem veheti el az égiek jutalmát Csontvárytól. Tudjuk, hogy alászállás nélkül nincs felemelkedés, mint ahogy megismerés nélkül nincs tudás sem. Ezeket az apróságokat tudni, de hatalmas és az ókorban még ismert titkokat korunk feledni látszik. Meg is kapja majd érte azt, amit megérdemel. De mi most ne ítélkezzünk, mert nem feladatunk. Pusztán csak jegyezzük meg, hogy az, aki a Nap útját törékeny

emberként a megismerés szándékával a hatalmas fényes lélek ajándékával a zsebében végigjárta az nem maradhat földi, sőt égi jutalom nélkül.

Mert mindennek eljön majd az ideje. S ki siettet, az éppen úgy elbukik mint az, aki nem veszi észre az idők szavát. Most pedig nevezzük meg azokat a kutatókat, akik a magyarok ősi „napos” eredetét kutatták, keresték, hogy közreadva azt, ne vesszen el a régmúlt. Hanem világolja be a jelent a múltnak a tapasztalataival lehetőséget adva így egy szép napfényes jövőnek. Megismerve így azt az utat, amin Csontváry halad a magyar múlt és az élő Nap felé... Mindenekelőtt említsük meg itt és most a mára alig ismert Fáy Elek nevét. Azét a kutatóét, akinek áldozatos munkásságát igen nagy fáradozások, szócséplések és hazudozások árán lassan sikerült kimosni a honi és külhoni köztudatból. Önmagára és a kor híres tudósainak (F. Lenormant, A. H. Sayce, G. Rawlison stb.) kutatásaira támaszkodva népünk ősmúltját a régi Keleten kereste Ő, akárcsak a manapság a kanadai emigrációban elhunyt Baráth Tibor és vele együtt sokan mások, akikről bizony nagyon keveset tudnak itthon.

Csontváry, mint korának gyermeke ezt a napkeleti irányt vallotta. Ezt érezte magához ott legbelül a legközelebb. De mint festőművész nem csak írással, hanem a láttatással, képeivel is megvallotta mindezt. A Nagy Motivumot keresve, belső sugallattól vezérelve kutatási területe, mintegy inspirátora a hely világító szelleme volt és maradt. De ehhez ismernie kellett a nap belső, szellemi világosságát és egyet kellett értenie Iamblichos-szal, a neoplatonistával, aki szerint a Nap nem más, mint az isteni értelem képe. Egy olyan élőlény, ami maga az isteni értelem emanációja. A természet látványát, annak „képét” egy istenes panteisztikus élménybe olvasztotta, a legbenső Fényből (az értelem magjából) eredő bölcsességgel festette vászonra. Azért is hatalmasak és világlok az Ő képei.

Ez az expresszív indulat és a benne egyre növekvő meggyőződés egy gigantikus, sodró erejű látomássá hevítette ezt a belső élményt. Életében tett utazásai során a maga belső útját követve, a nagy természet képeit úgy kezelte, mint jós az örök tarotkártya lapjait. Tudta, hogy bárhogyan is cserélgeti a kártya képeit (utazik), neki személy szerint csak egy útja van – az a személyre szabott feladat, amit a Teremtő ráruházott. Csakis Őrá, senki másra. Mert így látni és gondolkodni csak Ő tud, Ő mer, Ő akar. Csak Ő maga Csontváry Kosztka Tivadar, mert a kiválasztásnál nincs személyesebb. Ez a kiválasztás az Ő esetében nem más, mint a belső Nap vezetése által megtalálni a külső Napot és azt a kultúrát, amit ez a felismerés teremtett meg egykor.

Mert ami fent, az lent, ami bent, az kint – ez a tökéletesség állapota. A háromszor beavatott Hermes Trismegistos titka. Ez a beavatás az, ami át nem adható. Ki nem törölhető. Azért, mert Fényből, igazságból van, mint maga a tiszta lélek. Az a küldetésstudat, ami a magyar ősiség világosságába, a Nap útjára vezet a festőt, olyan archetípusokat bont ki, aminek a megfelelései több ok miatt sem férnek bele a következő századokba. Innen jön az a kényelmetlenség, ami őt elfogadhatatlanná teszi már kora és, még különben a következő korok előtt. Tehetséges és zseni, de útja kálvária. Stílusa, látásmódja több mint egyéni. Beszélő színeket és olyan fényeket használ, ami nem evilági. Fentről jön és olyan tiszta, hogy az már vakító és félelmetes, a mindig az árral sodródó, pénzszagú,

földhözragadt világnak. A képek mögött a természet eredeti valóságán és az igaz múlton túl van valami állandóság, valami korszerűtlennek tűnő időtlenség. Valami isteni fényességben átderengő örök valóság.

Ez az időtlenségbe öltöztetett istenes valóság a teret a véletekig kitágítja, és a színek világát valami megmagyarázhatatlan elevenséggel itatja át. Ez a napút, ami jóval több, mint zodiákus, több mint egy sajátosan kibontott napkultusz. Más. És ez a másság új és örök világgal ajándékozta meg a festőt és általa minket, magyarokat is. A tájak panteisztikus ragyogtatása, mintha összecsengene azzal a megfestett múlttal, ami az emberiség történelmének emlékhelyeit sorakoztatja fel, állítja hadba a sötétség erőivel szemben.

Vezuv, Tátra, Hortobágy, Jajce, Schaffhausen, Etna – Taormina, Baalbek, Athén, Jeruzsálem. Egymás kiegészítői egy hatalmas, gigantikus palettán, ami láttat a színekkel, a tájjal, az emlékhelyekkel és magával a napvállalásból hozott élő világossággal. Mindezek csúcsa az a meditációs objektumként is ismert és a maga teljességében máig meg nem fejtett életfa-lélektá-tálosfa növények – a cédrusok, amiknek a kora maga egy külön misztérium. Sok ezeréves távlatba vesző múltjuk valami megfoghatatlan, de tiszta kezdetet sugároz. A művész éntudatának szimbolikus azonosulását is kifejezik. De van itt még valami nagyon fontos és kikerülhetetlen dolog. Erre többen is ráéreznek (Németh L., Romváry F., Tóth K.) a „hatezeréves leányzók”, megjelennek a világban, mintegy egyszerre mutatva meg a múltat és örökkévalóságot. A múltnak és az örökkévalóságnak ez a különös egygyé olvasztása harcolt a leromlott, egyre jobban szakralitását veszített, önmagáról sem tudó világgal.

A cédrus megjelenik, „van”. Fényt és árnyékot vet. Napot és Holdat mutat, mint Csontváry a művész, az elhivatott, a kiválasztott. Napfénytől felbontott színei az isteni fény szeletek belevilágítanak a forradalmait, háborúit elvesztett pusztuló nemzet, a győztes hatalmak által szétszabdalt haza ósmúltjába. És a művész erre a felismerésre rácsodálkozik. Elfogadja, él vele és benne. Magáévá teszi az Ósnapkelet tudását, miszerint minden mindennel analóg – minden mindennel összefügg. Nagyon mély örökség, mítosz és rítus ez a szétszabdaltság. Olyannyira idős, hogy azt már az emberi elme is nehezen tudja elfogadni. De ott találja azt a legrégibb népek óshagyományában, mint afféle időtlen örökséget.

Ahogy az egyiptomi alapmítoszban Sét (szét?) „szét”-szabdalta testvérét. Vagy ahogy az ősi hitéhez ragaszkodó Koppányt (szét)szabdalták rituálisan az új hit nevében, s ahogy húscsacatjait széthordva az ország várainak ormaira agatják fel büzlő tanúságképpen. Megismételve az ősi egyiptomi ritust. Megtört testtel, szétkaszabolt Fénnyel üzennek a sötétségnek, hogy itt vagyok és elfogadlak. Nincs nagyobb bűn az „élő” ellen, a világosság, a teljesség, a Nap ellen támadni és szétszedni, megölni azt – írja és sugallja Mereskovszkij. Nem szabad keresztetni a mindenség útját. Még pontosabban fogalmazva nem szabad bántani azt, ami a mai modern szóval mondva „szerves” és „egész”. Mert minden teljesség a Jóistentől és az Ó Édesanyjától jön. Tőlük kaptuk. Legyen az az ember teste, egy templom, az ősök egy vára vagy éppen egy nemzet istenadta ezeréves hazája. Csontváry jól tudja, hogy a gyűlölettel, a szétszedéssel, az isteni teljesség ellenségeivel szemben csak a jó, a világos, a teljes és a mindezeket a világra segí-

tő és azokat megtartó szeretet állhat csak ellent. De Csontváry ezt a szeretetet nem monoteizálja, hanem ott látja mindenütt, ahol a napfény legkisebb sugara is jelen van.

Minden kis világosságot, minden ki információt összeszed, hogy útját maradéktalanul végigjárhassa. Így a nyomok nyomán haladva ér el a kezdetekig, a szeretet nemzetének régmúltjáig, mégpedig megalkuvások nélkül. Egyenesen és őszintén. Ha kell miniszterekkel, nagyvilági dámákkal levelez. Ha úgy hozza a szükség, tevehajcsárokkal alkudozik. De nem egyszer utcai koldusokkal vagy éppen szegény prostituáltakkal folytat hosszú beszélgetést. Azoknak ad pénzt vagy élelmet, vagy tőlük kér szállást.

Csontváry a régmúlt nyomdokain járva, látnok szemét a múltba mélyesztve ébred rá a Fényre. Felismerve annak elementális erejét, rejtett törvényszerűségeit. A Nagy Motivum segítette őt a nagy felismeréshez. Ráismert népere a Napban és így a Nap gyermekének tartotta magát és nemzetét. Megszületett benne az a Fény, ami örök világosságba borította csodálatos és utánozhatatlan képeit. S ezáltal megajándékozott minket a világossággal az éjszakában itt a Kali-yuga végén, hogy lebbenjen fel végre a múlt köde és találkozzunk az aranyló régmúlttal, ősi magyar hagyatékunkkal.

A kitakart múltnak nem kell bizonyíték, beszél az magáért is a megtartó időben. Könyvem nem száraz életrajzi munka vagy élettelen akadémiai értekezés, ami poros könyvtári polcokon csak a helyet fogja. Hiszem, hogy jóval több annál. Vallástörténeti összefüggések, hitről vallott töredékek, történelmi és szellemi kutatások, megsejtett összefüggések, megérzések gyűjteménye, ősvalláshoz vezető nyomok kutatása, a nyelv és a színek összefüggéseinek vallatása, egy-egy elejtett gondolat, el nem varrt szál összevarrása, továbbgondolása, a művészetnek, mint spirituális közlésformának a búvárlata, ősvallásba, ősmúltba való belevilágítás – mindez Csontváry kapcsán, a Napkelet ragyogó gondolataival, az időtlen világosság Napútján járva. A Csontváry-kérdés megközelítése az esetek legtöbbszörében sok esetben ott vált kiüresedett művészettörténeti magyarázkodássá amikor hol látványosan, hol csendesen, de megkerülték a téma vallástörténeti, a magyar hagyományban igen mély rétegekben fellelhető kultuszjelvények képi megjelenítését. Holott ez az igen fontos szellemtörténeti útvesztő a Csontváry-kérdés lényegét jelenti. Könyvem ezt az elhanyagolt és igen mély problémát járja körbe. Érdeklődésem, kutatási területem is ez. A témát egy igen sajátos aspektuson keresztül, de soha nem a lényegét megkerülve járom körbe.

A magyar vallási hagyomány Csontvárynál igen érdekes megközelítésben egy sajátos napmítoszon keresztül, mintegy azon átszűrve jelenítődik meg. Ami érdekes ebben az igen mély és művészi látásmódban, hogy a képi cselekvést, mint történetet egyfajta archaikus egységben mutatja meg. Ez a téma kibontás egyedülálló és igen merész. Egyszerűen azért, mert a megfestett kép itt „nem csak kép”, hanem egyben meditációs objektum is. És mint ilyen állandó központtal és igen egyedi metafizikai attribútumokkal rendelkezik. Itt a „kép” nemcsak látatja magát, hanem az igen különleges elrendezésből és színmisztikából kiállólag egy belső rendről, egy archaikus egységről is beszél. Ez a látásmód már nagyon régen elveszett a felszín, a tömeg számára. Valamikor nagyon régen meg-

a keresztény Európának a különböző eretnekellenes „keresztesháborúinak” az idején élő látásmód volt. Azonban röviddel ezen harcok elcsendesülése után már csak a népi vallásosság rejtekmedreiben vagy a történelmi egyházak által be nem „fedett” területeken maradt meg, volt jelen.

Csontvárynál a fénynek a világosságon túl van még egy fontos tulajdonsága, a fény, mint összetett „világosság” egyfajta belső megvilágosító erővel is bír. Ezért van az, hogy a megfestett zuhatagok esetében a „fehér víz” sajátos élő, organikus tulajdonságokat jelenít meg, akárcsak bármely „lelkes lény, élő erő, tudatos emlékezet”.

A világnak, mint élő akaratnak az ideája itt viszont egy sajátos napkultusz megfestése által a régi magyarság vallási hagyományát emeli fel és mutatja be. Nincs olyan teher, ami a fényes világot a sötétségbe dönthetné – csak egy ilyen van a felettség. Csontváry egész munkássága egyfajta emlékezés. A hagyománynak egy olyan sarkos felmutatása, ami már szinte sokkoló erejű lehet az arra érzékeny lélek számára. Erre remek példa a Magányos cédrus esete az a bizonyos pneumatikus lelkes szél (ami a keletről „a fény felől fújja azt” nyugati irányba a mitikus sötétség világa felé halad tovább) olyan csodálatosan megjelenítődik a képen, hogy szinte érezzük a fát körbe táncoló szél erejét. A színekre itt külön érdemes odafigyelni..

Minden törekenység ellenére a képeket egyfajta kemény határozottság ural. A „Pozitívum mindenek felett” elv a képeken egy olyan panteizmussal találkozunk, ami tetszik vagy nem egy ősi dualista vallási hagyományt emel a felszínre. Ennek a nagyon régről hozott a panteisztikus dualizmusnak a magyar őshagyományban és népi műveltségben fellelhető nyomai Csontváry képein keresztül most már a magyar festészetben is örök útmutatóul szolgálnak. Csontváry könyvemben ennek a sokáig rejtekező magyar vallási hagyománynak a festő képein és gondolatain keresztül való megszólaltatására vállalkoztam. Majd az idő megmutatja, hogy Csontváry gondolatai és képei, valamint a könyvemben felfedett szellemi gyökerek a magyar jövő építőkövei lesznek e vagy sem. Ez a kérdés egyben nemzeti sorskérdés is, hiszen múlt nélkül nincs jövő. Jövő nélkül pedig nincs arca és súlya a mindenkori jelennek.

Összefoglalás

Minden nemzetnek van egy olyan alkotója, művésze, aki a maga megdöbbentő jelenlétével, a megszállottak őszinteségével, kérlelhetetlenségével meg- és felmutatja nemzete önvalóját, feltárja annak belső mélységeit, erejét és hibáit az általában érdektelen és rideg nagyvilágnak.

Teszi ezt az alkotó a saját sorsával, a belőle legbelülről eredő művészetével, annak szimbólumaival, írásának őszinte, direkt mélységeivel. Nos a magyarok esetében ez a kiválasztott nem más, mint Csontváry Kosztka Tivadar. az oly sokáig bolondnak tartott, kitagadott festő- és írózseni. Gönczi Tamás Napúton c. nagy ívű és alapos könyvében az egyik legnehezebb dologra vállalkozott, amire magyar író és gondolkodó vállalkozhatott. Csontváry szellemiségét, gondolat-

világát és a magyar ósvallást és mítoszagyomány mély belső kapcsolatot járja körbe a maga alaposságával. Támasza mindebben a mítoszban és a vallási hagyományban való megdöbbszent ismeretanyaga és az a belső tapasztalat és adatokkal visszaigazolt intuitív meglátás és asszociáció, ami sajátos pikantériát és mélységet kölcsönöz az író könyveinek.

Csontváry valóban „nehéz dió”, aki feltöri, aki belelát annak a világába, azt megperzseli az a belső tűz, ami abból árad és örök nyomott hagy az emberben. De ez így van rendjén az érték és az abból támadó világosság messzire látszik és elolthatatlan. Nem lehetett könnyű dolog világra segíteni ezt az alapos és valóban nyomott hagyó remekművet. De biztos vagyok benne, hogy ennek a fáradozásnak meg lesz a gyümölcse. És ez a termés gyorsan ér és soha nem romlik meg. Mert, aki a Nap útján halad az örök fényben és világosságban járja az útját, megtéveszthetetlenül és szabadságban és ennél nincs nagyobb ajándék. S mi ezt a felismerést kaptuk meg örök hagyatékként Csontváry munkásságától, a Napkereszt jegyében álló óshagyománytól, a Napkrisztustól és ahogy arról a magyar népi vallásosság beszél a „Napos Isten boldog istenes lányától”, Boldogasszonyunktól”.

Felvinczy Nagy András
Mexico City

Gönczi Tamás (1959-)

A kora írások Budapesten, Debrecenben jelentek meg különböző, a szellemi tradíciókkal foglalkozó periodikákban (Vándor, Mítosz, Pendragon, stb.). Ezek közül a máig is keresett igazi unikumnak számító, a Debreceni Egyetem gondozásában megjelent Pendragon által vált a szerző hirtelen ismertté itthon és külföldön. Gönczi Tamás gondolkozására egy igen sajátos organikus világnézet a jellemző, ami egy érzékeny panteista világlátásban feloldott duális világképben teljeseedik ki. Ha a magyar szellemi hagyományban próbálunk olyanokat megnevezni, aki vele szellemi rokonságban van igen nehéz a dolgunk. Talán Várkonyi Nándort, Weöres Sándort, Prohászka Lajost, Hamvas Bélát említhetnénk. A Napúton írója a Liget c. folyóirat születésénél is jelen volt, publikált a lapban, sőt ő fogalmazta meg a lap lényegiségét, szellemi esszenciáját, majd elmaradt a laptól. Érdeklődése erőteljesen a régi kultúrák spirituális hagyatéka felé fordult. Ekkor született meg a Fehér Bizánc c. könyve és számtalan más ezzel a témával foglalkozó tanulmánya (Sámánég, katarok éjszakája, Fény és dicsőség stb.) A Hunniában megjelent máig vitatott Magyar Canto c. versciklusa sokak szerint az újkori magyar líra egyik alappillérenek tekinthető. Ez a versciklus sokáig csak külföldi lapokban, emigráns folyóiratokban volt olvasható. A Magyar Canto magyarországi publikálását rövidesen angol és francia fordítás követte. Gönczi Tamás az egyetemes és a magyar óshagyomány, szellemi tradíció kutatója. Érdeklődési területe a régi vallási hagyományok, jelképek, a mitológiai

tradíció, beleértve a népi vallásosságot és néphagyomány ósvallási gyökereit is. Régóta foglalkoztatja a Pilisnek, mint régi magyar szakrális központnak, szent hegynek a múltja, őstörténete, régészeti talányai és a régi magyar kereszténység, Boldogasszonyhit és maga a magyar eredetű pálosrend is. Erről a témáról több tanulmányt és egy nagy könyvet is írt Pilis csillag, napcsillag címmel. Csontvárról írt könyve a Csontváry-kutatásnak egy új irányát jelölte ki. Magyarországon és Nyugat-Európában, különösen Angliában és Németországban nagy feltűnést keltő könyvében bizonyította, hogy a vallási hagyományok, spirituális tradíciók a képzőművészetben, jelen esetben a festészetben is

A mélység és az örök mondanivaló forrásának és gyökereinek számítanak.

A szerző tanulmányait, értekezéseit a Pendragon, Vándor, Hunnia, Mítosz, Debrecen, Liget, Dobogó, Határ, valamint amerikai, ausztrál és német emigrációs lapok közölték.

Gönczi Tamás könyvei:

Napúton (Ósvallás, mítosz, tradíció Csontváry írásaiban, művészetében)

Nimród gyűrűje

Piliscsillag, napcsillag

Ennek a világnak

Fehér Bizánc

Múlt és magány

Magyar szimbólumtár (Tóth László társszerzővel)

A kigyó útja

Fény és dicsőség (tanulmánykötet) (Kovács Csilla)

dr. Grandpierre Atila
csillagász, kandidátus

A magyar világkép a jövőépítés alapja – MVSZ VII

*A szentháromság és oszlohatlan egység nevében.
Aranybulla, 1222*

*„Mert ki nem tudja, hogy a törvényeket az emberek üdvének
és nyugodt, boldog életének kedvéért gondolták ki?
a melyek nélkül sem család, sem város, sem nemzet,
sem az összes emberi nem, sem az egész természet
s maga a világ sem állhat fön...
ha félre vetjük az igazságot, mik egyebek az országok,
mint haramia-tanyák?”*

Werbóczy István Hármaskönyve, 1514
Budapest, Franklin Társulat, 1897, 9. o.

Az ember önállóságra, feladatmegoldásra ítéltetett lény. Amíg a diófa tudja, hogyan növekedjék, az embernek rövid és hosszú távon is értékelnie kell helyzetét, hogy adott helyzetében éppúgy, mint életének egészében helyt tudjon állni. Helytállni! S hogy helyt tudjunk állni, előbb meg kell találnunk helyünket a világban. De ahhoz, hogy megtaláljuk helyünket a világban, előbb képet kell alkotnunk a világról és önmagunkról. Ember mivoltunk alapfeltétele, hogy a valóság lényegének megfelelő világképet alkossunk. Magyar mivoltunk legelső alapfeltétele, hogy a valóság lényegének megfelelő világkép alapján alkossuk meg magyarságképünket.

A Mindenség nemcsak a testi, hanem a lelki és szellemi világ is. Az ember a Mindenség része, s egyben sajátos egésze is. A Mindenség mindent átható erői hozták létre az embert. Ezek a mindent átható erők mindenhol és mindig jelen vannak, tehát az Egész hordozói. A Mindenség törvényei, a természettörvények tartják össze és teszik egésszé a világot. Ezek a természettörvények teszik lehetővé azt is, hogy megfoganhassunk, hogy magzatként, majd világra jött emberként élhessünk, érezhessünk, gondolkodhassunk és cselekedhessünk. Az ember a Mindenség megnyilvánulása, s ezért az önmagunkról alkotott kép szükségképpen a világképen alapszik.

Minden valóság a Világegyetemből fakad. A Világegyetem minden létező összessége, egységes egésze. Ezért nem létezhet semmi a Világegyetemen kívül. A valóság legvégső és legbiztosabb, örök alapja a Világegyetem, és benne a Világegyetem törvényei, a természettörvények. Azok a természettörvények, amelyek nemcsak a testek mozgását, a fizikai törvényeket, hanem az élőlények viselkedését

dését, a biológiai és pszichológiai törvényeket is magukba foglalják. A biológiai törvények a fizikai törvényektől eltérően minden élőlényt önállósággal ruháznak fel. Tagadhatatlan, hogy amíg a pisai ferde toronyból leejtett fizikai testek mozgását a fizika törvényei szigorúan előírják, addig például az élő madár röptét nem képesek előírni. Még a biológia nemrég felfedezett törvényei (Grandpierre A., 2007, *Biological Extension of the Action Principle: Endpoint Determination beyond the Quantum Level and the Ultimate Physical Roots of Consciousness*, *Neuroquantology*, Vol. 5 (4), 346-362, <http://arxiv.org/abs/0802.0601>; Grandpierre, 2005, *A lélek halhatatlansága*, Barrus Könyvkiadó; Grandpierre, A. 2007, *Királyi mágusok ósnépe: a magyar. Szenzár Könyvkiadó*) sem írják szigorúan elő, milyen pályán röpköd a madár. A madár éppúgy röpködhet északra, mint délre, ugyanannyi energiával röpködhet bármely irányba. Az élő madárnak az élettelen madárhoz képest többlet-lehetőségei vannak. Az élő madár valójában kozmikus nagyságrendű olyan lehetőséggel rendelkezik, amit nem írnak szigorúan elő a fizika törvényei. Ezek közül a lehetőségek közül szabadon választhat, de úgy, hogy a biológia, az élet törvényeivel összhangban álljon, legalábbis rendszerint, természet szerint. A pisai toronyból leejtett madár röpködhet a legkisebb energia-befektetést igénylő pályán éppúgy, mint az esetleges veszélyforrás (ragadozó madár) helyétől a lehető leggyorsabb eltávolodás pályáján, vagy a legélvezetesebb pályán stb. Látható, hogy sok különböző típusú pálya közül választhat a madár, és mindegyik típushoz fizikailag végtelen sok pálya tartozik. Ha például a madár úgy ítéli meg, hogy a legkevesebb energiát szeretné felhasználni, ezt bármelyik irányban röpködve megteheti. Ha kezdetben függőlegesen esik, ugyanannyi energiába kerül ennek északra, mint dél felé módosítása. A biológia számára rendelkezésre álló kozmikus nagyságrendű lehetőségrendszer teszi lehetővé a biológiailag legkedvezőbb lehetőségek kiválasztását. Amint választ a biológiai lehetőségek közül az élőlény, a végrehajtandó feladat adottá válik. Amikor a biológiai önállósággal bíró lény már döntött, a feladat fizikailag is határozottá válik, és a fizikai törvény megvalósítja a biológiailag kijelölt eredményre vezető pályát. Így kaphatunk képet arról, hogyan képes a biológiai törvény, az élet törvénye a fizikai törvények, a testek irányítására. Hasonlóan az önmaga létének, helyzetének tudatosítására képes, öntudattal bíró lények (mint az ember) is képesek testük irányítására. Ezen alapszik mindennapi életünk éppúgy, mint a társadalmi együttműködés minden formája. Ha öntudatunk nem lenne képes testünk irányítására, nem lehetne arra számítani, hogy holnap az emberek bemennek a munkahelyükre. Tény, hogy a modern kor igyekszik kivenni az ember kezéből életének irányítását. A modern világképben a fizika az alapvető tudomány, ez irányít mindent. Csakhogy a fizikai törvényektől nem várható sem az, hogy gondoskodjék az emberi testek időben munkahelyre érkezéséről, sem az, hogy betartsák a társadalmi-erkölcsi törvényeket.

Minden testi valóság ezt megelőző, belső, biológiai és pszichológiai folyamatból fakad. Ha az élet és az értelem (öntudat) a fizikához hasonlóan a Világegyetem alapvető valóságai, akkor egy új, átfogóbb természettudomány képe rajzolódik ki előttünk. A fizika, a biológia és a pszichológia egyetlen egységes Világegyetemet alkotnak. A Világegyetem egysége tehát egy hármasságból te-

vődik össze. A Mindenség Egyháromságként jelenik meg ebben a lényegi teljességet jelentő világgépben. A modern világgép egyoldalú, hiányos, csonka, megnyomorított, mert kirekeszti az életet és az öntudatot a világból. Az új, lényegi teljességet hordozó világgép lehetővé teszi testi-lelki-szellemi épségünk visszaszerzését. A fizika-biológia-pszichológia természettudományos Egyháromsága megfelel a test-lélek-szellem, az anyag-élet-értelem, az atom-érzés-gondolat Egyháromságnak.

Minden valóság a belső világból érkezik a megvalósultság állapotába. Az élet és az értelem a testi világ irányítására hivatott. Amikor behajlítom a kisujjamat, hasznosítom a fizikai törvényeket, ahhoz hasonlóan, ahogy a lovas él lovának képességeivel, ahogy az autó vezetője kormányozza négy kereken gördülő gépét. A biológia és a pszichológia törvényei alapvetőbbek a fizika törvényeinél. Az élet és az értelem törvényei képesek az anyagi világ irányítására. A lélek és az értelem alapvető valóságok, kozmikus valóságok. Az érzés, a gondolat a végső valósághoz tartoznak. Létezik természetes érzés, ami a Természetből, a Mindenségből, a Kozmoszt átható örök törvényekből fakad. Az ilyen érzés érdemes az örökkévalóságra. Hasonlóan, létezik természetes gondolat, örökkévalóságban továbbélő gondolat, gondolat, amely szinte előre meg van írva a Természet Nagykönyvében. Az ilyen természetes érzések és gondolatok legfőbb ismertetőjegye, hogy összhangban állnak egymással és a Mindenség testi valóságával, aminek irányítására hivatottak. A természetes, a Kozmoszt átható érzés és gondolat természeti erőkből fakad, világtörvényekből, amelyek a csillagvilágot áthatják és mozgatják.

Az élet és az értelem világtörvényeinek visszavétele a világgépbe sokezer éves meghasonlottság leküzdését teszi lehetővé. Grandpierre K. Endre (Üzenet és titok. Szellemi szabadságharcunk kézikönyve. I. 1995, 1) rámutatott, hogy ezer éven át szabadságharcaink azért buktak el, mert nem előzte meg őket egy olyan szellemi szabadságharc, amely képes lett volna legyőzni az ellenünk irányuló szellemi erőket. A modern világban már nemcsak fizikai, testi síkon folyik a népirtás, hanem két alapvetőbb, még mélyebb valóságszinten: a lélek és az értelem síkján. A két világháború után az atombombánál is korszerűbb, lelki-szellemi fegyverekkel folyik az emberiség és a Természet leigázása. Amíg a fizikai, gazdasági síkon keressük a védekezést, tehetetlenek vagyunk a még alapvetőbb támadás, a szemléletünk elleni támadás iránt. Ha visszaállítjuk az egész, ép magyar világgépet, támadhatatlanokká válunk. A természetes, végső valóságra építő magyar világgép kifeszített lelki-szellemi védőudvarként újra beindítja a magyarság virágzását. Ha visszavesszük világgépünkbe az érzés és az értelem Kozmoszt átható világtörvényeit, ennek szükségképpen sokkal alapvetőbb következményei lesznek a társadalomra és törvényeire vonatkozóan, mint amiket az utóbbi évezredekben az emberiség kitűzött magának. A lényegében teljes, ép világgép megköveteli, hogy a társadalmak alaptörvényévé az emberi lélek és értelem lehető legmagasabb virágzása, kibontakozása kerüljön. Ez a törvény ugyanis nem az emberi megállapodástól, konvenciótól függ, hanem magától a Mindenségtől, az Élő Világegyetemtől ered. Maga a Mindenség írja elő törvényerővel, hogy az ember feladata a boldogság, az önrendelkezés, a

szabadság leggazdagabb lehetőségeinek kibontakoztatása. Ahogy – legalábbis természet szerint – magánéletünkben, baráti, szerelmi és családi kapcsolatainkban, művészi élményeinkben, alkotó munkánkban a boldogság, az öröm, a szép, a jó és az igaz hajt bennünket, úgy közösségi életünk alaptörvénye is a legnagyobb közjó, életünk virágzásához szükséges feltételek megteremtése. Az állam „a joguralom létesítésére, a szellemi és anyagi fejlődés előmozdítására, vagyis az ember összes életcéljainak megvalósítására határozott területen, közös főhatalom alatt szervezett társaság” (Dr. Korbuly Imre: Magyarország közbjoga. 1877, 1). A társadalom természetes alaptörvénye, hogy természetes érzéseink legmagasabbra fejlődését biztosítsa. Az emberi közösségek egyetemes világtörvénye a boldogság, a boldogulás feltételeinek biztosítása. A modern társadalom a kevesek érdekeit nemcsak a többség érdekei, hanem az egyetemes világtörvények főlé is helyezi, s ezért fennállása csak átmeneti lehet, előbb-utóbb felváltja az egyetemes világtörvényekkel, az emberi természettel összhangban álló természetes társadalom.

Az emberiség alapvetően két arcot mutat. Meg kell különböztetnünk az első, kozmikus-természeti törvények alapján álló aranykori emberiséget a második, a társadalmi-hatalmi, közvetlen és közvetett erőszakra építő korszak emberiségétől (az emberiség történelmének erről a legalapvetőbb tagolásáról lásd Grandpierre K. Endre: Eltemetett világkorszak: a mágikus kor. 1992; GKE-GA, 2006). A modern, elidegenedett emberiség felrúgta az embert a Mindenséggel összekötő, az ember életét a Mindenség életének továbbviteléül kirajzoló világtörvényt. Ugyanakkor vegyük figyelembe, hogy az emberek maguk ugyanolyan alaptermészetűek, mint az Aranykorban, csak a modern társadalmi környezet és szövényszer hatásrendszer torzítja el az emberi személyiség felszíni rétegeit, s ezt is elsősorban a modern, ember- és életellenes szemléletű intézményrendszerek alkalmazottjaként.

Az emberiség több millió éve beszél, ahogy rudabányai ősrünk koponyájának vizsgálatából ez éppúgy megállapítható, mint az Australopithecus maradványaiából (R. E. Leakey, R. Lewin; Fajunk eredete, 1976, 15-19; GA, Királyi mágusok ősnépe: a magyar, 2007). Ez a nyelv, az első emberiség nyelve az aranykori ember mágikus szemléletének megnyilvánulása. Kimutatható, hogy ez az ősi kultúra egyenes ágon folytonos a magyarral (GKE-GA, Atilla és a hunok. 2006; GA, Királyi mágusok ősnépe: a magyar, 2007). A magyarság tehát az első emberiség, az emberré válás népének közvetlen folytatása. Ez pedig azt jelenti, hogy a magyarság az emberré válás folyamatában tevékeny kozmikus alkotóerők közvetlen örököse. Magyarság és Mindenség! E kettő tehát közvetlen kapcsolatban áll egymással.

Az eredeti magyarság értékei egyetlen ép és egységes rendszert alkotnak, az ősi magyar világképet, amely a lényeglátás legmélyebb, legsűrítettebb, legtisztább, leghatékonyabb szintjén foglalja össze a magyar lélek lényegét, legfontosabb értékelési szempontjait. Ahhoz, hogy magyarként értékelhessük az életünket, hogy magyarként érezhessünk és cselekedhessünk, szükségünk van az ősi magyar világkép kristálytisztá és hatékony ismeretére. A világkép megmutatja, melyek a legfontosabb kérdések a mai magyarság, és biztos alapot jelent a

jövő építése számára. Az ősi magyar világkép természettudományos és mágikus világkép volt, magába foglalta nemcsak az élettelen, hanem az élő világ és az értelem világának első elveit. Ősi természettudományos világképünk mágikus jellegét az élet központi szerepének felismerésétől nyerte (GA, Királyi mágusok ósnépe: a magyar, 2007).

Az ősi magyar világkép lényege tehát az élet kozmikus, végső jelentőségének felismerése, s egyben az élet, az anyag és az értelem kozmikus összhangjának tétele. A magyarság értékrendszerében alapvető szerepet játszott az élet és az összhang, az érzés, a gondolat és a cselekvés olyan összhangja, amelynek végső alapja az érzés, a Mindenségből fakadó érzés. A Magyarok Istene a magyarság legnemesebb, legmélyebb érzéseinek közös tudatmezeje. A magyar a Mindenség mágikus erőinek népe. Ezért jellemzi a magyart az őserő, a szilaj magyar virtus. Az ősi magyar világkép tehát örök és egyetemes emberi értékeket hordoz.

Első lépésünket, az ősi magyar világkép lényegének rövid vázlatának bemutatását, megtettük. Második lépésben alkalmazzuk ezt a világképet az Ember és a Világegyetem között feszülő világhíd fő pilléreire. Az Embert és a Világegyetemet összekötő világhíd fő pillérei: a Mindenség, az élet, az emberiség, a magyarság, a család, az egyén és szervezetünk sejtjei. Az ősi magyar világkép alapértéke, a kozmikus Egyháromság harmóniája a végső EGY-gyel, a kozmikus összhang és egység azt jelenti, hogy a világhíd pillérei mind egyenrangúak és természet szerint egymással összhangban állnak. Így jutunk el a természetes társadalom alapelvehez, amelyet a következő tömör mondattal fogalmazok meg:

Az ember természet szerint égig erő módon, eskü-erővel elkötelezett a Világegyetem, az élővilág, az emberiség, a természetes nemzet, a család, az egyén és sejtjei mellett.

Hét életünk van. Egyik nélkül sem ép az ember. *Ezek mindegyike elsőrendű és égigérő érték.* Ezek az értékek egyetlen egységes egészet alkotnak, az egyes embert, a családot, a nemzetet, az emberiséget, a Természetet, az életet egyetlen egységes szerveződésbe foglalják, amelyben ezek az egyetemes értékek egytől-egyig összhangban állnak egymással. Bármelyik tényező kiragadása, elszakítása az egyetemes egység összhangjától az egységet igyekszik alárendelni a résznek. Minden más szempont (vallási, pártérdek, csoportérdek, anyagi, hatalmi, tekintélyi stb.) másod- vagy sokadrendű érték, illetve visszaélés, amennyiben az egyetemes értékek összhangját megbontja. Az egész világkép egyensúlyának megbontásával a rész felülkerekedik az Egészen. Így keletkezik a hatalom, a csoportérdek, és a visszaélések többi fajtája. *Mindenki számára érthető és ellenőrizhető, kristálytisztá tudásra törekedjünk, hogy az ember és a Világegyetem lényegét világosan megérthessük.* Ennek révén érthetjük meg a mai civilizációt. Egyetemesen elfogadható módszertani tételünk szerint minden állítást bizonyítsunk és ellenőrizzünk. *Nem fogadható el egyetlen állítás sem, amely nincs kellőképpen alátámasztva és ellenőrizve.* Az eszmék nem attól fontosak, kik mondták, hanem attól, mit mondanak. Nem személyes haszonlesés, felmagasztaltatás, hanem az egyetemes érték a célunk. A vallás-alapítók, politikai szereplők személyi kultusza egy személyt minden más szempont fölé, az Egész fölé emel, ezért ellentmond az alapelvnek.

Haladjunk tovább, tegyük meg a harmadik lépést. Ehhez a lépéshez az ősi székely joggyakorlat megismerése vezetett el.

A világkép nemcsak egyetemes, minden embertől független valóságot fejez ki, hanem a természet azon tényét is, hogy mindannyian saját, egyéni és közösségi jogosítványokat kaptunk a Világegyetemtől, amelyek megmondják, hol a helyünk a Mindenségben. Ezek az elemi természeti tények alkotják természetes tulajdonviszonyaink rendszerét. Természetes tulajdonviszonyaink, adottságaink, kozmikus ajándékaink alkotják természetes jogaink alapját.

Legalapvetőbb természeti tulajdonaink a következők: tulajdon testünk és szervezetünkben rejlő képességeink, hazánk és nemzetünk, életünk és Minden-ségünk. A közösségi ember legfőbb közösségi tulajdona: a haza. Az egyén csak saját testének és belső, kozmikus erőinek, képességeinek tulajdonosa. Természetes közösségi tulajdonaink közé tartozik az anyanyelv, az anyaföld, a közösségi törvények, a jogok és kötelezettségek.

Az ősi magyar jogrendszer a közjog, a természetjog magasműveltsége. A székely jogfelfogás szerint az eredeti, őshonos népet közösségként illeti meg a tulajdonjog. A székely jog négy oldala a szabadság, a törvény, a szokás, és maga a jog. A székely szabadság lényege az egyéni és közösségi önállóság, életvitelbeli függetlenség, hatalomnak alávetettségétől mentesség. A természetes nemzetségi szervezet átlátható közösségi viszonyokat, közvetlen nemzetgyűléseken mért igazságosságot jelent, a vagyoni és jogi egyenlőség évente újra-biztosítását. A székely törvényalkotás fóruma a nemzetgyűlés. A közigazgatás mentes a hatalmi viszonyoktól, mint például az erőszak, vagyon, pozíció, információ általi alávetettségétől. A nemzetgyűlésen résztvevő nép biztosítja a törvények tiszteletét és betartását. A szokások szerint az örökségekben és tisztségekben egymás közt törzsek, nemzetségek és nemzetségi ágak szerint részesednek. A természetes társadalom jogrendszere a természetjog. Minden, ami a Természettől van, természet adta épségét meg kell, őrizze, és ki kell teljesítse. Egyenlőnek születünk, tehát a közösségben is egyenlőek kell, maradjunk. Ezt az egyenlőséget a vagyon évente újra kiosztásakor egyenlő mértékben érvényesítik. A közösségi tulajdon különböző formái az őshonosság természeti-kozmikus törvényeiből fakadnak.

A közelmúltban napvilágra került régészeti leletek, a legújabb természettudományos és kultúrtörténeti eredmények fényében pontos és ellenőrizhetően helytálló kép alakult ki az ősi magyar mágikus világkép mibenlétéről. Az ősi magyar mágusok tudása az emberré válás korának rendkívüli folyamataiban gyökerezik. Ez a tudás életfontosságú a mai világ csodafegyvere, a szemléletünk ellen irányuló háború felismerésében éppúgy, mint saját szemléletünk, világképünk megfogalmazásában, kidolgozásában és érvényre juttatásában. A magyar jövő a magyar világkép érvényre juttatása, alkalmazása és közösségi fejlesztése révén ismerhető fel és alkotható meg.

A magyar jövő építésének kirajzolódó legfontosabb feladatai közé tartoznak az ősi magyar világkép és a rá épülő természetjog széleskörű megismerése, vitája és tisztázása, általános népiskolai oktatási rendszer és tananyag kidolgozása. A magyarság összetartozása minden vallásfelekezeti, pártpolitikai, üzleti és hatalmi szempontnál előbbre való, döntőbb szempont. A magyar hagyomány,

történelem, népélet, összetartozás, valóságismeret épségét és tisztaságát helyre kell állítani, meg kell tisztítani minden ráarakódott párt-, vallási, üzleti, hatalmi szemponttól.

Olyan kristálytiszt, biztos alapra van szükségünk, amiben mindannyian egyetérthetünk, és amelyre mindig számíthatunk. Pártatlan, helytálló, tudományos alapossággal kialakított, ellenőrzött és mindenki által ellenőrizhető világképre van szükségünk. Gyűjtenünk kell a példákat, amiken világképünk, alapelvünk és módszertani elveink helyességét ellenőrizhetjük.

A törvényszerűen eljövő Aranykor korai előfutárai vagyunk. Csakis célra irányuló, célra vezető, rendszeres erőfeszítéssel, a világ menetének megváltoztatására irányuló, az egész magyarságra kiterjedő tevékenységgel válhatunk újra magyarrá. Mindannyian képesek vagyunk feladatot vállalni, hozzájárulni a fordulat beköszöntéséhez.

Gondos Béla

Legősibb templomaink a körtemplomok

A több ezer Kárpát-medencei szakrális emlék között különleges, rejtélyes építmények a centrális templomok, melyek a IX-XII. században épültek. Jelenleg már kb. 200 ilyen templomot ismerünk, bár túlnyomó többségük erősen átalakított formában maradt fenn. Találunk közöttük kör alaprajzú, karéjos és sokszögű templomokat. Az előadó a templomokat saját felvételeivel ismerteti.

Our most ancient churches are the round churches

Among the many thousand sacred remains of the Carpathian basin the centrally situated churches are special and mysterious buildings; they were built in between the 9-th and 12-th centuries. At the present we know of about 200 such churches, though the majority of them remained in a strongly rebuilt form. We can find round based, trefoil planned and polygonal planned churches among them. The researcher will present his paper about these churches with photos made by him.